

An aerial photograph of a village in a valley, with a large semi-transparent orange rectangle overlaid in the center. The rectangle contains the title text. Below the rectangle, a white church with a red roof and a tall steeple is visible, surrounded by greenery and a parking lot. The background shows a wide view of the village and surrounding hills under a blue sky with light clouds.

PLAN RAZVOJA OPĆINE VOĆIN

za razdoblje 2026. - 2030.

Listopad, 2026.

Sadržaj

1. Uvod.....	7
1.1. Svrha i predmet Plana razvoja.....	7
1.2. Pravna i strateška osnova.....	8
1.3. Metodologija izrade.....	9
1.4. Razdoblje važenja Plana	10
2. Analiza stanja te razvojne potrebe i potencijali.....	10
2.1. Osnovna obilježja prostora	11
2.1.1. Geografski i administrativno-teritorijalni položaj.....	11
2.1.2. Naselja i prostorna organizacija	12
2.1.3. Reljefna, prirodna i krajobrazna obilježja.....	12
2.1.4. Razvojne potrebe i potencijali povezani s prostorom.....	13
2.2. Demografska obilježja.....	13
2.2.1. Kretanje ukupnog broja stanovnika	14
2.2.2. Prostorni razmještaj stanovništva	14
2.2.3. Dobna i spolna struktura stanovništva.....	16
2.2.4. Prirodno kretanje stanovništva	16
2.2.5. Migracijska obilježja.....	17
2.2.6. Kućanstva i obitelji	18
2.2.7. Razvojne potrebe i potencijali povezani s demografskim obilježjima.....	18
2.3. Gospodarstvo i tržište rada	19
2.3.1. Razvijenost i gospodarska struktura.....	19
2.3.2. Ekonomska aktivnost stanovništva	20
2.3.3. Zaposlenost prema područjima djelatnosti	21
2.3.4. Dnevne i tjedne migracije zaposlenih	22
2.3.5. Poduzetništvo i poslovna infrastruktura	23
2.3.6. Razvojne potrebe i potencijali.....	23
2.4. Društvene djelatnosti i kvaliteta života	24
2.4.1. Mreža društvenih ustanova i usluga	24
2.4.2. Rani i predškolski odgoj.....	25
2.4.3. Osnovnoškolsko i daljnje obrazovanje.....	26
2.4.4. Zdravstvena zaštita	27
2.4.5. Socijalna skrb i briga o ranjivim skupinama	27

2.4.6. Kultura, sport i civilno društvo.....	28
2.4.7. Zaštita od požara, civilna zaštita i sigurnost stanovništva	28
2.4.8. Proračunska ulaganja u društvene djelatnosti	29
2.4.9. Razvojne potrebe i potencijali.....	29
2.5. Komunalna, prometna i digitalna infrastruktura.....	30
2.5.1. Prometna povezanost i cestovna mreža.....	30
2.5.2. Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda.....	31
2.5.3. Javna rasvjeta i ostala komunalna infrastruktura.....	32
2.5.4. Digitalna infrastruktura i digitalne usluge	33
2.5.5. Planirana infrastrukturna ulaganja	33
2.5.6. Razvojne potrebe i potencijali.....	34
2.6. Zaštita okoliša, gospodarenje otpadom i klimatska otpornost.....	35
2.6.1. Prirodna baština i bioraznolikost.....	35
2.6.2. Stanje sastavnica okoliša	37
2.6.3. Gospodarenje otpadom	38
2.6.4. Nepropisno odbačeni otpad i onečišćene lokacije	40
2.6.5. Klimatski rizici	40
2.6.6. Zaštita od poplava, erozije i klizišta	42
2.6.7. Zaštita od požara i upravljanje šumskim prostorom.....	42
2.6.8. Ublažavanje klimatskih promjena i zelena tranzicija	42
2.6.9. Razvojne potrebe i potencijali.....	43
2.7. Kulturna i prirodna baština te turizam	44
2.7.1. Povijesni razvoj i kulturna baština.....	44
2.7.2. Nematerijalna baština i kulturni život	46
2.7.3. Prirodna baština kao turistički resurs.....	46
2.7.4. Geo info centar Voćin	47
2.7.5. Vjerski i hodočasnički turizam	48
2.7.6. Rekreativno-turističko područje Klokočevac.....	48
2.7.7. Selektivni oblici turizma	49
2.7.8. Turistička infrastruktura, smještaj i usluge	49
2.7.9. Lokalni proizvodi, gastronomija i poduzetništvo u turizmu	50
2.7.10. Planirana ulaganja u kulturu i turističke sadržaje.....	50
2.7.11. Razvojne potrebe i potencijali.....	51

2.8. Upravljački i financijski kapaciteti općine	52
2.8.1. Institucionalni ustroj i djelokrug rada.....	52
2.8.2. Strateško planiranje i upravljanje razvojem	53
2.8.3. Kapaciteti za pripremu i provedbu projekata	54
2.8.4. Izvršenje proračuna u 2025. godini.....	55
2.8.5. Struktura prihoda i financijska samostalnost	56
2.8.6. Proračun za 2026. godinu i projekcije.....	57
2.8.7. Zaduženost, likvidnost i fiskalni rizici	57
2.8.8. Upravljanje imovinom	58
2.8.9. Transparentnost, participacija i digitalizacija uprave.....	59
2.8.10. Razvojne potrebe i potencijali.....	59
2.9. Sažetak stanja razvojnih potreba i razvojnih potencijala.....	60
2.10. SWOT analiza.....	64
3. Strateški okvir razvoja	69
3.1. Vizija razvoja Općine Voćin	69
3.2. Odabrani strateški ciljevi Nacionalne razvojne strategije i povezanih hijerarhijski nadređenih akata	70
3.3. Posebni ciljevi Plana razvoja	71
3.4. Opis posebnih ciljeva	72
3.4.1. Posebni cilj 1. Konkurentno i održivo gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima	72
3.4.2. Posebni cilj 2. Razvijena, povezana, zelena i klimatski otporna infrastruktura	72
3.4.3. Posebni cilj 3. Demografski vitalna, socijalno uključiva i kvalitetna zajednica.....	73
3.4.4. Posebni cilj 4. Učinkovito, transparentno i razvojno usmjereno upravljanje Općinom	73
4. Okvir za provedbu	74
4.1. Pokazatelji ishoda s početnim i ciljnim vrijednostima	75
4.2. Mjere za provedbu posebnih ciljeva s rokovima provedbe.....	77
4.3. Projekti od strateškog značaja	80
4.3.1. Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja	84
4.3.2. Indikativni financijski okvir	86
4.4. Financijske pretpostavke za provedbu Plana razvoja	89
4.4.1. Procijenjena sredstva prema posebnim ciljevima	90
4.4.2. Izvori financiranja.....	92
4.4.3. Povezanost s proračunskim planiranjem	93
5. Primjena načela partnerstva.....	94

5.1. Uključivanje ključnih dionika	94
5.2. Sudjelovanje javnosti	95
5.3. Međuinstitucionalna suradnja	96
6. Usklađenost sa strateškim aktima	97
6.1. Usklađenost s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine	97
6.2. Usklađenost s Planom razvoja Virovitičko-podravske županije	99
6.3. Usklađenost sa sektorskim i višesektorskim strategijama	100
6.4. Usklađenost s ostalim relevantnim nacionalnim, regionalnim i lokalnim aktima	101
7. Praćenje, izvještavanje i vrednovanje provedbe	101
7.1. Praćenje provedbe	101
7.2. Izvještavanje o provedbi	102
7.3. Vrednovanje Plana	102
7.4. Odgovornosti i postupanje u slučaju odstupanja	103
8. Zaključak	104
9. Prilozi	105

Popis tablica

Tablica 1. Osnovni prostorni i administrativni pokazatelji Općine Voćin	11
Tablica 2. Kretanje ukupnog broja stanovnika	14
Tablica 3. Prostorni razmještaj stanovništva	15
Tablica 4. Dobna i spolna struktura stanovništva	16
Tablica 5. Prosječna starost stanovništva	16
Tablica 6. Prirodno kretanje stanovništva	17
Tablica 7. Migracijska obilježja	17
Tablica 8. Kućanstva i obitelji	18
Tablica 9. Ekonomska aktivnost stanovništva Općine Voćin u dobi od 15 i više godina prema spolu, 2021.	20
Tablica 10. Zaposleni stanovnici Općine Voćin prema najzastupljenijim područjima djelatnosti, 2021. .	21
Tablica 11. Dnevne i tjedne migracije zaposlenih stanovnika Općine Voćin prema mjestu rada, 2021. .	22
Tablica 12. Planirana izdvajanja povezana s gospodarskim razvojem Općine Voćin u 2026. godini	23
Tablica 13. Ključne ustanove i kapaciteti društvenih djelatnosti na području Općine Voćin	25
Tablica 14. Odabrana planirana izdvajanja Općine Voćin za društvene djelatnosti u 2026. godini	29
Tablica 15. Glavni razvrstani cestovni pravci značajni za prometnu povezanost Općine Voćin	31
Tablica 16. Odabrana planirana ulaganja u komunalnu, prometnu i digitalnu infrastrukturu u 2026. godini	34
Tablica 17. Zaštićena područja i osobito vrijedni prirodni lokaliteti povezani s područjem Općine Voćin	35
Tablica 18. Odabrani pokazatelji komunalne infrastrukture i gospodarenja otpadom na području Općine Voćin	38

Tablica 19. Količine prikupljenog komunalnog otpada na području Općine Voćin u 2020. godini	39
Tablica 20. Glavni klimatski rizici i mogući utjecaji na području Općine Voćin	41
Tablica 21. Glavna kulturna dobra i baštinski lokaliteti na području Općine Voćin	45
Tablica 22. Glavne prirodne atrakcije i mogućnosti njihove turističke valorizacije	47
Tablica 23. Potencijalni selektivni oblici turizma na području Općine Voćin	49
Tablica 24. Odabrana planirana ulaganja u kulturu, baštinu i turističke sadržaje u 2026. godini.....	51
Tablica 25. Institucionalni i upravni kapaciteti Općine Voćin	52
Tablica 26. Ključni pokazatelji izvršenja Proračuna Općine Voćin u 2025. godini	55
Tablica 27. Struktura ostvarenih prihoda Općine Voćin bez primitaka od zaduživanja u 2025. godini ...	56
Tablica 28. Proračunski plan Općine Voćin za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu ...	57
Tablica 29. Ključne razvojne potrebe i potencijali Općine Voćin prema područjima analize stanja	61
Tablica 30. SWOT analiza	64
Tablica 31. Sažeti prikaz odabranih ciljeva i prioriteta nadređenih strateških akata	70
Tablica 32. Pokazatelji ishoda posebnih ciljeva Plana razvoja Općine Voćin.....	75
Tablica 33. Mjere, rokovi i pokazatelji rezultata za provedbu posebnih ciljeva Plana razvoja Općine Voćin	78
Tablica 34. Projekti od strateškog značaja za razvoj Općine Voćin u razdoblju 2026.–2030. godine	82
Tablica 35. Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja	85
Tablica 36. Indikativni financijski okvir projekata od strateškog značaja za razdoblje 2026.–2030. godine	87
Tablica 37. Indikativni okvir poznatih i procijenjenih rashoda prema posebnim ciljevima Plana razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026.–2030.....	91
Tablica 38. Potencijalni izvori financiranja posebnih ciljeva Plana razvoja	92
Tablica 39. Povezanost posebnih ciljeva s proračunskim programima Općine Voćin	93
Tablica 40. Ključne skupine dionika i njihova uloga u izradi i provedbi Plana	94
Tablica 41. Usklađenost posebnih ciljeva Plana razvoja Općine Voćin s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine	98
Tablica 42. Usklađenost posebnih ciljeva Plana razvoja Općine Voćin s Planom razvoja Virovitičko-podravske županije	99
Tablica 43. Usklađenost Plana razvoja Općine Voćin sa sektorskim i višesektorskim strateškim aktima	100
Tablica 44. Usklađenost s ostalim relevantnim nacionalnim, regionalnim i lokalnim aktima.....	101
Tablica 45. Okvir praćenja, izvještavanja i vrednovanja Plana razvoja	103

Popis slika

Slika 1. Strateški okvir Općine Voćin.....	74
--	----

Predgovor

Poštovane mještanke i mještani Općine Voćin,

pred nama je Plan razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026.–2030. godine, dokument kojim određujemo smjer razvoja naše Općine u godinama koje slijede. Njime želimo jasno utvrditi prioritete, usmjeriti raspoložive resurse i stvoriti kvalitetnu osnovu za pripremu projekata koji će odgovarati stvarnim potrebama naših naselja i stanovnika.

Voćin raspolaže vrijednim prirodnim i kulturnim bogatstvima, poljoprivrednim i turističkim potencijalima te ljudima čije su znanje, rad i povezanost najvažniji temelj lokalnog razvoja. Istodobno smo svjesni izazova s kojima se suočavamo – smanjenja broja stanovnika, odlaska mladih, nedostatka radnih mjesta, potrebe za modernizacijom infrastrukture te osiguravanjem dostupnih društvenih i socijalnih usluga. Ovim Planom želimo postojeće potencijale pretvoriti u konkretne razvojne prilike, a prepoznate poteškoće rješavati odgovorno, sustavno i u skladu s raspoloživim mogućnostima.

Naša je vizija Voćin kao gospodarski aktivna, infrastrukturno povezana, zelena i sigurna općina u kojoj mladi vide mogućnost za ostanak i osnivanje obitelji, poduzetnici i poljoprivrednici imaju poticajno okruženje za rad, a svim stanovnicima dostupni su kvalitetni javni, društveni i komunalni sadržaji. Posebnu pozornost posvetit ćemo zaštiti prirodne i kulturne baštine, održivom razvoju turizma, unaprjeđenju kvalitete života te očuvanju identiteta svakoga našeg naselja.

Plan nije zamišljen samo kao popis želja i projekata, nego kao provediv okvir povezan s općinskim proračunom, nacionalnim i europskim izvorima financiranja te suradnjom s Virovitičko-podravskom županijom, javnim ustanovama, gospodarstvenicima, udrugama i drugim partnerima. Njegova uspješnost ovisit će o kvalitetnoj pripremi projekata, odgovornom upravljanju sredstvima, redovitom praćenju rezultata i spremnosti na prilagodbu promijenjenim okolnostima.

Zahvaljujem svim članovima Radne skupine, predstavnicima ustanova, gospodarstva i civilnog društva, kao i svim stanovnicima koji su svojim prijedlozima, iskustvom i znanjem pridonijeli izradi ovoga dokumenta. Samo zajedničkim djelovanjem, otvorenim dijalogom i međusobnim povjerenjem možemo ostvariti ciljeve koje smo postavili.

Vjerujem da će ovaj Plan biti čvrst temelj za daljnji razvoj Općine Voćin i stvaranje zajednice u kojoj će sadašnje i buduće generacije željeti živjeti, raditi i graditi svoju budućnost.

Općinski načelnik

Predrag Filić, dipl.ing.šum.

1. Uvod

Planiranje razvoja Općine Voćin polazi od potrebe za cjelovitim sagledavanjem postojećeg stanja, prepoznavanjem ključnih razvojnih potreba i potencijala te usmjeravanjem raspoloživih resursa prema ostvarivanju dugoročnih koristi za lokalnu zajednicu. U uvjetima demografskih, gospodarskih, okolišnih, tehnoloških i društvenih promjena, strateški pristup omogućuje Općini da razvojne odluke donosi na temelju provjerljivih podataka, jasno utvrđenih prioriteta i realno procijenjenih provedbenih mogućnosti.

Plan razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026.–2030. godine uspostavlja zajednički okvir za djelovanje Općine i ostalih dionika lokalnog razvoja. Njime se lokalne potrebe i razvojne inicijative povezuju s ciljevima hijerarhijski nadređenih akata strateškog planiranja, proračunskim mogućnostima te dostupnim nacionalnim i europskim izvorima financiranja. Takvim se pristupom osiguravaju usklađenost strateškog i provedbenog planiranja, kontinuitet razvojnih aktivnosti i usmjerenost prema mjerljivim rezultatima.

U ovom se poglavlju pobliže određuju svrha i predmet Plana razvoja, prikazuju pravna i strateška osnova njegove izrade, objašnjava primijenjeni metodološki pristup te utvrđuje razdoblje njegova važenja. Time se postavlja temelj za razumijevanje analitičkog, strateškog, provedbenog i financijskog okvira razrađenog u nastavku dokumenta.

1.1. Svrha i predmet Plana razvoja

Plan razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026.–2030. godine srednjoročni je akt strateškog planiranja kojim se utvrđuje razvojni okvir Općine Voćin za petogodišnje plansko razdoblje. Plan predstavlja temeljni dokument za usmjeravanje razvoja Općine, usklađivanje razvojnih potreba i raspoloživih potencijala te određivanje posebnih ciljeva, mjera i projekata kojima će se pridonijeti održivom i ravnomjernom razvoju općinskog područja.

Svrha Plana razvoja jest uspostaviti cjelovit, međusobno povezan i provediv okvir za donošenje razvojnih odluka, usmjeravanje javnih resursa i koordinaciju aktivnosti Općine Voćin, ustanova, trgovačkih društava, gospodarskih subjekata, organizacija civilnoga društva i drugih dionika lokalnog razvoja. Planom se razvojne potrebe lokalne zajednice povezuju s proračunskim mogućnostima Općine, dostupnim nacionalnim i europskim izvorima financiranja te ciljevima hijerarhijski nadređenih akata strateškog planiranja.

Predmet Plana razvoja obuhvaća sagledavanje ključnih gospodarskih, društvenih, demografskih, infrastrukturnih, okolišnih, prostornih i upravljačkih obilježja Općine Voćin. Na temelju analize stanja utvrđuju se razvojne potrebe i potencijali, oblikuje vizija razvoja, određuju posebni ciljevi i mjere, odabiru pokazatelji ishoda te utvrđuju financijske i institucionalne pretpostavke za provedbu Plana.

Plan razvoja usmjeren je na poboljšanje kvalitete života stanovništva, stvaranje uvjeta za demografsku revitalizaciju i gospodarski razvoj, unaprjeđenje javne i komunalne infrastrukture, očuvanje i održivo korištenje prirodne i kulturne baštine, jačanje otpornosti na klimatske, gospodarske i društvene izazove

te povećanje učinkovitosti lokalnog upravljanja. Ujedno predstavlja osnovu za pripremu i provedbu razvojnih projekata te za povezivanje lokalnog strateškog i proračunskog planiranja.

1.2. Pravna i strateška osnova

Postupak izrade Plana razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026.–2030. godine pokrenut je Odlukom Općinskog vijeća Općine Voćin donesenom na 6. sjednici održanoj 3. ožujka 2026. godine (KLASA: 302-02/26-01/01, URBROJ: 2189-11-01-26-1). Odlukom je utvrđeno da je nositelj izrade Plana razvoja Općina Voćin, dok koordinaciju postupka izrade provodi lokalni koordinatorski odbor za strateško planiranje.

Pravnu osnovu za izradu Plana razvoja čine:

- ✓ Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 123/17. i 151/22.)
- ✓ Uredba o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj 37/23.)
- ✓ Pravilnik o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj 44/23.)
- ✓ Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj 44/23.)
- ✓ Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
- ✓ Statut Općine Voćin.

Plan razvoja izrađuje se u skladu s načelima točnosti i cjelovitosti, učinkovitosti i djelotvornosti, odgovornosti i usmjerenosti na rezultat, održivosti, partnerstva i transparentnosti, koja čine osnovu sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske.

Temeljni hijerarhijski nadređeni akt strateškog planiranja jest Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine („Narodne novine“, broj 13/21.). Plan razvoja Općine Voćin povezuje lokalne razvojne potrebe s razvojnim smjerovima i odabranim strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije, osobito u područjima gospodarskog razvoja, demografske revitalizacije, kvalitete života, zelene i digitalne tranzicije, sigurnosti i otpornosti te ravnomjernoga regionalnog razvoja.

Na regionalnoj razini metodološko i razvojno polazište predstavlja Plan razvoja Virovitičko-podravske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine. Njegova razvojna usmjerenja uzimaju se u obzir u dijelu u kojem su relevantna za potrebe, potencijale i nadležnosti Općine Voćin. U obzir se uzimaju i povezane sektorske i višesektorske strategije, nacionalni planovi, prostornoplanska dokumentacija, razvojni i provedbeni dokumenti Virovitičko-podravske županije te važeći lokalni planski, programski i proračunski dokumenti.

Posebna se pozornost posvećuje povezanosti Plana razvoja s Provedbenim programom Općine Voćin za razdoblje 2025.–2029. godine, Proračunom Općine Voćin za 2026. godinu i projekcijama za 2027. i

2028. godinu te budućim provedbenim i proračunskim dokumentima kojima će se osigurati operacionalizacija posebnih ciljeva i mjera tijekom cjelokupnog razdoblja važenja Plana.

1.3. Metodologija izrade

Plan razvoja izrađuje se primjenom metodološkog okvira sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske. Kao strukturni i metodološki uzor koristi se Plan razvoja Virovitičko-podravske županije, uz prilagodbu sadržaja lokalnoj razini, nadležnostima Općine Voćin, obilježjima njezina prostora te stvarnim razvojnim potrebama i financijskim mogućnostima.

Metodološki postupak obuhvaća nekoliko međusobno povezanih faza:

- ✓ prikupljanje, provjeru i obradu dostupnih podataka i dokumentacijskih izvora
- ✓ analizu postojećega gospodarskog, društvenog, demografskog, infrastrukturnog, okolišnog, prostornog i upravljačkog stanja
- ✓ utvrđivanje ključnih razvojnih potreba, problema, ograničenja i potencijala
- ✓ izradu SWOT analize
- ✓ oblikovanje vizije razvoja Općine Voćin
- ✓ povezivanje lokalnih razvojnih potreba s odabranim strateškim ciljevima hijerarhijski nadređenih akata
- ✓ određivanje posebnih ciljeva i pripadajućih pokazatelja ishoda
- ✓ utvrđivanje mjera, rokova provedbe i projekata od strateškog značaja
- ✓ izradu indikativnog financijskog okvira
- ✓ utvrđivanje okvira za praćenje, izvještavanje i vrednovanje provedbe.

Analitička podloga izrađuje se na temelju službenih statističkih podataka, podataka iz Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, podataka Općine Voćin, javnopravnih tijela, ustanova i drugih relevantnih institucija. Koriste se i važeći strateški, prostorno-planski, proračunski, provedbeni, programski i izvještajni dokumenti te ostali vjerodostojni i provjerljivi izvori podataka.

Razvojni okvir oblikuje se primjenom intervencijske logike kojom se osigurava jasna povezanost između utvrđenih razvojnih potreba i potencijala, vizije razvoja, posebnih ciljeva, pokazatelja ishoda, mjera, projekata i raspoloživih izvora financiranja. Pokazatelji ishoda odabiru se iz Biblioteke pokazatelja, gdje je to primjenjivo, a njihove početne i ciljne vrijednosti utvrđuju se na temelju dostupnih službenih podataka i realno procijenjenih mogućnosti ostvarenja do kraja planskog razdoblja.

U svrhu osiguravanja stručne podloge, međusektorske suradnje, uključivanja relevantnih dionika i kvalitete dokumenta, Odlukom općinskog načelnika od 16. ožujka 2026. godine osnovana je Radna skupina za izradu Plana razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026.–2030. godine. Njezin je sastav naknadno usklađen Odlukom o izmjeni i dopuni od 1. travnja 2026. godine. Radna skupina sudjeluje u analizi stanja i razvojnih potreba, predlaganju razvojne vizije, posebnih ciljeva i mjera te razmatranju nacрта Plana.

Proces izrade temelji se na partnerskom i participativnom pristupu. Uključivanjem predstavnika lokalnih javnih, gospodarskih i društvenih dionika te provedbom savjetovanja sa zainteresiranom javnošću osigurava se mogućnost iskazivanja potreba, prijedloga i razvojnih prioriteta različitih skupina lokalne zajednice. Takav pristup pridonosi transparentnosti postupka, kvaliteti odabranih razvojnih rješenja i stvaranju zajedničke odgovornosti za provedbu Plana.

1.4. Razdoblje važenja Plana

Plan razvoja Općine Voćin donosi se za razdoblje od 2026. do 2030. godine. Petogodišnje razdoblje važenja odgovara vremenskom okviru srednjoročnih akata strateškog planiranja propisanom Uredbom o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja.

Razdoblje važenja Plana usklađeno je sa završnom godinom Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine, čime se osigurava vremenska i sadržajna povezanost lokalnih razvojnih ciljeva s razvojnim smjerovima i strateškim ciljevima Republike Hrvatske.

Provedba posebnih ciljeva i mjera tijekom razdoblja 2026.–2029. godine operacionalizirat će se kroz važeći Provedbeni program Općine Voćin za razdoblje 2025.–2029. godine i njegova godišnja ažuriranja. Aktivnosti koje se odnose na 2030. godinu preuzet će se i detaljnije razraditi u sljedećem provedbenom programu Općine, uz osiguravanje kontinuiteta strateškog, provedbenog i proračunskog planiranja.

Napredak u ostvarivanju posebnih ciljeva pratit će se tijekom cijelog razdoblja važenja Plana na temelju utvrđenih pokazatelja ishoda, provedbe pripadajućih mjera i raspoloživih financijskih sredstava.

Pravna osnova provjerena je prema službenom zakonodavnom okviru sustava strateškog planiranja, Uredbi iz NN 37/2023 i Nacionalnoj razvojnoj strategiji do 2030. godine.

2. Analiza stanja te razvojne potrebe i potencijali

Analiza stanja predstavlja polazište za utvrđivanje razvojnog smjera Općine Voćin u razdoblju 2026.–2030. godine. Njezina je svrha pružiti cjelovit i objektivan uvid u obilježja općinskog područja, raspoložive resurse, postojeće razvojne procese te ograničenja koja utječu na kvalitetu života stanovništva i mogućnosti održivog razvoja. Analitički nalazi služe kao argumentirana osnova za oblikovanje vizije, posebnih ciljeva, mjera i projekata od strateškog značaja.

Analiza obuhvaća prostorna i demografska obilježja, gospodarstvo i tržište rada, društvene djelatnosti, komunalnu, prometnu i digitalnu infrastrukturu, stanje okoliša, gospodarenje otpadom, klimatsku otpornost, prirodnu i kulturnu baštinu, turizam te upravljačke i financijske kapacitete Općine. Pri tome se pojedina područja ne promatraju izdvojeno, nego kroz njihove međusobne utjecaje i povezanost s razvojnim položajem Općine Voćin u okviru Virovitičko-podravske županije i šireg nacionalnog prostora.

Zaključci analize temelje se na dostupnim službenim statističkim podacima, prostorno planskoj dokumentaciji, proračunskim i provedbenim dokumentima Općine Voćin, podacima nadležnih

javnopravnih tijela i ustanova te informacijama prikupljenima uključivanjem relevantnih lokalnih dionika. Na temelju utvrđenog stanja izdvajaju se ključne razvojne potrebe i potencijali koji će se u nastavku dokumenta povezati s posebnim ciljevima i mjerama Plana razvoja.

2.1. Osnovna obilježja prostora

Prostorna obilježja Općine Voćin imaju neposredan utjecaj na razmještaj stanovništva, dostupnost javnih i komunalnih usluga, gospodarsku strukturu, prometnu povezanost te mogućnosti korištenja prirodnih resursa. Velika površina, brdsko-planinski karakter, razvedenost naselja i visok udio šuma istodobno predstavljaju važne razvojne potencijale i čimbenike koji povećavaju složenost upravljanja prostorom i troškove infrastrukturnog opremanja.

2.1.1. Geografski i administrativno-teritorijalni položaj

Općina Voćin nalazi se u južnom dijelu Virovitičko-podravске županije, na sjevernim obroncima Papuka. Njezin položaj čini prijelazni prostor između podravске ravnice i brdsko-planinskog područja Papuka, kao i poveznicu između slatinskog, virovitičkog, orahovačkog, daruvarskog i požeškog prostora.

Općina obuhvaća približno 296 km², odnosno oko 14,6 % ukupne površine Virovitičko-podravске županije. Prema površini je najveća općina u Županiji, što joj daje znatnu prostornu i resursnu osnovu, ali istodobno postavlja zahtjeve povezane s upravljanjem velikim i razmjerno rijetko naseljenim područjem.

Na sjeveru Općina Voćin graniči s Gradom Slatinom i Općinom Suhopolje, a na istoku s općinama Čačinci i Mikleuš. Na zapadu graniči s područjem Bjelovarsko-bilogorske županije, odnosno općinama Đulovac i Sirač, dok na jugu graniči s Požeško-slavonskom županijom, odnosno Općinom Brestovac. Takav položaj Općini daje međužupanijsko značenje i mogućnosti povezivanja razvojnih, gospodarskih, prometnih i turističkih inicijativa s okolnim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Osnovni prostorni i administrativni pokazatelji prikazani su u sljedećoj tablici.

Tablica 1. Osnovni prostorni i administrativni pokazatelji Općine Voćin

Pokazatelj	Obilježje
Županija	Virovitičko-podravska županija
Položaj unutar Županije	Južni dio Županije, sjeverni obronci Papuka
Površina	približno 296 km ²
Udio u površini Virovitičko-podravске županije	približno 14,6 %
Broj naselja	21
Administrativno sjedište	Voćin
Susjedne jedinice u Virovitičko-podravskoj županiji	Grad Slatina te općine Suhopolje, Mikleuš i Čačinci
Osnovno reljefno obilježje	brdsko-planinsko i prigorsko područje
Dominantna kategorija korištenja prostora	šume i šumsko zemljište

Izvor: Prostorno planska dokumentacija Općine Voćin; Plan gospodarenja otpadom Općine Voćin za razdoblje 2021.–2026. godine; Plan razvoja Virovitičko-podravске županije.

2.1.2. Naselja i prostorna organizacija

U sastavu Općine Voćin nalazi se 21 naselje: Bokane, Čeralije, Dobrić, Donje Kusonje, Đuričić, Gornje Kusonje, Gornji Meljani, Hum, Hum Varoš, Kometnik-Jorgići, Kometnik-Zubići, Kuzma, Lisičine, Macute, Mačkovac, Novo Kusonje, Popovac, Rijenci, Sekulinci, Smude i Voćin.

Naselje Voćin administrativno je, upravno i uslužno središte Općine. U njemu su koncentrirane najvažnije javne, društvene, obrazovne, kulturne i upravne funkcije. Značajniju ulogu u naseljskoj strukturi ima i naselje Čeralije, dok ostala naselja pretežno imaju ruralna obilježja i manji broj stanovnika.

Razmještaj naselja uvjetovan je reljefom, dolinama vodotoka, povijesnim razvojem prostora i položajem prometnih pravaca. Brdsko-planinska konfiguracija i velika udaljenost između pojedinih naselja utječu na dostupnost javnih sadržaja, organizaciju prijevoza, održavanje cesta i komunalne infrastrukture te pružanje socijalnih, zdravstvenih i drugih usluga stanovništvu.

Velika površina Općine u odnosu na broj i veličinu naselja zahtijeva prostorno prilagođen pristup razvoju. On podrazumijeva jačanje funkcija općinskog središta uz istodobno očuvanje dostupnosti osnovnih usluga u udaljenijim naseljima, unaprijeđenje prometne i digitalne povezanosti te pronalaženje održivih modela korištenja postojećih građevina i infrastrukture.

2.1.3. Reljefna, prirodna i krajobrazna obilježja

Prostor Općine Voćin obilježen je brdsko-planinskim i prigorskim reljefom Papuka, koji je raščlanjen dolinama i udolinama oblikovanim duž vodotoka. Reljefna razvedenost utjecala je na prostorni raspored naselja, prometnu dostupnost i način korištenja zemljišta. Niži i pristupačniji dijelovi prostora tradicionalno se koriste za naselja i poljoprivrednu proizvodnju, dok su viši i strmiji predjeli pretežno prekriveni šumama.

U strukturi općinskog prostora najveći udio zauzimaju šume, približno 67 % ukupne površine. Oranice čine približno 14,9 %, dok vode zauzimaju oko 0,6 % prostora. Visoka zastupljenost šuma i očuvanih prirodnih područja predstavlja jedno od najvažnijih prostornih obilježja Općine te značajan resurs za šumarstvo, zaštitu prirode, rekreaciju, edukaciju i razvoj održivih oblika turizma.

Dio područja Općine nalazi se unutar Parka prirode Papuk i UNESCO geoparka Papuk. Voćin je jedan od važnijih sjevernih ulaza u Park prirode, zbog čega ima poseban položaj u organizaciji posjećivanja, interpretaciji prirodne i geološke baštine te povezivanju zaštićenog područja s lokalnom zajednicom. Posebno mjesto u prirodnoj baštini ima geološki lokalitet Rupnica, zaštićen kao spomenik prirode i prepoznatljiv po jedinstvenim stupastim vulkanskim stijenama.

Prirodna i geološka raznolikost, šumski kompleksi, vodotoci, krajobrazne vrijednosti i očuvanost pojedinih dijelova prostora stvaraju kvalitetnu osnovu za razvoj sadržaja povezanih s aktivnim boravkom u prirodi, planinarenjem, cikloturizmom, edukacijom, istraživanjem i interpretacijom baštine. Postojanje Geo info centra u Voćinu dodatno jača mogućnost povezivanja prirodnih vrijednosti s obrazovnim, turističkim i gospodarskim aktivnostima.

Istodobno, smještaj unutar i uz zaštićena područja zahtijeva pažljivo upravljanje prostorom. Razvojni zahvati moraju biti usklađeni s uvjetima zaštite prirode i okoliša, prostorno planskom dokumentacijom te potrebom očuvanja krajobraznih, geoloških i bioloških vrijednosti.

2.1.4. Razvojne potrebe i potencijali povezani s prostorom

Prostorna obilježja Općine Voćin stvaraju široku osnovu za razvoj, ali istodobno određuju ograničenja koja treba uzeti u obzir pri oblikovanju javnih politika i razvojnih projekata. Velika površina, raštrkanost naselja i brdsko-planinski reljef povećavaju troškove izgradnje i održavanja prometne, komunalne, energetske i komunikacijske infrastrukture. Ta obilježja otežavaju i ravnomjernu dostupnost javnih usluga, osobito stanovništvu manjih i udaljenijih naselja.

Ključne razvojne potrebe povezane s prostornim obilježjima odnose se na:

- ✓ unaprjeđenje prometne povezanosti općinskog središta i ostalih naselja
- ✓ održavanje i modernizaciju komunalne infrastrukture na velikom i razvedenom području
- ✓ povećanje digitalne dostupnosti udaljenijih naselja
- ✓ osiguravanje dostupnosti javnih i društvenih usluga stanovništvu ruralnih područja
- ✓ održivo upravljanje šumama, vodama, poljoprivrednim zemljištem i drugim prirodnim resursima
- ✓ usklađivanje razvojnih zahvata sa zahtjevima zaštite prirode, okoliša i krajobraza
- ✓ aktiviranje nedovoljno korištenih građevina, zemljišta i drugih prostornih resursa.

Najvažniji razvojni potencijali proizlaze iz velikog i očuvanog prostora, visokog udjela šuma, položaja uz Park prirode i UNESCO geopark Papuk, vrijedne geološke i krajobrazne baštine te kontaktnog položaja između više županijskih i lokalnih područja. Ovi potencijali omogućuju snažnije povezivanje zaštite prirode s turizmom, poljoprivredom, šumarstvom, lokalnim poduzetništvom, edukacijom i razvojem sadržaja za kvalitetan život stanovništva.

Razvojni pristup u planskom razdoblju stoga treba usmjeriti prema održivom i racionalnom korištenju prostora, jačanju povezanosti naselja, očuvanju prirodnih vrijednosti te stvaranju uvjeta u kojima će zaštićena priroda i prostorna raznolikost postati pokretači lokalnog razvoja, uz istodobno očuvanje njihove dugoročne vrijednosti.

Službeni podaci o položaju, površini i strukturi prostora dostupni su na stranicama Općine Voćin, dok podatke o položaju Voćina unutar zaštićenog područja i njegovoj ulozi sjevernog ulaza objavljuje Park prirode Papuk.

2.2. Demografska obilježja

Demografska obilježja jedan su od ključnih čimbenika koji određuju razvojne mogućnosti Općine Voćin. Broj stanovnika, njihova dobna i spolna struktura, prostorni razmještaj, prirodno kretanje, migracijska obilježja te struktura kućanstava neposredno utječu na raspoloživost radne snage, potrebe za obrazovnim, zdravstvenim i socijalnim uslugama, održivost komunalne infrastrukture i ukupnu vitalnost lokalne zajednice.

Dugoročno smanjenje broja stanovnika i pražnjenje pojedinih naselja predstavljaju jedan od najvažnijih razvojnih izazova Općine. Istodobno, razmjerno povoljna dobna struktura, visok udio djece i mladih te povoljno prirodno kretanje zabilježeno tijekom posljednjih triju godina predstavljaju vrijednu osnovu za provođenje mjera demografske revitalizacije.

2.2.1. Kretanje ukupnog broja stanovnika

Prema Popisu stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, na području Općine Voćin živjelo je 1.896 stanovnika. U odnosu na 2011. godinu, kada su evidentirana 2.382 stanovnika, broj stanovnika smanjen je za 486, odnosno 20,4 %. U dvadesetogodišnjem razdoblju između 2001. i 2021. godine broj stanovnika smanjen je za ukupno 525, odnosno 21,7 %.

Tablica 2. Kretanje ukupnog broja stanovnika

Popisna godina	Broj stanovnika	Promjena u odnosu na prethodni popis	Stopa promjene
2001.	2.421	–	–
2011.	2.382	-39	-1,6 %
2021.	1.896	-486	-20,4 %
Promjena 2001.–2021.	-525		-21,7 %

Izvor: Državni zavod za statistiku, popisi stanovništva 2001., 2011. i 2021.

Podaci pokazuju da je smanjenje broja stanovnika između 2001. i 2011. godine bilo razmjerno blago, dok se demografski pad znatno ubrzao tijekom razdoblja od 2011. do 2021. godine. S obzirom na površinu Općine od približno 296 km², gustoća naseljenosti prema Popisu 2021. iznosila je približno 6,4 stanovnika po km². Time Općina Voćin pripada najrjeđe naseljenim područjima Virovitičko-podravске županije.

Mala gustoća naseljenosti, u kombinaciji s velikom površinom Općine i prostornom udaljenošću naselja, povećava troškove osiguravanja prometne i komunalne infrastrukture te organizacije javnih usluga. Istodobno utječe na dostupnost obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih, kulturnih i drugih sadržaja stanovnicima udaljenijih naselja.

2.2.2. Prostorni razmještaj stanovništva

Stanovništvo Općine izrazito je koncentrirano u naseljima Voćin i Čeralije. U naselju Voćin 2021. godine živjelo je 956 stanovnika, odnosno 50,4 % ukupnog stanovništva Općine, dok je u Čeralijama živjelo 579 stanovnika ili 30,5 %. U ta dva naselja zajedno bilo je koncentrirano 81,0 % ukupnog stanovništva Općine. Treće naselje prema broju stanovnika bile su Bokane sa 135 stanovnika, odnosno 7,1 % ukupnog stanovništva.

Tablica 3. Prostorni razmještaj stanovništva

Naselje	Stanovnici 2011.	Stanovnici 2021.	Apsolutna promjena	Stopa promjene
Bokane	215	135	-80	-37,2 %
Ćeralije	623	579	-44	-7,1 %
Dobrić	0	0	0	–
Donje Kusonje	5	5	0	0,0 %
Đuričić	0	0	0	–
Gornje Kusonje	13	10	-3	-23,1 %
Gornji Meljani	15	8	-7	-46,7 %
Hum	90	62	-28	-31,1 %
Hum Varoš	47	24	-23	-48,9 %
Kometnik- Jorgići	26	27	+1	+3,8 %
Kometnik-Zubići	28	16	-12	-42,9 %
Kuzma	0	0	0	–
Lisičine	0	0	0	–
Macute	33	19	-14	-42,4 %
Mačkovac	47	31	-16	-34,0 %
Novo Kusonje	22	15	-7	-31,8 %
Popovac	0	0	0	–
Rijenci	5	3	-2	-40,0 %
Sekulinci	7	2	-5	-71,4 %
Smude	15	4	-11	-73,3 %
Voćin	1.191	956	-235	-19,7 %
Općina Voćin	2.382	1.896	-486	-20,4 %

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. i Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021.

Od ukupno 21 naselja, pet naselja 2021. godine nije imalo evidentiranih stanovnika: Dobrić, Đuričić, Kuzma, Lisičine i Popovac. Još devet naselja imalo je manje od 20 stanovnika. Takva struktura upućuje na izrazitu demografsku osjetljivost velikog dijela općinskog prostora i postupno koncentriranje stanovništva u Voćinu, Ćeralijama i Bokanama.

Od svih naselja samo je Kometnik-Jorgići zabilježio neznatno povećanje broja stanovnika, s 26 na 27, dok je broj stanovnika Donjih Kusonja ostao nepromijenjen. Sva ostala naseljena mjesta zabilježila su pad. U apsolutnom iznosu najveće smanjenje zabilježeno je u Voćinu, dok su relativno najveći pad među naseljenim mjestima zabilježili Smude i Sekulinci.

Prostorna koncentracija stanovništva omogućuje učinkovitije organiziranje većeg dijela javnih sadržaja u Voćinu i Ćeralijama. Međutim, istodobno je potrebno osigurati primjerenu dostupnost osnovnih usluga stanovnicima manjih i udaljenijih naselja te održivo upravljati prostorima u kojima je broj stanovnika sveden na vrlo nisku razinu.

2.2.3. Dobna i spolna struktura stanovništva

Prema Popisu 2021. godine, Općina Voćin imala je razmjerno povoljnu dobnu strukturu. Djeca u dobi do 14 godina činila su 23,7 % ukupnog stanovništva, radno sposobno stanovništvo u dobi od 15 do 64 godine 64,9 %, a stanovništvo u dobi od 65 i više godina 11,4 %.

Tablica 4. Dobna i spolna struktura stanovništva

Dobna skupina	Broj stanovnika	Udio
0–14 godina	449	23,7 %
15–64 godine	1.231	64,9 %
65 i više godina	216	11,4 %
Ukupno	1.896	100,0 %

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021.

Na području Općine živjela su 604 stanovnika mlađa od 20 godina, što predstavlja 31,9 % ukupnog stanovništva. Istodobno je 316 stanovnika bilo u dobi od 60 i više godina, a 77 stanovnika u dobi od 75 i više godina.

Prosječna starost stanovništva iznosila je 35,1 godinu, što je znatno manje od prosječne starosti stanovništva Republike Hrvatske, koja je iznosila 44,3 godine. Indeks starenja Općine Voćin iznosio je 52,3, a koeficijent starosti 16,7. Vrijednosti ovih pokazatelja potvrđuju da Općina raspolaže mladom demografskom osnovom od većine hrvatskih područja.

Tablica 5. Prosječna starost stanovništva

Pokazatelj	Općina Voćin	Republika Hrvatska
Prosječna starost	35,1	44,3
Indeks starenja	52,3	156,2
Koeficijent starosti	16,7	29,9

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021.

U spolnoj strukturi zabilježeno je 1.002 muškarca i 894 žene. Muškarci su činili 52,8 %, a žene 47,2 % stanovništva. Prosječna starost muškaraca iznosila je 33,6 godina, dok je prosječna starost žena bila 36,8 godina.

Povoljnija dobna struktura predstavlja značajan razvojni potencijal Općine. Istodobno nameće potrebu osiguravanja dostatnih kapaciteta predškolskog odgoja, osnovnog obrazovanja, sportskih i kulturnih sadržaja, stanovanja te mogućnosti zapošljavanja. Bez odgovarajućih uvjeta za obrazovanje, rad i zasnivanje obitelji, postojeća mlađa dobna baza može biti izložena iseljavanju, čime bi se njezin razvojni potencijal postupno smanjivao.

2.2.4. Prirodno kretanje stanovništva

Najnoviji podaci o prirodnom kretanju stanovništva upućuju na povoljnija kretanja od dugoročnog popisnog trenda. Općina Voćin 2023. godine zabilježila je 24 živorođena djeteta i 14 umrlih osoba,

odnosno prirodni prirast od deset stanovnika. Tijekom 2024. broj živorođenih i umrlih bio je izjednačen, dok je 2025. godine zabilježeno 26 živorođenih i 17 umrlih, odnosno prirodni prirast od devet stanovnika.

Tablica 6. Prirodno kretanje stanovništva

Godina	Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast	Vitalni indeks
2023.	24	14	+10	171,4
2024.	18	18	0	100,0
2025.	26	17	+9	152,9

Izvor: Državni zavod za statistiku, Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2023., 2024. i 2025. godini.

Povoljan ili uravnotežen prirodni prirast tijekom tri uzastopne godine izdvaja Općinu Voćin u odnosu na prevladavajuća negativna kretanja u Virovitičko-podravskoj županiji i Republici Hrvatskoj. U 2025. godini Općina Voćin bila je jedina jedinica lokalne samouprave u Virovitičko-podravskoj županiji s pozitivnim prirodnim prirastom.

Zbog razmjerno malog ukupnog broja stanovnika godišnje vrijednosti mogu osjetnije varirati, pa navedeni podaci još ne predstavljaju dostatnu osnovu za zaključak o trajnom preokretu dugoročnog trenda. Ipak, pokazuju da postojeća mlađa dobna struktura i broj obitelji s djecom stvaraju realnu osnovu za demografsku obnovu, pod uvjetom da se stanovništvu osiguraju odgovarajući stambeni, obrazovni, društveni i gospodarski uvjeti.

2.2.5. Migracijska obilježja

Prema Popisu 2021. godine, 827 stanovnika, odnosno 43,6 %, od rođenja je živjelo u istom naselju. Ukupno 1.069 stanovnika ili 56,4 % doselilo se u sadašnje naselje stanovanja. Od toga se 356 osoba doselilo iz drugih naselja u Republici Hrvatskoj, a 713 iz inozemstva.

Tablica 7. Migracijska obilježja

Migracijsko obilježje	Broj stanovnika	Udio u ukupnom stanovništvu
Od rođenja žive u istom naselju	827	43,6 %
Doseljeni s područja Republike Hrvatske	356	18,8 %
Doseljeni iz inozemstva	713	37,6 %
Ukupno	1.896	100,0 %

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021.

Među doseljenima iz inozemstva najveći je broj osoba doseljenih s Kosova, njih 530. Slijede osobe doseljene iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Njemačke, Slovenije i drugih država. Migracijska struktura pokazuje da je razvoj stanovništva Općine Voćin u značajnoj mjeri oblikovan doseljavanjem.

Prema narodnosnoj strukturi, 2021. godine Hrvatima se izjasnilo 1.784 stanovnika, odnosno 94,1 %, a Srbima 90 stanovnika ili 4,7 %. Preostali dio stanovništva činili su pripadnici drugih narodnosti te osobe koje se nisu izjasnile ili im je narodnosna pripadnost bila nepoznata.

Demografska i kulturna raznolikost predstavlja potencijal za jačanje društvene kohezije, međukulturne suradnje i lokalnog identiteta. Razvojne politike trebaju osigurati ravnopravnu uključenost svih stanovnika u društveni, obrazovni, kulturni i gospodarski život Općine.

2.2.6. Kućanstva i obitelji

Prema Popisu 2021. godine, na području Općine Voćin evidentirano je 526 privatnih kućanstava u kojima su živjele 1.893 osobe. Prosječno kućanstvo imalo je 3,6 članova, što je znatno više od prosjeka Republike Hrvatske od 2,67 članova.

Od ukupnog broja kućanstava, 108 je bilo samačkih, a isti je broj imao dva člana. Ukupno 310 kućanstava, odnosno 58,9 %, imalo je tri ili više članova. Obiteljskih kućanstava bilo je 414 ili 78,7 %, dok je neobiteljskih kućanstava bilo 112.

Tablica 8. Kućanstva i obitelji

Veličina kućanstva	Broj kućanstava	Udio
Jedan član	108	20,5 %
Dva člana	108	20,5 %
Tri člana	53	10,1 %
Četiri člana	85	16,2 %
Pet članova	71	13,5 %
Šest i više članova	101	19,2 %
Ukupno	526	100,0 %

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021.

Na području Općine evidentirana je 481 obitelj s ukupno 1.743 člana. Najbrojniji tip činili su bračni parovi s djecom, kojih je bilo 287. Evidentirano je i 116 bračnih parova bez djece, 59 obitelji koje čine majke s djecom te deset obitelji koje čine očevi s djecom.

Veća prosječna veličina kućanstva i visok udio obitelji s djecom predstavljaju važno obilježje Općine Voćin. Očuvanje takve strukture zahtijeva kontinuirano ulaganje u predškolske i obrazovne kapacitete, dostupno stanovanje, zdravstvene i socijalne usluge, sadržaje za djecu i mlade te radna mjesta koja omogućuju dugoročni ostanak obitelji na području Općine.

2.2.7. Razvojne potrebe i potencijali povezani s demografskim obilježjima

Dugoročno smanjenje broja stanovnika, vrlo niska gustoća naseljenosti i demografsko pražnjenje većeg broja malih naselja predstavljaju ključne demografske izazove Općine Voćin. Nastavak takvih kretanja mogao bi dodatno otežati održavanje infrastrukture, dostupnost javnih usluga, osiguravanje radne snage i očuvanje društvene vitalnosti udaljenijih naselja.

Ključne razvojne potrebe odnose se na:

- ✓ zadržavanje djece, mladih i mladih obitelji
- ✓ stvaranje mogućnosti zapošljavanja i samozapošljavanja

- ✓ osiguravanje dostupnog i primjerenog stanovanja
- ✓ razvoj kvalitetnih predškolskih, obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih, kulturnih i sportskih sadržaja
- ✓ unaprjeđenje prometne i digitalne povezanosti naselja
- ✓ osiguravanje dostupnosti usluga stanovnicima malih i udaljenih naselja
- ✓ potporu obiteljima s djecom i usklađivanju obiteljskog i poslovnog života
- ✓ uključivanje doseljenog stanovništva i jačanje društvene kohezije
- ✓ kontinuirano praćenje prirodnog, migracijskog i ukupnog kretanja stanovništva.

Najvažniji demografski potencijali proizlaze iz razmjerno mlade dobne strukture, visokog udjela djece i mladih, većih kućanstava, značajnog broja obitelji s djecom te pozitivnog ili uravnoteženog prirodnog kretanja u razdoblju 2023.–2025. godine. Njihovo očuvanje i aktiviranje zahtijeva integrirani pristup koji demografske mjere povezuje s gospodarstvom, stanovanjem, obrazovanjem, infrastrukturom, mobilnošću i kvalitetom života.

Dugoročna demografska stabilnost neće ovisiti samo o broju rođenih, nego prvenstveno o sposobnosti Općine da postojećem stanovništvu osigura uvjete za ostanak, a novim stanovnicima razloge za doseljavanje i trajno uključivanje u lokalnu zajednicu.

Podaci Popisa 2021. dostupni su na stranici Državnog zavoda za statistiku, a najnoviji podaci potvrđuju da je Općina Voćin u 2025. zabilježila 26 živorođenih, 17 umrlih i prirodni prirast od devet stanovnika. DZS – Prirodno kretanje stanovništva u 2025.

2.3. Gospodarstvo i tržište rada

Gospodarska struktura i stanje na tržištu rada ključni su čimbenici razvojne sposobnosti Općine Voćin. Broj i kvaliteta radnih mjesta neposredno utječu na demografska kretanja, ostanak mladih, prihode stanovništva, poduzetničku aktivnost i financijsku održivost lokalne zajednice. Analiza obuhvaća ekonomsku aktivnost stanovništva, zaposlenost i nezaposlenost, strukturu zaposlenih prema djelatnostima, dnevne i tjedne migracije zaposlenih te raspoloživu poduzetničku infrastrukturu i lokalne mjere gospodarskog razvoja. Kao osnovni statistički izvor koriste se rezultati Popisa stanovništva 2021., dok se aktualni razvojni smjerovi sagledavaju kroz Plan razvoja Virovitičko-podravške županije, Provedbeni program Općine Voćin i Proračun Općine Voćin za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu.

2.3.1. Razvijenost i gospodarska struktura

Gospodarstvo Općine Voćin obilježavaju mala lokalna baza gospodarskih subjekata, izražena oslonjenost na prirodne resurse, značaj građevinarstva, poljoprivrede i šumarstva te razmjerno skroman udio djelatnosti s većom dodanom vrijednošću. Na gospodarsku aktivnost utječu periferni položaj, udaljenost od većih tržišnih i poslovnih središta, raspršenost naselja, prometna dostupnost, demografsko smanjenje i ograničena raspoloživost radne snage.

Prema Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz 2024. godine, Općina Voćin razvrstana je u I. skupinu jedinica lokalne samouprave, odnosno među jedinice koje se

prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u posljednjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica. Takav položaj potvrđuje postojanje strukturnih razvojnih ograničenja, ali Općini omogućuje i pristup programima usmjerenima na potpomognuta područja i smanjenje regionalnih nejednakosti.

Najvažnije lokalne gospodarske osnove proizlaze iz šumskog i poljoprivrednog zemljišta, tradicije poljoprivredne proizvodnje, građevinskih djelatnosti, mogućnosti prerade lokalnih sirovina te prirodne i kulturne baštine. Blizina Parka prirode Papuk i geoparka pod zaštitom UNESCO-a dodatno otvara prostor za razvoj održivoga turizma, ugostiteljstva, lokalnih proizvoda i usluga povezanih s boravkom u prirodi. Turistički potencijali detaljnije se obrađuju u poglavlju posvećenom prirodnoj i kulturnoj baštini te turizmu.

2.3.2. Ekonomska aktivnost stanovništva

Prema Popisu stanovništva 2021., na području Općine Voćin živjelo je 1.447 stanovnika u dobi od 15 i više godina. Ekonomski aktivno bilo je 685 osoba, od kojih je 558 bilo zaposleno, a 127 nezaposleno. Ekonomski neaktivno bilo je 760 stanovnika, dok za dvije osobe ekonomska aktivnost nije bila poznata.

Tablica 9. Ekonomska aktivnost stanovništva Općine Voćin u dobi od 15 i više godina prema spolu, 2021.

Spol	Stanovništvo 15+	Ekonomski aktivni	Zaposleni	Nezaposleni	Ekonomski neaktivni	Stopa aktivnosti (%)	Stopa zaposlenosti (%)	Stopa nezaposlenosti (%)
Ukupno	1.447	685	558	127	760	47,3	38,6	18,5
Muškarci	748	443	387	56	303	59,2	51,7	12,6
Žene	699	242	171	71	457	34,6	24,5	29,3

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021. – Stanovništvo staro 15 i više godina prema ekonomskoj aktivnosti, starosti i spolu po gradovima/općinama. Stope izračunao izrađivač Plana.

Stopa aktivnosti iznosila je 47,3 %, dok je stopa zaposlenosti stanovništva u dobi od 15 i više godina iznosila 38,6 %. Istodobno je nezaposlenost obuhvaćala 18,5 % ekonomski aktivnog stanovništva. Pokazatelji upućuju na ograničenu iskorištenost raspoloživoga radnog potencijala, osobito imajući u vidu velik udio neaktivnog stanovništva.

Posebno je izražena razlika između muškaraca i žena. Stopa aktivnosti muškaraca bila je za 24,6 postotnih bodova viša od stope aktivnosti žena, a stopa zaposlenosti za 27,2 postotna boda. Nezaposlenost žena među ekonomski aktivnim ženama iznosila je 29,3 %, nasuprot 12,6 % kod muškaraca. Žene su činile svega 30,6 % svih zaposlenih stanovnika Općine, iako su činile gotovo polovinu stanovništva u dobi od 15 i više godina.

Takvi odnosi upućuju na potrebu razvoja dostupnih usluga skrbi za djecu, starije osobe i druge ovisne članove kućanstva, poticanja samozapošljavanja i poduzetništva žena, razvoja fleksibilnijih oblika rada te osposobljavanja za zanimanja tražena na lokalnom i regionalnom tržištu rada.

Podatke Popisa 2021. tijekom provedbe Plana potrebno je dopunjavati godišnjim podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i drugim administrativnim izvorima,

kako bi se pravodobno pratila registrirana nezaposlenost, zapošljavanje i promjene u lokalnoj ponudi radne snage.

2.3.3. Zaposlenost prema područjima djelatnosti

Struktura zaposlenosti pokazuje koncentraciju radnih mjesta u nekoliko tradicionalnih djelatnosti. Od ukupno 558 zaposlenih stanovnika Općine, najviše ih je bilo zaposleno u građevinarstvu te poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu. Te dvije skupine zajedno obuhvaćale su 257 zaposlenih, odnosno 46,1 % svih zaposlenih stanovnika.

Tablica 10. Zaposleni stanovnici Općine Voćin prema najzastupljenijim područjima djelatnosti, 2021.

Područje djelatnosti	Broj zaposlenih	Udio u ukupnom broju zaposlenih (%)
Građevinarstvo	132	23,7
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	125	22,4
Prerađivačka industrija	63	11,3
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	56	10,0
Trgovina na veliko i malo te popravak motornih vozila	40	7,2
Obrazovanje	32	5,7
Smještaj te priprema i usluživanje hrane	30	5,4
Prijevoz i skladištenje	26	4,7
Javna uprava i obrana te obvezno socijalno osiguranje	23	4,1
Ostale djelatnosti	31	5,6
Ukupno	558	100,0

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021. – Zaposleni prema područjima djelatnosti, starosti i spolu po gradovima/općinama. Udjele i skupinu „ostale djelatnosti” izračunao izrađivač Plana.

Građevinarstvo je s 23,7 % zaposlenih bilo pojedinačno najzastupljenije područje djelatnosti. Njegov značaj može se povezati s infrastrukturnim ulaganjima i potražnjom za građevinskim radovima na lokalnom i širem regionalnom tržištu. Međutim, velika koncentracija zaposlenosti u građevinarstvu povećava osjetljivost lokalnog tržišta rada na investicijske cikluse, dostupnost javnih projekata i promjene troškova gradnje.

Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo zapošljavali su 22,4 % zaposlenih stanovnika, što potvrđuje značenje prirodnih resursa za lokalno gospodarstvo. Razvojni izazov predstavlja povećanje dodane vrijednosti kroz preradu poljoprivrednih i šumskih sirovina, ekološku proizvodnju, kratke lance opskrbe, izravnu prodaju, udruživanje proizvođača te povezivanje lokalnih proizvoda s ugostiteljskom i turističkom ponudom.

Prerađivačka industrija zapošljavala je 63 osobe, odnosno 11,3 % zaposlenih. Njezin razvoj može se temeljiti na preradi drvne i poljoprivredne sirovine te manjim proizvodnim pogonima primjerenima prostornim, prometnim i okolišnim obilježjima Općine.

Zdravstvo i socijalna skrb, obrazovanje te javna uprava zajedno su zapošljavali 111 stanovnika ili 19,9 % ukupno zaposlenih. Navedene djelatnosti imaju važnu stabilizacijsku ulogu jer osiguravaju javne i socijalne usluge te radna mjesta koja su manje izložena sezonskim oscilacijama. Planirana ulaganja u skrb o starijim osobama mogu dodatno povećati potrebu za radnicima u socijalnim, zdravstvenim i pomoćnim zanimanjima.

U djelatnostima smještaja i pripreme hrane bilo je zaposleno 30 stanovnika. Premda je riječ o razmjerno malom broju, postojeća zaposlenost predstavlja početnu bazu za daljnji razvoj ugostiteljstva, aktivnog odmora, ruralnog turizma i drugih usluga povezanih s prirodnom i kulturnom baštinom.

Podaci istodobno pokazuju vrlo slabu zastupljenost stručnih, znanstvenih, tehničkih, informacijskih i komunikacijskih djelatnosti. To upućuje na nedovoljnu diverzifikaciju gospodarske strukture i ograničenu ponudu poslova za visokoobrazovano stanovništvo.

2.3.4. Dnevne i tjedne migracije zaposlenih

Ograničen broj radnih mjesta na području Općine dijelom se nadomješta dnevnom i tjednom mobilnošću stanovništva. Prema Popisu 2021., ukupno 140 zaposlenih stanovnika bili su dnevni, a 63 tjedni radni migranti.

Tablica 11. Dnevne i tjedne migracije zaposlenih stanovnika Općine Voćin prema mjestu rada, 2021.

Mjesto rada	Dnevni migranti	Tjedni migranti	Ukupno
Drugo naselje na području Općine Voćin	29	1	30
Drugi grad ili općina u Virovitičko-podravskoj županiji	101	2	103
Druga županija	10	46	56
Inozemstvo	0	14	14
Ukupno zaposleni migranti	140	63	203
Udio u ukupnom broju zaposlenih (%)	25,1	11,3	36,4

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021. – Dnevni i tjedni migranti po gradovima/općinama. Udjele izračunao izrađivač Plana.

Ukupno je 203 stanovnika, odnosno 36,4 % svih zaposlenih, redovito dnevno ili tjedno putovalo do mjesta rada. Među dnevnim migrantima prevladavali su zaposleni koji su radili u drugim gradovima ili općinama Virovitičko-podravске županije. Nasuprot tome, među tjevnim migrantima prevladavali su zaposleni u drugim županijama i inozemstvu.

Razmjerno visok udio radnih migranata pokazuje da regionalna središta i tržišta rada izvan Općine imaju važnu ulogu u zaposlenosti lokalnog stanovništva. Istodobno upućuje na nedostatak odgovarajućih radnih mjesta na lokalnom području, nesklad između raspoloživih znanja i potreba poslodavaca te mogućnost trajnog iseljavanja radno aktivnog stanovništva.

Poboljšanje prometne i digitalne povezanosti može ublažiti dio posljedica prostorne udaljenosti. Digitalna infrastruktura osobito je važna za razvoj rada na daljinu, poslovnih usluga i mikro poslovanja koja nisu neposredno vezana uz blizinu velikih tržišta.

2.3.5. Poduzetništvo i poslovna infrastruktura

Lokalno poduzetništvo pretežno se temelji na mikro i malim poslovnim subjektima, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, obrtima, građevinskim djelatnostima, trgovini, ugostiteljstvu i uslugama. Njihov razvoj ograničavaju malo lokalno tržište, smanjenje broja stanovnika, nedostatak kvalificirane radne snage, troškovi prijevoza, otežan pristup kapitalu te nedovoljna dostupnost specijaliziranih poslovnih i savjetodavnih usluga.

Važan element poslovne infrastrukture predstavlja Poduzetnička zona Iskra Voćin, površine 22.407 m². Prema Planu razvoja Virovitičko-podravske županije, predviđena namjena poduzetničkih zona obuhvaća proizvodne, trgovačke, skladišne i uslužne djelatnosti. Aktiviranje zone zahtijeva rješavanje imovinskopravnih odnosa, opremanje potrebnom infrastrukturom, utvrđivanje modela upravljanja i promociju zone prema potencijalnim ulagačima.

Proračunom Općine Voćin za 2026. godinu predviđene su pojedinačne aktivnosti usmjerene na potporu gospodarstvu i stvaranje poslovnih pretpostavki.

Tablica 12. Planirana izdvajanja povezana s gospodarskim razvojem Općine Voćin u 2026. godini

Aktivnost	Planirani iznos za 2026. (EUR)	Razvojna svrha
Potpore gospodarstvenicima	30.000	Poticanje poslovanja, ulaganja i održavanja radnih mjesta
Intelektualne usluge u okviru gospodarskog razvoja	30.000	Stručna, projektna i savjetodavna podrška
Dokapitalizacija društva Votina d.o.o. Voćin	60.000	Jačanje kapaciteta trgovačkog društva u vlasništvu Općine
Zemljište za poduzetničku zonu	5.000	Prostorna i imovinskopravna priprema poduzetničke zone

Izvor: Proračun Općine Voćin za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu i pripadajuće obrazloženje.

Navedena izdvajanja pokazuju namjeru Općine da aktivno sudjeluje u stvaranju povoljnijega poslovnog okruženja. Kako bi njihov razvojni učinak bio mjerljiv, potpore gospodarstvenicima potrebno je vezati uz jasne kriterije, kao što su broj novootvorenih ili očuvanih radnih mjesta, ulaganja u opremu i digitalizaciju, razvoj novih proizvoda, uključivanje žena i mladih u poduzetništvo te korištenje lokalnih sirovina i usluga.

2.3.6. Razvojne potrebe i potencijali

Na temelju provedene analize izdvajaju se sljedeće razvojne potrebe:

- ✓ povećati broj dostupnih i kvalitetnih radnih mjesta na području Općine;
- ✓ smanjiti nezaposlenost i ekonomsku neaktivnost, osobito među ženama i mladima;

- ✓ uskladiti obrazovanje, osposobljavanje i prekvalifikacije s potrebama poslodavaca;
- ✓ povećati dodanu vrijednost poljoprivredne, šumske i druge lokalno dostupne sirovine;
- ✓ potaknuti razvoj prerađivačkih, stručnih, digitalnih i drugih djelatnosti s većom dodanom vrijednošću;
- ✓ infrastrukturno, prostorno i upravljački aktivirati Poduzetničku zonu Iskra;
- ✓ poboljšati pristup poduzetnika savjetodavnim uslugama, financiranju i dostupnim nacionalnim i europskim fondovima;
- ✓ razvijati usluge skrbi koje omogućuju veće sudjelovanje žena na tržištu rada;
- ✓ poboljšati prometnu i digitalnu povezanost radi lakšeg pristupa regionalnom tržištu rada;
- ✓ uspostaviti redovito praćenje broja poslovnih subjekata, zaposlenih, nezaposlenih, korisnika potpora i ulaganja u poduzetničkoj zoni.

Najvažniji razvojni potencijali Općine obuhvaćaju raspoložive poljoprivredne i šumske resurse, mogućnost razvoja prerade i lokalnih proizvoda, tradiciju građevinarstva, Poduzetničku zonu Iskra, prirodnu i kulturnu baštinu, mogućnost povezivanja poljoprivrede s turizmom te planirana ulaganja u javnu i društvenu infrastrukturu. Dodatni potencijal predstavljaju zanimanja povezana sa skrbi za starije osobe, energetsom obnovom, održavanjem infrastrukture, gospodarenjem okolišem i digitalnim uslugama.

Razvojna politika Općine u razdoblju 2026.–2030. treba stoga biti usmjerena na diversifikaciju gospodarske strukture, podizanje produktivnosti postojećih djelatnosti i stvaranje uvjeta za nove investicije. Posebnu pozornost potrebno je posvetiti projektima koji istodobno stvaraju radna mjesta, koriste lokalne resurse na održiv način i pridonose zadržavanju stanovništva.

2.4. Društvene djelatnosti i kvaliteta života

Dostupnost obrazovanja, zdravstvene i socijalne skrbi, kulturnih, sportskih i rekreacijskih sadržaja te djelotvornost sustava zaštite i spašavanja izravno utječu na kvalitetu života i privlačnost Općine Voćin kao mjesta stanovanja. Društvena infrastruktura ima posebno značenje u prostorno velikoj i naseljima razvedenoj općini, u kojoj demografsko smanjenje, starenje stanovništva, prometna udaljenost i socijalna ranjivost dijela kućanstava otežavaju ravnopravan pristup uslugama. Analiza obuhvaća postojeću mrežu društvenih ustanova i programa, njihov prostorni obuhvat, korisničke kapacitete i planirana proračunska ulaganja te utvrđuje potrebe koje je potrebno rješavati u razdoblju 2026.–2030.

2.4.1. Mreža društvenih ustanova i usluga

Temelj društvene infrastrukture Općine Voćin čine Dječji vrtić „Jelenko“, Osnovna škola Voćin s područnim školama, zdravstvene i socijalne usluge dostupne na lokalnoj i regionalnoj razini, novoizgrađeni Centar za starije osobe Voćin, sportske i kulturne udruge, vjerske zajednice te sustav vatrogastva i civilne zaštite.

Društvene ustanove većinom su smještene u naselju Voćin, dok se dio obrazovnih i predškolskih sadržaja pruža u Čeralijama i Humu. Zbog udaljenosti ostalih naselja stanovnici ovise o organiziranom prijevozu, osobnom automobilu, mobilnim uslugama i dostupnosti usluga u Voćinu, Slatini, Orahovici i Virovitici.

Takva prostorna struktura posebno otežava pristup uslugama starijim osobama, osobama s invaliditetom, stanovnicima bez osobnog prijevoza i obiteljima s djecom.

Tablica 13. Ključne ustanove i kapaciteti društvenih djelatnosti na području Općine Voćin

Područje	Ustanova ili pružatelj usluge	Lokacija i organizacijska struktura	Ključni podatak
Predškolski odgoj	Dječji vrtić „Jelenko“ Voćin	Matični objekt u Voćinu i područni odjel u Čeralijama	Redoviti programi ranog i predškolskog odgoja te program predškole
Osnovno obrazovanje	Osnovna škola Voćin	Matična škola Voćin, PŠ Čeralije i PŠ Hum	227 učenika, 18 razrednih odjela i 65 učenika putnika u školskoj godini 2025./2026.
Inkluzivno obrazovanje	Osnovna škola Voćin	Matična i područne škole	16 učenika s teškoćama u razvoju; dostupni stručni suradnici
Skrb za starije	Centar za pružanje usluga u zajednici – Centar za starije osobe Voćin	Voćin	73 smještajnih mjesta (3. stupanj njege) i 10 mjesta za osobe oboljele s demencijom i Alzheimerom te izvaninstitucijske usluge
Primarna zdravstvena zaštita	Dom zdravlja Virovitičko-podravске županije i ugovorni zdravstveni pružatelji	Lokalno i kroz regionalnu zdravstvenu mrežu	Od srpnja 2026. dostupan i mobilni tim opće medicine
Sport i rekreacija	Sportske udruge i klubovi	Voćin i prirodni prostor Općine	Nogomet, ribolov, lovstvo, rekreacija, hodanje, trčanje i aktivnosti u prirodi
Kultura i civilno društvo	Kulturne, braniteljske, humanitarne i druge udruge	Dom udruga „Dudnjak“ i drugi društveni prostori	Organizacija manifestacija, očuvanje tradicije i okupljanje stanovništva
Zaštita i spašavanje	DVD Voćin, civilna zaštita, Crveni križ i HGSS	Područje cijele Općine	Protupožarna zaštita, spašavanje, humanitarno djelovanje i odgovor na nesreće

Izvor: Proračun Općine Voćin za 2026. godinu; Godišnji plan i program rada OŠ Voćin za školsku godinu 2025./2026.; Dječji vrtić „Jelenko“ Voćin; Centar za starije osobe Voćin; službene mrežne stranice Općine Voćin.

2.4.2. Rani i predškolski odgoj

Dječji vrtić „Jelenko“ Voćin proračunski je korisnik Općine i temeljna ustanova ranog i predškolskog odgoja na lokalnom području. Djelatnost se provodi u matičnom objektu u Voćinu i područnom odjelu u Čeralijama, čime je usluga prostorno približena dijelu obitelji iz istočnog dijela Općine.

Dostupnost vrtića važna je za razvoj djece, smanjivanje obrazovnih i socijalnih nejednakosti, usklađivanje obiteljskih i radnih obveza roditelja te veće uključivanje žena na tržište rada. Ona predstavlja i važan element demografske politike jer utječe na odluku mladih obitelji o ostanku ili doseljavanju.

U 2025. godini provedeno je dodatno opremanje vrtića unutarnjom edukacijskom, motoričkom i didaktičkom opremom te igračkama, za što je Općini dodijeljeno 16.655 eura bespovratnih sredstava Ministarstva demografije i useljništva. Ulaganje je bilo usmjereno na povećanje kvalitete, sigurnosti i dostupnosti predškolskog odgoja.

Proračunom za 2026. godinu za predškolski odgoj planirano je 343.100 eura, od čega se najveći dio odnosi na zaposlene, redovito poslovanje te nabavu didaktičke i druge opreme. Pokazatelji uspješnosti programa obuhvaćaju broj upisane djece, broj djece uključene u program predškole i broj provedenih projekata.

U idućem razdoblju potrebno je pratiti obuhvat djece predškolskim programima, liste čekanja, potrebe za jasličkim programima, dostupnost usluga djeci iz udaljenijih naselja i potrebe djece s razvojnim teškoćama. Posebno je važno održati financijsku pristupačnost vrtića i osigurati dovoljan broj stručnih radnika.

2.4.3. Osnovnoškolsko i daljnje obrazovanje

Osnovno obrazovanje provodi Osnovna škola Voćin, koja obuhvaća matičnu školu u Voćinu te područne škole u Čeralijama i Humu. U školskoj godini 2025./2026. školu pohađa približno 227 učenika u 18 razrednih odjela. U razrednoj nastavi je 113, a u predmetnoj nastavi 114 učenika. Područnu školu Čeralije pohađa 35 učenika, dok Područnu školu Hum pohađaju tri učenika.

Ukupno 65 učenika svakodnevno putuje u školu. Organizirani školski prijevoz stoga je nužna pretpostavka jednakog pristupa obrazovanju. Demografsko smanjenje i mali broj djece u pojedinim naseljima dugoročno stvaraju izazov za održivost područnih odjela, ali oni istodobno imaju važno društveno značenje jer omogućuju dostupnije obrazovanje najmlađoj djeci i pridonose očuvanju života u manjim naseljima.

Škola raspolaže sportskom dvoranom, igralištem, školskom knjižnicom, kuhinjom i informatičkom opremom. Nastava se provodi u jednoj smjeni. Matična škola energetski je obnovljena, dok je za Područnu školu Čeralije izgrađena novija školska zgrada.

U školi se obrazuje 16 učenika s teškoćama u razvoju. Dostupnost psihologa, pedagoga, knjižničara i edukacijsko-rehabilitacijske podrške predstavlja važan kapacitet za inkluzivno obrazovanje, ali zahtijeva trajno osiguravanje stručnih radnika, pomoćnika u nastavi i prilagođenih nastavnih sredstava.

Općina podupire obrazovanje kroz financiranje školskih potreba, nabavu nastavnih sredstava, pomoć u troškovima prijevoza i smještaja te potpore redovitim studentima. Za potpore studentima u 2026. godini planirano je 28.000 eura, dok je za pomoć u podmirenju dijela troškova prijevoza i smještaja planirano 13.000 eura.

Razvojne potrebe obuhvaćaju:

- ✓ očuvanje dostupnosti matične i područnih škola;
- ✓ siguran i redovit prijevoz učenika;
- ✓ razvoj cjelodnevnih i izvanškolskih sadržaja;
- ✓ jačanje stručne podrške učenicima s teškoćama;
- ✓ digitalno opremanje i razvoj digitalnih kompetencija;
- ✓ profesionalno usmjeravanje učenika prema potrebama tržišta rada;
- ✓ poticanje nastavka srednjoškolskog i visokog obrazovanja;
- ✓ povezivanje škola s lokalnim udrugama, ustanovama i gospodarskim subjektima.

2.4.4. Zdravstvena zaštita

Stanovnici Općine dio primarne zdravstvene zaštite ostvaruju na lokalnom području, dok se specijalističke, bolničke i druge usluge većinom koriste u Slatini, Orahovici i Virovitici. Udaljenost zdravstvenih ustanova, ograničen javni prijevoz i nedostatak liječnika predstavljaju posebno opterećenje za starije osobe, kronične bolesnike, osobe s invaliditetom i stanovnike udaljenijih naselja.

Od srpnja 2026. na području Općine djeluje mobilni tim opće medicine Doma zdravlja Virovitičko-podravske županije, uspostavljen uz potporu Ministarstva zdravstva, Virovitičko-podravske županije i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Mobilni oblik pružanja usluge važan je odgovor na nedostatak stalno dostupnih liječničkih kapaciteta i prostornu raspršenost stanovništva.

Proračunom Općine za zdravstvenu zaštitu u 2026. godini planirano je 50.200 eura. U idućem razdoblju potrebno je jačati suradnju s Domom zdravlja, Zavodom za javno zdravstvo, Crvenim križem i organizacijama civilnog društva radi provedbe preventivnih pregleda, zdravstvenog prosvjeđivanja, zaštite mentalnog zdravlja, prevencije ovisnosti i promocije zdravih životnih navika.

Prioritet predstavlja osiguravanje kontinuiteta primarne zdravstvene zaštite. Mobilni tim treba razvijati kao dopunu, a ne trajnu zamjenu za stabilnu i redovito dostupnu zdravstvenu službu. Važno je osigurati i dostupnost patronažne skrbi, zdravstvene njege u kući, palijativne skrbi, dentalne medicine i ljekarničkih usluga.

2.4.5. Socijalna skrb i briga o ranjivim skupinama

Socijalna politika Općine obuhvaća novčane i druge pomoći socijalno ugroženim stanovnicima, naknade za novorođenu djecu, potpore studentima, pomoć u troškovima prijevoza, smještaja i ogrjeva, darove umirovljenicima, potporu osobama s invaliditetom te druge mjere utvrđene lokalnim programom socijalno-zdravstvenih potreba.

Proračunskim programom socijalne skrbi za 2026. godinu planirano je 155.800 eura. Pomoći su usmjerene na podmirenje osnovnih životnih potreba i smanjenje rizika od siromaštva i socijalne isključenosti. Značaj tih mjera proizlazi iz nepovoljne dobne strukture, niskih prihoda dijela kućanstava, ekonomskog položaja Općine te troškova prijevoza i stanovanja u prostorno razvedenoj ruralnoj sredini.

Najznačajnije ulaganje u području socijalne skrbi predstavlja Centar za pružanje usluga u zajednici – Centar za starije osobe Voćin. Završetak projekta svečano je obilježen u svibnju 2026. godine, a tijekom 2026. provode se organizacijske i upravljačke aktivnosti potrebne za uspostavu njegova punog rada. Centar ima 73 smještajna mjesta i dodatnih 10 mjesta za osobe oboljele od Alzheimerove bolesti. Predviđeno je i pružanje izvaninstitucijskih usluga stanovnicima koji nastavljaju živjeti u vlastitom domu.

Centar predstavlja jednu od najvažnijih razvojnih investicija Općine. Njegovim radom trebali bi se unaprijediti skrb za starije i nemoćne osobe, dostupnost pomoći u kući, boravka i drugih socijalnih usluga te otvoriti nova radna mjesta u socijalnim, zdravstvenim, administrativnim i pomoćnim zanimanjima.

Za puni razvojni učinak potrebno je:

- ✓ pravodobno osigurati stručne i pomoćne radnike;
- ✓ razviti usluge pomoći u kući, dostave obroka i dnevnog boravka;
- ✓ povezati Centar sa zdravstvenim, socijalnim i humanitarnim službama;
- ✓ osigurati prijevoz korisnika iz udaljenih naselja;
- ✓ razviti programe aktivnog i zdravog starenja;
- ✓ uključiti volontere i organizacije civilnog društva;
- ✓ osigurati financijsku održivost ustanove nakon završetka projektnog financiranja.

2.4.6. Kultura, sport i civilno društvo

Kulturne, sportske, braniteljske, humanitarne i druge udruge važni su nositelji društvenog života. U ruralnoj sredini one nadilaze svoju osnovnu djelatnost jer organiziraju slobodno vrijeme djece i mladih, okupljaju stanovništvo, čuvaju kulturnu baštinu, potiču volontiranje i jačaju osjećaj pripadnosti zajednici. Kulturno-umjetničke udruge sudjeluju u očuvanju folkloru, glazbe, običaja i tradicijske odjeće. Među važnim kulturnim događanjima ističu se Voćinska kestenijada, folklorni susreti, obilježavanja povijesnih događaja i manifestacije povezane s lokalnom baštinom. Dom udruga „Dudnjak“, dovršen 2021. godine, osigurava prostornu osnovu za kulturne, društvene i volonterske aktivnosti.

Sportske aktivnosti provode Nogometni klub „Voćin“, Športsko-ribolovna udruga „Pastrva“, SHLU „Jelen“ Voćin i drugi organizatori sportskih i rekreacijskih događanja. Prirodni prostor omogućuje daljnji razvoj hodanja, trčanja, biciklizma, ribolova, planinarenja i rekreacije u prirodi.

Proračunom za 2026. godinu planirano je 65.000 eura za sport i rekreaciju, 86.000 eura za kulturne aktivnosti i udruge te 5.000 eura za aktivnosti nacionalnih manjina. Financiranje je potrebno povezati s mjerljivim rezultatima, kao što su broj aktivnih članova, uključene djece i mladih, održanih programa i manifestacija, volontera i posjetitelja.

2.4.7. Zaštita od požara, civilna zaštita i sigurnost stanovništva

Zaštita od požara i civilna zaštita imaju posebno značenje zbog velikih šumskih površina, brdsko-planinskog reljefa, udaljenosti pojedinih naselja i izloženosti vremenskim nepogodama, požarima, bujičnim vodama i drugim rizicima.

Nositelj lokalne protupožarne zaštite je Dobrovoljno vatrogasno društvo Voćin, dok u sustavu zaštite i spašavanja sudjeluju postrojbe civilne zaštite, Hrvatski Crveni križ, Hrvatska gorska služba spašavanja, policija, zdravstvene službe, komunalne službe i druge operativne snage.

Za zaštitu od požara, civilnu zaštitu i humanitarnu skrb u 2026. godini planirano je 21.600 eura, od čega 17.000 eura za DVD Voćin, 800 eura za civilnu zaštitu, 800 eura za Crveni križ i 3.000 eura za HGSS. Razvojne potrebe obuhvaćaju obnovu opreme, osposobljavanje članova operativnih snaga, privlačenje mladih u vatrogastvo, redovite vježbe, unapređenje sustava uzbunjivanja i komunikacije te jačanje spremnosti za klimatski uvjetovane rizike.

2.4.8. Proračunska ulaganja u društvene djelatnosti

Tablica 14. Odabrana planirana izdvajanja Općine Voćin za društvene djelatnosti u 2026. godini

Program ili aktivnost	Planirani iznos za 2026. (EUR)
Predškolski odgoj – Dječji vrtić „Jelenko“	343.100
Osnovnoškolsko obrazovanje	49.000
Potpore redovitim studentima	28.000
Zdravstvena zaštita	50.200
Socijalna skrb i novčane pomoći	155.800
Centar za starije osobe Voćin – kapitalno ulaganje	750.000
Sport i rekreacija	65.000
Kulturne aktivnosti i udruge	86.000
Aktivnosti nacionalnih manjina	5.000
Zaštita od požara, civilna zaštita i humanitarna skrb	21.600
Pomoć vjerskim zajednicama i obrazovnim institucijama	70.000

Izvor: Proračun Općine Voćin za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu.

Planirana izdvajanja potvrđuju da društvene djelatnosti čine važan dio lokalne razvojne politike. Najveće pojedinačno ulaganje odnosi se na završetak i stavljanje u funkciju Centra za starije osobe, dok se značajna sredstva izdvajaju za redoviti rad vrtića i socijalnu zaštitu.

U budućem razdoblju potrebno je uz financijska ulaganja pratiti i stvarne rezultate: broj korisnika, prostornu dostupnost usluga, zadovoljstvo stanovnika, uključenost ranjivih skupina, popunjenost stručnih radnih mjesta i financijsku održivost ustanova.

2.4.9. Razvojne potrebe i potencijali

Najvažnije razvojne potrebe u području društvenih djelatnosti i kvalitete života jesu:

- ✓ osigurati dostupnost društvenih usluga stanovnicima svih naselja;
- ✓ održati kvalitetu i dostupnost predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja;
- ✓ osigurati odgovarajući broj odgojno-obrazovnih i stručnih radnika;
- ✓ unaprijediti prijevoz djece, starijih osoba i drugih korisnika;

- ✓ osigurati kontinuitet primarne zdravstvene zaštite;
- ✓ razvijati preventivne i mobilne zdravstvene usluge;
- ✓ staviti Centar za starije osobe u puni radni i funkcionalni kapacitet;
- ✓ razviti izvaninstitucionalne socijalne usluge i pomoć u kući;
- ✓ jačati uključivanje osoba s invaliditetom i drugih ranjivih skupina;
- ✓ povećati ponudu kulturnih, sportskih i rekreacijskih sadržaja za djecu i mlade;
- ✓ jačati kapacitete udruga, volontiranje i međugeneracijsku solidarnost;
- ✓ unaprijediti opremljenost vatrogastva i sustava civilne zaštite;
- ✓ osigurati dugoročnu financijsku održivost društvenih ustanova.

Razvojni potencijali proizlaze iz postojeće mreže predškolskih i školskih ustanova, novoizgrađenog Centra za starije osobe, aktivnih udruga, Doma udruga „Dudnjak“, sportskih objekata, prirodnog prostora pogodnog za rekreaciju te iskustva Općine u provedbi projekata financiranih nacionalnim i europskim sredstvima.

Poseban potencijal predstavlja povezivanje obrazovnih, socijalnih, zdravstvenih, kulturnih i sportskih programa. Takvim pristupom moguće je istodobno djelovati na socijalnu uključenost, zdravlje, ostanak mladih obitelji, aktivno starenje i jačanje zajedništva. U razdoblju 2026.–2030. razvoj društvenih djelatnosti treba biti usmjeren na dostupne i kvalitetne usluge tijekom cijelog životnog vijeka, uz posebnu brigu o djeci, mladima, starijim osobama, osobama s invaliditetom i stanovnicima udaljenih naselja.

2.5. Komunalna, prometna i digitalna infrastruktura

Razvijena i pouzdana infrastruktura jedan je od osnovnih preduvjeta ravnomjernog prostornog razvoja, dostupnosti javnih usluga, gospodarske aktivnosti i kvalitete života stanovništva. Na području Općine Voćin infrastrukturni razvoj posebno je zahtjevan zbog velike površine Općine, razvedenog reljefa, udaljenosti pojedinih naselja i male gustoće naseljenosti. Analizom su obuhvaćene cestovna i prometna povezanost, vodoopskrba i odvodnja, gospodarenje otpadom, javna rasvjeta i ostala komunalna infrastruktura te dostupnost širokopojasnog interneta i digitalnih javnih usluga. Utvrđeno stanje predstavlja osnovu za određivanje ulaganja kojima će se u razdoblju 2026.–2030. povećati sigurnost, dostupnost, otpornost i kvaliteta infrastrukturnih sustava.

2.5.1. Prometna povezanost i cestovna mreža

Prometna dostupnost Općine Voćin najvećim se dijelom temelji na cestovnom prometu. Glavni prometni pravac čini državna cesta DC69, koja Općinu preko Slatine povezuje s podravskim prometnim koridorom, a prema jugu s područjem Kamenske i Požeško-slavonske županije. Na državnu cestu nadovezuje se mreža županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta kojima su povezana naselja unutar Općine.

Zbog prostorne raspršenosti 21 naselja, održavanje cestovne mreže ima veliko značenje za dostupnost obrazovanja, zdravstvenih i socijalnih usluga, radnih mjesta, trgovine i administrativnih sadržaja. Prometna infrastruktura važna je i za razvoj poljoprivrede, šumarstva, turizma te pristup prirodnim i kulturnim lokalitetima.

Tablica 15. Glavni razvrstani cestovni pravci značajni za prometnu povezanost Općine Voćin

Oznaka ceste	Opis cestovnog pravca	Ukupna duljina razvrstane ceste
DC69	Slatina – Voćin – Šušnjari – Kamenska	53,158 km
ŽC4038	Čađavica – Mikleuš – Čeralije	24,682 km
ŽC4044	Hum – Voćin	9,125 km
ŽC4253	Čeralije – Slatinski Drenovac – područje Grada Požege	37,239 km
LC40047	Lisičine – spoj na ŽC4044	4,394 km
LC40048	Mačkovac – Hum Varoš	1,661 km
LC40049	Gornje Kusonje – Novo Kusonje	1,800 km
LC40069	Voćin – Sekulinci – Đuričić	15,064 km
LC40070	Macute – Smude	1,643 km
LC40071	Gornji Meljani – spoj na LC40069	1,964 km
LC40072	Rijenci – spoj na ŽC4253	2,100 km

Napomena: iskazane duljine odnose se na ukupne službene duljine razvrstanih cesta, a ne isključivo na njihove dionice unutar administrativnog područja Općine Voćin.

Izvor: Odluka o razvrstavanju javnih cesta, Narodne novine 109/2025.

Razvojne potrebe odnose se ponajprije na obnovu kolnika i nerazvrstanih cesta, uređenje odvodnje oborinskih voda uz prometnice, povećanje sigurnosti raskrižja i pješačkih koridora te poboljšanje pristupa izdvojenim naseljima, poljoprivrednim površinama, grobljima i turističkim lokalitetima. Posebnu pozornost potrebno je usmjeriti na sigurnost djece, starijih osoba i osoba smanjene pokretljivosti te na prilagodbu infrastrukture ekstremnim vremenskim pojavama.

Važnost prometne povezanosti potvrđuju i podaci o dnevnim i tjednim migracijama zaposlenog stanovništva. Prema Popisu stanovništva 2021., izvan naselja svojeg prebivališta dnevno ili tjedno putuju najmanje 203 zaposlene osobe, odnosno približno 36,4 % ukupnog broja zaposlenih stanovnika Općine. Cestovna dostupnost stoga izravno utječe na mogućnost zapošljavanja i zadržavanje stanovništva.

Među važnijim ulaganjima nalazi se rekonstrukcija nerazvrstane ceste koja obuhvaća Vukovarsku ulicu, dio Trga Gospe Voćinske i dio Dubrovačke ulice, ukupne duljine 1.762,96 metara. Projekt doprinosi sigurnijem prometovanju i kvalitetnijem povezivanju središnjih sadržaja naselja Voćin. Planirana su i ulaganja u pješačke staze u Dubrovačkoj ulici i Ulici Petra Preradovića u Čeralijama te uređenje prometnice, parkirališta i pješačkih pristupa groblju.

U sljedećem razdoblju potrebno je razmotriti i mogućnosti razvoja pješačkih i biciklističkih pravaca koji bi povezivali središte Voćina s naseljima i turističkim sadržajima. Takva infrastruktura imala bi istodobno prometnu, rekreacijsku i turističku funkciju.

2.5.2. Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda

Sigurna opskrba zdravstveno ispravnom vodom te odgovarajuće prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda temeljni su uvjeti zaštite zdravlja stanovništva i očuvanja okoliša. Javni isporučitelj vodnih usluga na

području Općine Voćin je VIRKOM d.o.o. Virovitica, koji obavlja djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje.

Posljednji sustavni prikaz obuhvata vodoopskrbne mreže sadržan u županijskom planu razvoja temelji se na podacima iz 2018. godine. Prema tom prikazu, izvan sustava javne vodoopskrbe nalazila su se naselja Dobrić, Đurići nasć, Hum, Gornji Meljani, Hum Varoš, Kuzma, Lisićine, Rijenci, Sekulinci, Smude i Popovac. Budući da su se nakon referentne godine mogla provoditi dodatna ulaganja, prije utvrđivanja početnih vrijednosti pokazatelja Plana potrebno je provesti ažuriranje podataka na razini svakog naselja. Na području naselja Voćin postoji sustav javne odvodnje, dok je dostupnost sustava u manjim i prostorno udaljenim naseljima ograničena. Kućanstva koja nisu priključena na javnu odvodnju koriste individualna rješenja, zbog čega je potrebno osigurati njihovu tehničku ispravnost i spriječiti onečišćenje tla, podzemnih i površinskih voda.

Razvojne potrebe u ovom području obuhvaćaju:

- ✓ proširenje vodoopskrbne mreže prema nepokrivenim i slabije dostupnim naseljima
- ✓ rekonstrukciju dotrajalih dijelova mreže i smanjivanje gubitaka vode
- ✓ unaprjeđenje pouzdanosti opskrbe tijekom sušnih razdoblja
- ✓ proširenje sustava odvodnje tamo gdje je ono tehnički i financijski opravdano
- ✓ razvoj primjerenih individualnih ili manjih zajedničkih sustava odvodnje u rijetko naseljenim područjima
- ✓ zaštitu izvorišta, vodotoka i podzemnih voda
- ✓ uspostavljanje ažurne evidencije priključaka, gubitaka i kvalitete infrastrukture.
- ✓ Razvedenost naselja povećava jedinične troškove izgradnje i održavanja mreže, zbog čega će biti potrebno kombinirati općinska, državna i sredstva Europske unije te primjenjivati tehnička rješenja prilagođena manjim ruralnim naseljima.

2.5.3. Javna rasvjeta i ostala komunalna infrastruktura

Javna rasvjeta, održavanje javnih i zelenih površina, groblja, nerazvrstanih cesta, pješačkih staza i sustava oborinske odvodnje neposredno utječu na sigurnost i izgled naselja. Zbog velikog broja naselja i prostorne raspršenosti komunalnih sadržaja, njihovo redovito održavanje predstavlja znatan organizacijski i financijski izazov.

Tijekom 2025. godine provedena je rekonstrukcija javne rasvjete u naseljima Bokane, Čeralije, Macute, Kometnik Jorgići i Kometnik Zubići, ukupne vrijednosti 59.662,40 eura. Projekt predstavlja osnovu za nastavak modernizacije rasvjete, smanjenje potrošnje električne energije i povećanje sigurnosti u manjim naseljima.

Prioriteti za sljedeće razdoblje uključuju:

- ✓ nastavak rekonstrukcije javne rasvjete i uvođenje energetski učinkovitih rasvjetnih tijela
- ✓ povećanje osvijetljenosti prometno i društveno važnih lokacija
- ✓ redovito održavanje nerazvrstanih cesta i putova

- ✓ uređenje parkova, dječjih igrališta i ostalih javnih površina
- ✓ unaprjeđenje pristupa grobljima i uređenje grobljanske infrastrukture
- ✓ evidentiranje komunalne infrastrukture u digitalnom geografskom informacijskom sustavu
- ✓ poboljšanje oborinske odvodnje i otpornosti infrastrukture na bujične vode i ekstremne oborine.

U području elektroenergetske infrastrukture potrebno je nastaviti suradnju s nadležnim operatorom distribucijskog sustava radi povećanja pouzdanosti opskrbe, modernizacije mreže i osiguravanja priključnih kapaciteta za kućanstva, poduzetnike i buduće javne projekte.

2.5.4. Digitalna infrastruktura i digitalne usluge

Dostupnost brzog i pouzdanog interneta postala je jedan od ključnih čimbenika ravnopravnosti ruralnih područja. Kvalitetna digitalna povezanost omogućuje rad i obrazovanje na daljinu, korištenje elektroničkih javnih usluga, razvoj poduzetništva i turizma te dostupnost zdravstvenih i drugih usluga stanovnicima udaljenih naselja.

Općina Voćin bila je uključena u širi projekt razvoja širokopojasnog interneta zajedno s općinama Crnac, Čačinci, Čađavica, Mikleuš, Nova Bukovica, Sopje i Zdenci. Proračunom za 2026. godinu predviđena su sredstva za razvoj širokopojasnog pristupa te posebna sredstva za potporu priključivanju kućanstava.

Za potrebe provedbe Plana potrebno je izraditi adresnu kartu dostupnosti fiksnog i mobilnog širokopojasnog pristupa. Takva karta treba sadržavati podatke o dostupnoj tehnologiji, stvarnim brzinama, kvaliteti signala i broju priključenih kućanstava u svakom naselju. Bez ažurirane polazne vrijednosti nije moguće vjerodostojno pratiti napredak prema digitalnoj uključenosti svih naselja.

Osim fizičke infrastrukture, potrebno je razvijati digitalne općinske usluge. Općina već koristi službenu internetsku stranicu, elektroničko savjetovanje i jedinstveni digitalni pristupnik, a daljnji razvoj treba obuhvatiti podnošenje zahtjeva i obrazaca elektroničkim putem, praćenje statusa predmeta, digitalno informiranje stanovništva te objavu prostornih i komunalnih podataka.

Posebno je važno sprječavati digitalnu isključenost starijih osoba, stanovnika udaljenih naselja i kućanstava slabijega imovinskog stanja. Uz ulaganja u mrežu potrebno je osigurati dostupnu korisničku podršku, edukaciju za korištenje elektroničkih usluga i mogućnost neposrednog pristupa digitalnoj opremi.

2.5.5. Planirana infrastrukturna ulaganja

Proračun Općine Voćin za 2026. godinu i projekcije za 2027. i 2028. pokazuju snažnu usmjerenost na obnovu prometne, komunalne, energetske i digitalne infrastrukture. Najveće pojedinačno ulaganje odnosi se na rekonstrukciju nerazvrstane ceste u naselju Voćin, dok su predviđena i ulaganja u pješačku infrastrukturu, groblja, širokopojasni pristup i elektroenergetsku mrežu.

Tablica 16. Odabrana planirana ulaganja u komunalnu, prometnu i digitalnu infrastrukturu u 2026. godini

Projekt ili aktivnost	Planirani iznos
Rekonstrukcija nerazvrstane ceste u Voćinu – Vukovarska ulica, dio Trga Gospe Voćinske i dio Dubrovačke ulice	1.080.000 EUR
Izgradnja pješačke staze u Ulici Petra Preradovića u Čeralijama	100.000 EUR
Izgradnja pješačke staze u Dubrovačkoj ulici	70.000 EUR
Sanacija pješačke staze prema groblju	43.000 EUR
Razvoj širokopojasnog pristupa internetu	30.000 EUR
Sufinanciranje razvoja elektroenergetske mreže	20.000 EUR
Izgradnja ograde na groblju	20.000 EUR
Izgradnja pješačkog mosta prema groblju	15.000 EUR
Potpota kućanstvima za priključenje na širokopojasni internet	10.000 EUR
Izgradnja pješačke staze na groblju	8.000 EUR
Nabava računalne i komunikacijske opreme	7.000 EUR
Tekuće i investicijsko održavanje nerazvrstanih cesta i putova	40.000 EUR
Obilježavanje granica nerazvrstanih cesta	11.250 EUR
Održavanje javne rasvjete	8.000 EUR

Izvor: Proračun Općine Voćin za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu.

Planirani projekti trebaju se provoditi koordinirano, uz pripremu projektne i imovinsko-pravne dokumentacije, određivanje realnih rokova te pravodobno prijavljivanje na nacionalne i europske izvore financiranja. Pri odabiru projekata potrebno je prednost dati ulaganjima koja istodobno povećavaju sigurnost, povezuju više naselja, smanjuju buduće troškove održavanja i doprinose zaštiti okoliša.

2.5.6. Razvojne potrebe i potencijali

Analiza infrastrukturnog sustava upućuje na nekoliko međusobno povezanih razvojnih potreba:

- ✓ povećanje sigurnosti i kvalitete državnih, županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta
- ✓ izgradnja pješačkih i, gdje je opravdano, biciklističkih koridora
- ✓ poboljšanje prometne dostupnosti izdvojenih naselja i osnovnih javnih usluga
- ✓ osiguravanje pouzdane vodoopskrbe za sva naselja
- ✓ razvoj odgovarajućih sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda
- ✓ povećanje odvojenog prikupljanja i uporabe otpada
- ✓ nastavak energetske učinkovite modernizacije javne rasvjete
- ✓ digitalno evidentiranje i upravljanje komunalnom infrastrukturom
- ✓ osiguravanje brzog interneta na području svih naselja
- ✓ razvoj dostupnih elektroničkih usluga Općine
- ✓ povećanje otpornosti infrastrukture na klimatske i druge rizike.

Najvažniji potencijal predstavlja mogućnost povezivanja infrastrukturnih ulaganja s gospodarskim, turističkim, društvenim i okolišnim ciljevima. Obnova cesta i pješačkih pravaca može istodobno unaprijediti pristup radnim mjestima, turističkim lokalitetima i javnim sadržajima. Razvoj širokopojasne infrastrukture

može smanjiti posljedice prometne i prostorne udaljenosti, dok ulaganja u vodoopskrbu, odvodnju, otpad i energetska učinkovitost mogu pridonijeti očuvanju vrijednog prirodnog prostora Općine Voćin.

U razdoblju 2026.–2030. potrebno je uspostaviti jedinstvenu i redovito ažuriranu infrastrukturnu bazu podataka koja će obuhvatiti stanje cesta, pješačkih površina, javne rasvjete, vodne infrastrukture, sustava gospodarenja otpadom i digitalne povezanosti. Takva evidencija omogućit će pouzdanije utvrđivanje prioriteta, pripremu projekata i praćenje ostvarenih rezultata.

2.6. Zaštita okoliša, gospodarenje otpadom i klimatska otpornost

Očuvan okoliš i vrijedna prirodna baština predstavljaju jedno od najvažnijih razvojnih obilježja Općine Voćin. Šumski i brdski prostor Papuka, vodotoci, geološki lokaliteti, raznolika staništa i očuvani ruralni krajolik stvaraju preduvjete za kvalitetan život, održivu poljoprivredu, turizam i rekreaciju. Istodobno, velika površina Općine, raspršenost naselja, nedovoljna pokrivenost pojedinim komunalnim sustavima te izloženost bujičnim poplavama, sušama, požarima i erozijskim procesima zahtijevaju sustavno upravljanje okolišem i klimatskim rizicima. U ovom se poglavlju analiziraju prirodne vrijednosti, stanje sastavnica okoliša, sustav gospodarenja otpadom, klimatski rizici te razvojne potrebe povezane sa zelenom tranzicijom i jačanjem otpornosti Općine.

2.6.1. Prirodna baština i bioraznolikost

Područje Općine Voćin obilježava velika zastupljenost šuma i brdsko-planinskog prostora Papuka. Prirodne vrijednosti nisu važne samo sa stajališta zaštite bioraznolikosti nego predstavljaju razvojni resurs za turizam, obrazovanje, znanstvena istraživanja, rekreaciju i promociju lokalnog identiteta.

Dio područja Općine nalazi se unutar Parka prirode Papuk, koji obuhvaća iznimno vrijedna šumska, geološka, hidrološka i krajobrazna obilježja. Papuk je ujedno prepoznat kao UNESCO-ov svjetski geopark, čime njegove geološke i krajobrazne vrijednosti dobivaju međunarodno značenje.

Posebno se ističe geološki lokalitet Rupnica kod Voćina, zaštićen kao spomenik prirode 1948. godine. Rupnica je prepoznatljiva po pravilno oblikovanim stupovima vulkanskih stijena te predstavlja jedan od najvažnijih geoloških lokaliteta Papuka. Na području Općine nalazi se i dio posebnoga rezervata šumske vegetacije Sekulinačke planine.

Tablica 17. Zaštićena područja i osobito vrijedni prirodni lokaliteti povezani s područjem Općine Voćin

Naziv područja ili lokaliteta	Kategorija odnosno status	Godina zaštite/status	Razvojno značenje
Papuk	Park prirode	1999.	Očuvanje šuma, staništa, geološke baštine, krajobraza i razvoj održivog turizma
Papuk	Područje ekološke mreže Natura 2000 značajno za ptice, vrste i staništa	važeći status	Očuvanje ciljnih vrsta i stanišnih tipova

Rupnica kod Voćina	Spomenik prirode – geološki lokalitet	1948.	Geoturizam, obrazovanje, znanstvena istraživanja i promocija prostora
Dio šumskog odjela 34. Gospodarske jedinice Sekulinačke planine	Posebni rezervat šumske vegetacije	1966.	Očuvanje vrijednih šumskih zajednica
Park u Voćinu	Prostornim planom predviđen za zaštitu kao spomenik parkovne arhitekture	planirana zaštita	Uređenje javnog prostora i očuvanje krajobraznog identiteta
Vidikovac Macute	Prostornim planom predviđen kao značajni krajobraz	planirana zaštita	Rekreacija, izletnički i panoramski turizam
Šumsko područje Lisičine	Prostornim planom predviđeno za zaštitu kao park-šuma	planirana zaštita	Očuvanje šuma, rekreacija i edukacija
Mrtvi dol i Smudska brda	Prostornim planom predviđeni kao posebni rezervati	planirana zaštita	Očuvanje vrijednih staništa i krajobraz
Rustine	Prostornim planom predviđene za zaštitu kao spomenik prirode	planirana zaštita	Zaštita lokalne geološke i prirodne baštine

Napomena: status područja predviđenih za zaštitu potrebno je provjeriti u postupku izrade provedbenih dokumenata i uskladiti s važećim prostornim planovima i službenim registrom zaštićenih područja.

Izvor: Plan razvoja Virovitičko-podravске županije; Prostorni plan Općine Voćin; podaci Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode i ekološkom mrežom Virovitičko-podravске županije; podaci Parka prirode Papuk.

Ekološka mreža Natura 2000 na širem prostoru Papuka obuhvaća područja značajna za očuvanje ptica, drugih divljih vrsta i prirodnih staništa. Provedba razvojnih projekata zato mora biti usklađena s uvjetima zaštite prirode, osobito u slučaju infrastrukturnih, turističkih, energetske i gospodarskih zahvata koji bi mogli utjecati na ciljeve očuvanja.

Zaštita prirodnih vrijednosti ne podrazumijeva potpuno isključivanje razvoja, nego njegovo usmjeravanje prema aktivnostima koje ne ugrožavaju nosivi kapacitet prostora. Najveći potencijal imaju pješački i biciklistički turizam, geoturizam, promatranje prirode, obrazovni programi, interpretacija geološke i šumske baštine te ponuda lokalnih poljoprivrednih i tradicijskih proizvoda.

Potrebno je razvijati kvalitetnu posjetiteljsku infrastrukturu, ali uz kontrolirano usmjeravanje posjetitelja, sprječavanje oštećenja staništa, uređeno prikupljanje otpada i korištenje materijala uklopljenih u krajobraz.

2.6.2. Stanje sastavnica okoliša

Kvaliteta okoliša na području Općine Voćin u velikoj je mjeri povezana s očuvanošću šuma, malom gustoćom naseljenosti i izostankom velikih industrijskih onečišćivača. Međutim, postoje lokalni pritisci koji mogu utjecati na tlo, vode, zrak, krajobraz i bioraznolikost.

Najvažniji potencijalni izvori pritiska na okoliš obuhvaćaju:

- nepropisno odlaganje otpada
- neodgovarajuće individualne sustave odvodnje
- korištenje pesticida i mineralnih gnojiva u poljoprivredi
- eroziju tla na strmim terenima
- nekontrolirano zarastanje ili zapuštanje zemljišta
- promet i grijanje kućanstava
- eksploatacijska polja i napuštene lokacije vađenja kamena
- neodgovarajuće zahvate u blizini vodotoka i vrijednih staništa.

Na području Voćina nema uspostavljene lokalne mjerne postaje za kontinuirano praćenje kvalitete zraka. Zbog izostanka većih industrijskih izvora može se očekivati razmjerno povoljna kvaliteta zraka, ali se takva procjena ne može poistovjetiti s neposrednim mjerenjem. Lokalni utjecaji mogu se pojaviti zbog individualnih ložišta, spaljivanja biljnog i drugog otpada, prometa, prašine s neasfaltiranih prometnica te povremenih požara otvorenog prostora.

Zaštita tla osobito je važna zbog njegove poljoprivredne, šumske i ekološke funkcije. Brdski reljef i intenzivne oborine povećavaju mogućnost površinskog otjecanja i erozije, dok nepravilna poljoprivredna obrada može dodatno ubrzati gubitak plodnog sloja tla. Potrebno je poticati obradu zemljišta prilagođenu nagibu, održavanje vegetacijskih pojaseva uz vodotoke, ograničavanje uporabe kemijskih sredstava i prelazak na ekološki prihvatljivije načine proizvodnje.

Kvaliteta površinskih i podzemnih voda povezana je s razvojem sustava odvodnje, stanjem individualnih sabirnih jama, poljoprivredom i načinom gospodarenja otpadom. Posebnu pozornost treba usmjeriti na sprječavanje ispuštanja nepročišćenih otpadnih voda, zaštitu izvorišta te očuvanje prirodnih vodotoka i njihove priobalne vegetacije.

Prostor uz cestu Voćin – Zvečevo obuhvaća više nekadašnjih ili postojećih lokacija eksploatacije kamena. Županijski plan upozorava na potrebu utvrđivanja lokacija koje se mogu dalje koristiti uz propisane okolišne uvjete te onih koje je potrebno sanirati. Sanacija napuštenih eksploatacijskih prostora važna je zbog sigurnosti, očuvanja krajobrazu, zaštite voda i mogućnosti njihove nove rekreacijske ili edukativne namjene.

2.6.3. Gospodarenje otpadom

Organizirano i okolišno odgovorno gospodarenje otpadom važno je za zaštitu prirode, zdravlja stanovništva i ukupnu privlačnost Općine. Prema Planu gospodarenja otpadom Općine Voćin za razdoblje 2021.–2026., organiziranim prikupljanjem miješanog komunalnog otpada obuhvaćena su sva 21 naselja i cjelokupno stanovništvo Općine. Uslugu prikupljanja otpada obavlja MULL-TRANS d.o.o.

Sustav uključuje odvojeno prikupljanje papira i kartona, plastike, stakla i glomaznog otpada. U trenutku izrade Plana gospodarenja otpadom na području Općine bila su uspostavljena području tri zelena otoka – dva u naselju Voćin i jedan u Čeralijama – te je kućanstvima podijeljeno 397 plavih spremnika za papir i karton i 397 žutih spremnika za plastiku.

Tablica 18. Odabrani pokazatelji komunalne infrastrukture i gospodarenja otpadom na području Općine Voćin

Područje	Utvrđeno polazno stanje	Razvojna potreba
Javna vodoopskrba	Prema podacima iz 2018. godine dio manjih naselja nije bio obuhvaćen javnom mrežom	Ažurirati stanje te proširivati i rekonstruirati mrežu
Javna odvodnja	Sustav postoji u naselju Voćin; pokrivenost ostalih naselja ograničena	Razvijati centralizirana i decentralizirana rješenja
Organizirano prikupljanje otpada	Obuhvaćeno svih 21 naselje	Zadržati potpun obuhvat i povećati odvojeno prikupljanje
Zeleni otoci	Tri lokacije: dvije u Voćinu i jedna u Čeralijama	Povećati dostupnost infrastrukture za odvojeno prikupljanje
Spremnici za papir i karton	397 spremnika obujma 120 litara	Obnavljati spremnike i povećavati količine odvojeno prikupljenog otpada
Spremnici za plastiku	397 spremnika obujma 120 litara	Unaprijeđivati sustav prikupljanja na kućnom pragu
Reciklažno dvorište	U vrijeme izrade Plana gospodarenja otpadom nije bilo uspostavljeno	Osigurati dostupnost mobilnog ili stacionarnog reciklažnog dvorišta
Javno dostupni podaci	Podaci potječu iz više evidencija i različitih referentnih godina	Uspostaviti objedinjeno godišnje praćenje pokazatelja

Izvor: Plan razvoja Virovitičko-podravske županije; Plan gospodarenja otpadom Općine Voćin za razdoblje 2021.–2026.; obrada izrađivača.

Podaci iz Plana gospodarenja otpadom predstavljaju polaznu osnovu koju je potrebno ažurirati nakon isteka njegova razdoblja važenja i uskladiti s novim općinskim odlukama o načinu pružanja javne usluge. U razdoblju 2026.–2030. naglasak treba staviti na povećanje stope odvojenog prikupljanja, sprječavanje nastanka otpada, kompostiranje biootpada, uklanjanje nepropisno odbačenog otpada i redovito informiranje stanovništva.

Dodatni potencijal predstavlja povezivanje gospodarenja otpadom s načelima kružnog gospodarstva, primjerice ponovnom uporabom predmeta, kompostiranjem, odvojenim prikupljanjem tekstila i elektroničkog otpada te uključivanjem obrazovnih ustanova i udruga u aktivnosti podizanja svijesti.

Sustav gospodarenja otpadom na području Općine Voćin obuhvaća sva naselja. Organizirano se prikupljaju miješani komunalni otpad te pojedine odvojene frakcije, među kojima su papir, karton, plastika, staklo i glomazni otpad. Prema polaznim podacima Plana gospodarenja otpadom za razdoblje 2021.–2026., na području Općine bila su uspostavljena tri zelena otoka, dva u Voćinu i jedan u Čeralijama, a kućanstvima su bili podijeljeni spremnici za papir i plastiku.

Podaci za 2020. godinu pokazuju da je najveći dio prikupljenog komunalnog otpada činio miješani komunalni otpad. Stopa odvojenog prikupljanja iznosila je 4,63 %, što je upućivalo na potrebu znatnog unaprjeđenja primarne selekcije otpada.

Tablica 19. Količine prikupljenog komunalnog otpada na području Općine Voćin u 2020. godini

Vrsta odnosno pokazatelj otpada	Količina ili vrijednost
Miješani komunalni otpad	230,39 t
Odvojeno prikupljeni papir i karton	5,47 t
Odvojeno prikupljena plastika	5,43 t
Odvojeno prikupljena staklena ambalaža	0,30 t
Ukupno odvojeno prikupljeni otpad	11,20 t
Sveukupno prikupljeni komunalni otpad	241,59 t
Stopa odvojenog prikupljanja	4,63 %

Napomena: podaci se odnose na 2020. godinu i predstavljaju povijesnu polaznu osnovu. Za utvrđivanje početnih vrijednosti pokazatelja Plana razvoja potrebno ih je zamijeniti posljednjim raspoloživim verificiranim godišnjim podacima.

Izvor: Plan gospodarenja otpadom Općine Voćin za razdoblje 2021.–2026., prema izvješćima davatelja javne usluge.

Plan gospodarenja otpadom navodi da je 2020. godine evidentirana razmjerno mala količina otpada po stanovniku. Tako veliko odstupanje od državnog prosjeka ne mora značiti samo manju proizvodnju otpada svojstvenu ruralnom području, nego može upućivati na nepotpun obuhvat evidencija, spaljivanje otpada u kućanstvima, nepravilno postupanje s biootpadom ili pojavu nepropisno odbačenog otpada. Stoga je potrebno poboljšati sustav evidentiranja količina i tokova otpada.

Budući da Plan gospodarenja otpadom Općine Voćin istječe 2026. godine, potrebno je njegovo stanje i mjere uskladiti s važećim nacionalnim planskim i zakonodavnim okvirom. U novom razdoblju naglasak treba premjestiti s prikupljanja i odvoza na sprječavanje nastanka otpada, ponovnu uporabu, odvojeno prikupljanje i uporabu.

Prioritetne aktivnosti obuhvaćaju:

- ✓ redovitu uporabu mobilnog reciklažnog dvorišta ili osiguravanje drugog jednako dostupnog rješenja
- ✓ povećanje dostupnosti spremnika za odvojeno prikupljanje
- ✓ uvođenje ili proširenje odvojenog prikupljanja biootpada
- ✓ poticanje kućnog kompostiranja
- ✓ organizirano prikupljanje tekstila, elektroničkog, opasnog i građevnog otpada iz kućanstava
- ✓ redovito prikupljanje glomaznog otpada
- ✓ uspostavljanje evidencije lokacija nepropisno odbačenog otpada

- ✓ sanaciju onečišćenih lokacija i nadzor nakon sanacije
- ✓ edukaciju stanovništva, djece, poslovnih subjekata i posjetitelja
- ✓ redovitu javnu objavu podataka o količinama i načinu postupanja s otpadom.

Kompostiranje je posebno primjereno ruralnom karakteru Općine. Velik dio biorazgradivog otpada iz kućanstava, vrtova i javnih zelenih površina moguće je obraditi na mjestu nastanka, čime se smanjuju količine otpada za prijevoz i obradu, troškovi javne usluge i emisije stakleničkih plinova.

2.6.4. Npropisno odbačeni otpad i onečišćene lokacije

Velika površina Općine, šumski putovi, napuštene parcele i udaljenost pojedinih naselja povećavaju mogućnost nastanka manjih lokacija npropisno odbačenog otpada. Takve lokacije ugrožavaju tlo, vode, krajobraz, divlje životinje i sigurnost stanovništva te narušavaju turističku privlačnost prostora.

Sustav upravljanja npropisno odbačenim otpadom treba obuhvatiti jednostavan način prijave lokacije, terenski pregled, fotografsku i prostornu evidenciju, procjenu vrste i količine otpada, uklanjanje otpada te nadzor nakon sanacije. Za lokacije na kojima se otpad ponovljeno pojavljuje potrebno je razmotriti postavljanje zapreka, nadzornih kamera i obavijesnih oznaka, uz pojačan komunalni nadzor.

Posebno je važno spriječiti odbacivanje građevnog otpada, azbestnog otpada, otpadnih guma, električne i elektroničke opreme te ambalaže od poljoprivrednih kemijskih sredstava. Za navedene kategorije stanovnicima trebaju biti dostupne jasne informacije o mjestu i vremenu predaje.

Akcije čišćenja u suradnji s udrugama, školama, vatrogascima, lovačkim društvima, planinarima i stanovnicima imaju edukativnu i mobilizacijsku vrijednost, ali ne mogu zamijeniti redovito organiziran sustav prikupljanja, nadzora i sankcioniranja npropisnog postupanja.

2.6.5. Klimatski rizici

Klimatske promjene na lokalnoj se razini očituju kroz sve učestalija razdoblja visokih temperatura, suše, intenzivne oborine, bujične vode, olujna nevremena i povećanu opasnost od požara. Brdsko-planinski reljef, brojni vodotoci, velika zastupljenost šuma i prostorna raspršenost naselja određuju specifičnu izloženost Općine Voćin klimatskim rizicima.

Županijski plan razvoja prepoznaje visok rizik od poplava, djelomičnu izgrađenost sustava obrane od brdskih voda te pojavu poplava i bujično-erozijskog djelovanja na obroncima Papuka i Bilogore. Za Općinu Voćin posebno su važni manji vodotoci i bujični slivovi koji nakon intenzivnih oborina mogu ugroziti prometnice, mostove, propuste, poljoprivredne površine i građevinska područja naselja.

Tablica 20. Glavni klimatski rizici i mogući utjecaji na području Općine Voćin

Klimatski rizik	Izloženi sustavi i područja	Moguće posljedice	Potrebne mjere prilagodbe
Intenzivne oborine i bujične poplave	Naselja uz vodotoke, ceste, mostovi, propusti i poljoprivredno zemljište	Plavljenje, prekid prometa, oštećenje građevina i erozija tla	Uređenje vodotoka i propusta, retencijski prostor, prirodna rješenja za zadržavanje vode
Dugotrajna suša	Poljoprivreda, šume, izvorišta i vodoopskrba	Smanjenje prinosa, manjak vode i slabljenje šumskih ekosustava	Štednja i zadržavanje vode, prilagodba poljoprivrednih kultura, smanjenje gubitaka u mreži
Toplinski valovi	Stanovništvo, osobito starije osobe i djeca; javne ustanove	Zdravstveni rizici, veća potrošnja energije i smanjena radna sposobnost	Ozelenjivanje naselja, zasjenjivanje, energetska obnova i planovi postupanja tijekom vrućina
Šumski i drugi požari otvorenog prostora	Šume Papuka, poljoprivredne površine i rubovi naselja	Gubitak staništa i imovine, onečišćenje zraka i erozija nakon požara	Održavanje protupožarnih putova, nadzor, edukacija i opremanje operativnih snaga
Oluje, jaki vjetar i tuča	Krovovi, elektroenergetska mreža, nasadi i šume	Materijalne štete, prekid opskrbe električnom energijom i štete u poljoprivredi	Otpornija gradnja, održavanje stabala, pričuvno napajanje i sustav ranog upozoravanja
Erozija i klizišta	Padine Papuka, ceste, šumsko i poljoprivredno zemljište	Gubitak tla, oštećenje prometnica i ugrožavanje građevina	Kartiranje ugroženih lokacija, stabilizacija padina i očuvanje vegetacijskog pokrova
Smanjenje bioraznolikosti	Zaštićena područja, šume, vodotoci i druga prirodna staništa	Promjena sastava vrsta, širenje invazivnih vrsta i slabljenje ekosustava	Monitoring, obnova staništa, ekološki koridori i suzbijanje invazivnih vrsta

Izvor: Plan razvoja Virovitičko-podravске županije; Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj do 2040. s pogledom na 2070.; Prostorni plan Općine Voćin; obrada izrađivača.

Klimatski rizici međusobno su povezani. Nakon duljeg sušnog razdoblja povećava se opasnost od šumskih požara, dok obilne oborine nakon požara ili uklanjanja vegetacije povećavaju rizik od erozije i bujičnih poplava. Zbog toga pojedinačne intervencije treba zamijeniti integriranim upravljanjem slivovima, šumama, poljoprivrednim zemljištem i naseljima.

2.6.6. Zaštita od poplava, erozije i klizišta

Sustav zaštite od poplava treba temeljiti na kombinaciji tehničkih i prirodnih rješenja. Uz održavanje vodotoka, kanala, propusta, mostova i postojećih zaštitnih građevina potrebno je očuvati prirodne površine za privremeno zadržavanje vode, priobalnu vegetaciju i šumski pokrov na padinama.

Prioritet predstavlja kartiranje lokalnih kritičnih točaka na kojima tijekom intenzivnih oborina dolazi do izlivanja vode, začepljenja propusta, oštećenja cesta ili aktiviranja erozijskih procesa. Evidencija treba sadržavati podatke o ugroženim stanovnicima i objektima, dosadašnjim događajima, potrebnim zahvatima, nadležnim tijelima i procijenjenim troškovima.

Na poljoprivrednim površinama pod nagibom potrebno je poticati obradu poprečno na smjer nagiba, zatravljene pojaseve, živice, pokrovne usjeve i druge mjere koje usporavaju površinsko otjecanje. U šumskim područjima važno je održavati šumske prometnice i sustave odvodnje tako da ne ubrzavaju koncentraciju bujičnih voda.

Svi novi infrastrukturni i građevinski projekti trebaju uključivati procjenu klimatskih rizika i odgovarajuća rješenja odvodnje. Projektiranje isključivo prema povijesnim oborinskim vrijednostima može biti nedostatno u uvjetima povećanja učestalosti kratkotrajnih, ali vrlo intenzivnih oborina.

2.6.7. Zaštita od požara i upravljanje šumskim prostorom

Velika zastupljenost šuma predstavlja značajnu prirodnu i gospodarsku vrijednost, ali istodobno povećava izloženost požarima otvorenog prostora. Rizik raste tijekom sušnih i vrućih razdoblja, osobito uz neodgovorno spaljivanje biljnog otpada, neodržavane poljoprivredne površine i otežan pristup udaljenim šumskim lokacijama.

Zaštita od požara treba se provoditi u suradnji Općine, vatrogasnih postrojbi, Hrvatskih šuma, Parka prirode Papuk, vlasnika zemljišta, lovačkih društava i sustava civilne zaštite. Potrebno je održavati pristupne i protupožarne putove, osigurati dostupnost vode za gašenje, redovito pregledavati opremu i provoditi vježbe za događaje koji uključuju požare većeg opsega i otežanu evakuaciju.

Preventivne aktivnosti trebaju uključivati informiranje stanovništva o zabrani i uvjetima spaljivanja, nadzor tijekom razdoblja visokog rizika, uklanjanje gorivog materijala uz prometnice i građevinska područja te pravodobno upozoravanje stanovništva i posjetitelja.

2.6.8. Ublažavanje klimatskih promjena i zelena tranzicija

Uz prilagodbu posljedicama klimatskih promjena, Općina može pridonijeti smanjenju emisija stakleničkih plinova. Najveće mogućnosti nalaze se u energetskej obnovi zgrada, modernizaciji javne rasvjete, korištenju obnovljivih izvora energije, smanjenju automobilske putovanja, sprječavanju nastanka otpada te zaštiti šuma i tla kao prirodnih spremnika ugljika.

Prioritetne aktivnosti zelene tranzicije obuhvaćaju:

- ✓ energetske obnovu općinskih, obrazovnih, društvenih i drugih javnih zgrada
- ✓ zamjenu neučinkovite javne rasvjete suvremenim rasvjetnim tijelima
- ✓ postavljanje sunčanih elektrana na prikladne javne zgrade i površine
- ✓ poticanje energetske obnove obiteljskih kuća
- ✓ razvoj pješačkih i biciklističkih pravaca
- ✓ nabavu energetski učinkovitijih komunalnih vozila i opreme
- ✓ digitalno upravljanje potrošnjom energije i javnom rasvjetom
- ✓ zaštitu šuma, ozelenjivanje naselja i sadnju stabala
- ✓ sprječavanje nastanka otpada, ponovnu uporabu i kompostiranje.

Razvoj obnovljivih izvora energije mora biti prostorno i okolišno prihvatljiv. Posebno je potrebno voditi računa o krajobrazu, zaštićenim područjima, ciljevima ekološke mreže, staništima ptica i šišmiša te kumulativnom utjecaju većeg broja energetskih zahvata.

2.6.9. Razvojne potrebe i potencijali

Najvažnije razvojne potrebe Općine Voćin u području zaštite okoliša, gospodarenja otpadom i klimatske otpornosti jesu:

- ✓ očuvanje Parka prirode Papuk, Rupnice i ostalih vrijednih prirodnih lokaliteta
- ✓ usklađivanje razvoja turizma s nosivim kapacitetom zaštićenog prostora
- ✓ zaštita šuma, tla, vodotoka i podzemnih voda
- ✓ ažuriranje podataka o količinama i tokovima komunalnog otpada
- ✓ povećanje odvojenog prikupljanja i smanjenje miješanog komunalnog otpada
- ✓ osiguravanje dostupnosti mobilnog ili stacionarnog reciklažnog dvorišta
- ✓ razvoj kućnog i zajedničkog kompostiranja
- ✓ evidentiranje i sanacija lokacija nepropisno odbačenog otpada
- ✓ kartiranje rizika od bujičnih poplava, erozije, klizišta i požara
- ✓ jačanje kapaciteta vatrogastva i civilne zaštite
- ✓ povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije
- ✓ uključivanje klimatske otpornosti u pripremu svih infrastrukturnih projekata
- ✓ edukacija stanovništva o zaštiti okoliša i postupanju u kriznim situacijama.

Najveći razvojni potencijal Općine proizlazi iz povezivanja zaštite prirode s održivim turizmom, ekološkom poljoprivredom, lokalnom proizvodnjom, obrazovanjem i zelenim poduzetništvom. Očuvani prostor Papuka i Voćina može biti temelj prepoznatljivosti Općine, ali samo uz dosljednu zaštitu prirodnih resursa i aktivno upravljanje posjetiteljima, otpadom, vodama i klimatskim rizicima.

Za učinkovito praćenje napretka potrebno je uspostaviti godišnje prikupljanje podataka o količinama otpada, stopi odvojenog prikupljanja, broju saniranih lokacija, potrošnji energije u javnim zgradama, broju provedenih projekata prilagodbe te štetama uzrokovanim poplavama, sušama, olujama i požarima. Time

će se omogućiti povezivanje mjera Plana razvoja s mjerljivim rezultatima i pravodobna prilagodba lokalnih politika.

2.7. Kulturna i prirodna baština te turizam

Kulturna i prirodna baština Općine Voćin čini temelj njezina prostornog identiteta i jedan od najvažnijih potencijala budućeg razvoja. Višestoljetna povijest naselja, sakralna i arheološka baština, tradicijska kultura, marijansko svetište, zaštićeni prostor Papuka, geološki lokalitet Rupnica i suvremena posjetiteljska infrastruktura omogućuju razvoj prepoznatljive turističke destinacije. Dosadašnja ulaganja u Geo info centar, istraživanje arheoloških lokaliteta, uređenje vjerskih sadržaja i razvoj rekreacijsko-turističkog područja Klokočevac stvaraju osnovu za povezivanje vjerskog, kulturnog, prirodnog, aktivnog, obrazovnog i ruralnog turizma. U razdoblju 2026.–2030. ključno je baštinske resurse oblikovati u međusobno povezane turističke proizvode, uz njihovu trajnu zaštitu i veće uključivanje lokalnog stanovništva i poduzetnika.

2.7.1. Povijesni razvoj i kulturna baština

Povijesni izvori postojanje naselja na području današnjeg Voćina bilježe već u 12. stoljeću, kada se ono spominje pod nazivima Achyna odnosno Othyna. Voćinska srednjovjekovna utvrda u izvorima se pojavljuje u 13. i 14. stoljeću, dok je krajem 15. stoljeća Voćin imao razvijen sakralni i društveni život. U tom su razdoblju postojali franjevački samostan i samostan klarisa, a 1494. godine izgrađena je župna crkva Blažene Djevice Marije.

Razvoj Voćina bio je prekidan ratovima i promjenama upravitelja prostora. Nakon osmanskog razdoblja Voćin je pripadao obiteljima Erdödy, Janković i Gutmann. Tijekom 19. stoljeća razvijale su se gospodarske djelatnosti povezane sa šumarstvom, staklarstvom i prometom, a postojao je i dvorac s perivojem koji je izgorio 1918. godine. Materijalna baština dodatno je stradala tijekom Drugoga svjetskog i Domovinskog rata.

Najprepoznatljivije kulturno i sakralno dobro današnjeg Voćina je crkva Pohoda Blažene Djevice Marije i Svetište Gospe Voćinske. Crkva je tijekom Domovinskog rata potpuno razorena, a potom obnovljena primjenom metoda koje su omogućile rekonstrukciju njezina povijesnog izgleda. Godine 2022. uzdignuta je na naslov manje bazilike, čime je dodatno potvrđeno njezino duhovno, kulturno i hodočasničko značenje.

Važan dio kulturne baštine predstavlja Stari grad Voćin, poznat i pod nazivom Turski grad. Riječ je o ostatcima srednjovjekovne utvrde podignute prije osmanskog osvajanja Voćina 1543. godine. Lokalitet je smješten na uzvisini iznad naselja, ali je zbog guste vegetacije i nedovoljno uređena pristupa slabije vidljiv i teško dostupan. Stari grad upisan je na Listu zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Prva sustavna arheološka istraživanja Staroga grada provedena su 2024. godine. Istraživanja su omogućila nova saznanja o položaju, načinu gradnje i povijesnim fazama utvrde, ali cjelovit tlocrt još nije utvrđen. Tijekom 2025. godine osigurana su sredstva za nastavak istraživanja i očuvanje arheoloških

lokaliteta Stari grad i Gradina, što predstavlja važan korak prema njihovoj zaštiti, prezentaciji i uključivanju u turističku ponudu.

Kulturnu baštinu Općine čine i memorijalna mjesta povezana sa stradanjem stanovništva tijekom Domovinskog rata. Njihovo očuvanje ima komemorativnu, obrazovnu i društvenu vrijednost. Razvoj memorijalnih sadržaja treba se temeljiti na povijesno provjerenim podacima, dostojanstvenoj interpretaciji i povezivanju sa školskim, stručnim i edukativnim programima.

Tablica 21. Glavna kulturna dobra i baštinski lokaliteti na području Općine Voćin

Kulturno dobro ili lokalitet	Vrsta baštine	Osnovno značenje	Potrebe za daljnju valorizaciju
Bazilika Pohođenja Blažene Djevice Marije i Svetište Gospe Voćinske	Sakralna i graditeljska baština	Središte vjerskog života i jedno od važnijih marijanskih svetišta	Razvoj prateće hodočasničke infrastrukture, interpretacije i cjelogodišnjih sadržaja
Stari grad Voćin – Turski grad	Arheološka i fortifikacijska baština	Ostatci srednjovjekovne utvrde i zaštićeno kulturno dobro	Nastavak istraživanja, konzervacija, uklanjanje štetne vegetacije i uređenje pristupa
Arheološki lokalitet Gradina	Arheološka baština	Lokalitet važan za razumijevanje povijesnog razvoja voćinskog prostora	Sustavna istraživanja, dokumentiranje i interpretacija nalaza
Povijesna jezgra i tradicijski krajolik Voćina	Graditeljska i krajobrazna baština	Prostorni identitet naselja i veza s njegovim povijesnim razvojem	Evidentiranje, očuvanje karakterističnih prostornih obilježja i uređenje javnih površina
Voćinska Kalvarija	Sakralna i krajobrazna baština	Prostor pobožnosti, hodočašća i duhovne rekreacije	Održavanje postaja, pristupa, rasvjete i krajobraznog uređenja
Memorijalna mjesta Domovinskog rata	Memorijalna baština	Čuvanje sjećanja na civilne žrtve i stradanje Voćina	Sustavno održavanje, dokumentiranje i razvoj primjerenih obrazovnih sadržaja
Tradicijska kulturna i etnografska baština	Nematerijalna baština	Običaji, folklor, glazba, ples, gastronomija i tradicijska znanja	Prikupljanje građe, digitalizacija, radionice i uključivanje u turističke programe

Izvor: Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske; Prostorni plan Općine Voćin; Plan razvoja Virovitičko-podravске županije; podaci Općine Voćin; podaci Zavičajnog muzeja Slatina.

2.7.2. Nematerijalna baština i kulturni život

Nematerijalna baština Općine Voćin obuhvaća lokalne običaje, folklor, pjesme, plesove, vjerske tradicije, tradicijska jela, obrte i znanja povezana sa životom na ruralnom i šumskom području. Kulturna raznolikost stanovništva dodatno obogaćuje lokalni identitet i stvara mogućnost razvoja programa koji predstavljaju tradiciju različitih zajednica.

Kulturno-umjetnička udruga Voćin ima važnu ulogu u očuvanju folklor, organiziranju manifestacija i uključivanju stanovništva u kulturni život. Djelovanje kulturnih udruga osobito je važno za prijenos znanja na djecu i mlade, razvoj osjećaja pripadnosti te očuvanje tradicijskih običaja koji bi bez organiziranog djelovanja mogli postupno nestati.

Među prepoznatljivim lokalnim manifestacijama izdvaja se Voćinska kestenijada, koja povezuje kulturni program, lokalne proizvode, gastronomiju i jesenski krajolik Papuka. Papučka krijesnica obilježava početak ljeta i okuplja stanovništvo i posjetitelje kroz tradicijske, glazbene i zabavne sadržaje. Važni su i programi obilježavanja Dana Općine, blagdana Male Gospe, hodočašća u Svetište Gospe Voćinske te različiti kulturni i vjerski događaji.

Manifestacije imaju potencijal prerasti iz pojedinačnih događanja u organiziran godišnji kalendar koji bi ravnomjernije rasporedio posjete tijekom godine. Za to je potrebno unaprijediti planiranje, promociju, mjerenje broja posjetitelja, suradnju s lokalnim proizvođačima i ugostiteljima te povezivanje događanja s obilaskom drugih lokalnih atrakcija.

Očuvanje nematerijalne baštine treba uključivati prikupljanje fotografija, predmeta, usmenih svjedočanstava, recepata, pjesama i opisa običaja. Prikupljena građa može se digitalizirati i predstaviti kroz Geo info centar, općinske mrežne stranice, izložbe, publikacije i obrazovne programe.

2.7.3. Prirodna baština kao turistički resurs

Prirodna baština predstavlja najširu osnovu turističkog razvoja Općine Voćin. Položaj na sjevernim obroncima Papuka, velika zastupljenost šuma, geološka raznolikost, vodotoci, jezera i očuvani krajobrazi omogućuju razvoj aktivnog, izletničkog, obrazovnog i ekoturizma.

Park prirode Papuk ujedno je UNESCO-ov svjetski geopark, što području daje međunarodnu vidljivost. Za Voćin je posebno važna mogućnost razvoja ulazne točke u sjeverni dio Papuka te povezivanje lokalnih atrakcija s ostalim sadržajima Parka prirode.

Rupnica kod Voćina zaštićena je kao geološki spomenik prirode i predstavlja jedan od simbola geoparka. Pravilno oblikovani stupovi vulkanskih stijena omogućuju razvoj geoloških, znanstvenih i obrazovnih programa. Lokalitet treba povezati s Geo info centrom, pješačkim rutama, stručnim vođenjem i drugim geološkim točkama Papuka.

Arboretum Lisičine vrijedan je prirodni i dendrološki prostor s velikim potencijalom za izletnički, botanički i obrazovni turizam. Njegova turistička valorizacija ovisi o kontinuiranom održavanju biljnih zbirki, uređenju pristupa i staza, obnovi interpretacijskih sadržaja te povezivanju s ostalim atrakcijama Općine.

Dodatni potencijal imaju šumsko područje Sekulinačkih planina, vidikovac Macute, doline vodotoka, voćinski parkovi te jezera Klokočevac. Njihovo korištenje treba biti usklađeno s uvjetima zaštite prirode i nosivim kapacitetom prostora.

Tablica 22. Glavne prirodne atrakcije i mogućnosti njihove turističke valorizacije

Prirodna atrakcija	Glavno obilježje	Mogući turistički sadržaji	Razvojni preduvjeti
Park prirode Papuk i UNESCO-ov svjetski geopark	Šume, geološka raznolikost, staništa i krajobrazi	Planinarenje, geoturizam, škole u prirodi, interpretacijske ture	Uređene i označene staze, vođenje, sigurnost i zajednička promocija
Rupnica	Zaštićeni geološki spomenik prirode	Geološke ture, terenska nastava, fotografiranje i znanstveni posjeti	Održavanje pristupa, interpretacija i zaštita lokaliteta
Arboretum Lisičine	Vrijedne zbirke drveća i grmlja	Botanički, obrazovni, izletnički i fotografski turizam	Obnova i održavanje zbirki, staza, oznaka i pratećih sadržaja
Sekulinačke planine	Vrijedna šumska vegetacija	Stručno vođeni obilasci, promatranje prirode i edukacija	Kontrolirani posjeti i usklađenost s uvjetima zaštite
Jezera Klokočevac	Vodene površine i krajobraz u blizini Voćina	Rekreacija, odmor, gastronomija, ribolovni i obiteljski sadržaji	Uređenje obale, sigurnost, ugostiteljski i smještajni sadržaji
Vidikovac Macute	Panoramski položaj i krajobraz	Vidikovac, odmorište, pješačke i biciklističke rute	Uređenje pristupa, sigurnosna oprema i signalizacija
Šumski i ruralni krajolik Općine	Očuvan prostor male gustoće naseljenosti	Pješačenje, biciklizam, promatranje životinja i ruralni odmor	Umrežavanje ruta, privatna ponuda i digitalna navigacija

Izvor: Plan razvoja Virovitičko-podravske županije; Prostorni plan Općine Voćin; podaci Javne ustanove Park prirode Papuk; podaci Hrvatskih šuma; obrada izrađivača.

2.7.4. Geo info centar Voćin

Geo info centar Voćin jedna je od najvažnijih novijih turističkih i obrazovnih investicija na području Općine. Otvoren je 2021. godine u okviru projekta „Geopriče UNESCO geoparka“, a njegova je uloga predstavljanje geološke, biološke i kulturne baštine Papuka suvremenim multimedijским i interaktivnim sadržajima.

Centar omogućuje upoznavanje s geološkim razvojem Papuka, nekadašnjim Panonskim morem, fosilnim životinjama, potresima, vulkanima, mineralima, bioraznolikošću i poviješću voćinskog prostora. Njegova

je vrijednost osobito velika za organizirane školske posjete, obitelji s djecom, izletnike, stručne skupine i posjetitelje koji prije odlaska na teren žele upoznati prirodne posebnosti Papuka.

Geo info centar treba imati ulogu glavne polazišne i informacijske točke turističkog sustava Općine. Posjetitelje Centra potrebno je usmjeravati prema Rupnici, Arboretumu Lisičine, Starom gradu, bazilici, Kalvariji, Klokočevcu i drugim lokalnim sadržajima. Istodobno, posjetitelje pojedinih atrakcija treba poticati na obilazak Centra.

Za ostvarenje takvog učinka potrebni su zajednički turistički paketi, jedinstvene karte i promotivni materijali, koordinirano radno vrijeme, sustav rezervacija, označene rute te suradnja s turističkim agencijama, školama, udrugama i pružateljima smještajnih i ugostiteljskih usluga.

2.7.5. Vjerski i hodočasnički turizam

Svetište Gospe Voćinske jedno je od najvažnijih marijanskih svetišta na području Požeške biskupije i središnji nositelj vjerskog turizma u Općini. Najveći broj hodočasnika dolazi uz blagdane Velike i Male Gospe, ali se organizirana hodočašća i vjerski programi održavaju i tijekom ostatka godine.

Uzdizanje crkve Pohoda Blažene Djevice Marije na naslov manje bazilike dodatno je povećalo njezinu prepoznatljivost. Uz baziliku, turistički i duhovni potencijal imaju Kalvarija, pastoralni sadržaji, prostor za okupljanje hodočasnika te povijesna i umjetnička interpretacija obnovljene crkve.

Velika okupljanja zahtijevaju odgovarajuću prometnu organizaciju, parkirališta, sanitarne čvorove, odmorišta, dostupnost osobama s invaliditetom, ugostiteljsku ponudu, medicinsku i sigurnosnu podršku te sustav pravodobnog informiranja posjetitelja.

Razvoj vjerskog turizma ne treba ograničiti na jednodnevno hodočašće. Povezivanjem bazilike s Geo info centrom, kulturnim lokalitetima, prirodnim atrakcijama, lokalnom gastronomijom i smještajem može se produljiti boravak posjetitelja i povećati lokalna gospodarska korist.

2.7.6. Rekreativno-turističko područje Klokočevac

Razvoj rekreativno-turističkog sadržaja Klokočevac jedno je od ključnih ulaganja u proširenje turističke ponude Općine. Projekt uključuje izgradnju građevine ugostiteljske namjene, dok su kao nastavak razvoja predviđeni uređenje jezera i dodatni rekreativni i smještajni sadržaji.

Klokočevac može postati mjesto odmora, rekreacije, gastronomije, obiteljskih okupljanja i manjih događanja. Njegova je posebna vrijednost u mogućnosti povezivanja dnevnih posjetitelja Geo info centra, svetišta i Papuka s ugostiteljskom ponudom i duljim zadržavanjem na području Općine.

Daljnji razvoj treba temeljiti na cjelovitom planu upravljanja prostorom, zaštiti voda i krajobraza, sigurnosti posjetitelja, održivom prometnom pristupu i procjeni nosivog kapaciteta. Smještajni objekti, ako se budu razvijali, trebaju biti prilagođeni prirodnom okruženju i povezani s lokalnom gastronomijom, proizvodima obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i aktivnostima u prirodi.

2.7.7. Selektivni oblici turizma

Raznolikost resursa omogućuje razvoj više međusobno povezanih oblika turizma. Umjesto oslanjanja na jednu atrakciju ili manifestaciju, potrebno je oblikovati cjelovite doživljaje prilagođene različitim skupinama posjetitelja.

Tablica 23. Potencijalni selektivni oblici turizma na području Općine Voćin

Oblik turizma	Glavni resursi	Ciljne skupine	Primjeri mogućih proizvoda
Vjerski i hodočasnički turizam	Bazilika, Svetište Gospe Voćinske, Kalvarija i vjerske manifestacije	Hodočasnici, župne zajednice, obitelji i starije osobe	Organizirana hodočašća, duhovne obnove i obilazak sakralne baštine
Geoturizam i obrazovni turizam	Geo info centar, Rupnica i Papuk	Škole, obitelji, stručne skupine i ljubitelji geologije	Geološki dan u Voćinu, terenska nastava i stručne ture
Aktivni i pustolovni turizam	Šume Papuka, staze, vidikovci i ruralne ceste	Planinari, biciklisti, rekreativci i mlađi posjetitelji	Pješačke i biciklističke ture, orijentacija i vođeni izleti
Kulturni i arheološki turizam	Stari grad, Gradina, bazilika i povijesna baština	Ljubitelji povijesti, škole i organizirane skupine	Povijesna ruta Voćina, arheološke radionice i interpretacijske šetnje
Ruralni i gastronomski turizam	Poljoprivredna gospodarstva, med, kesten, divljač i tradicijska jela	Obitelji, izletnici i gastronomski posjetitelji	Kušanje lokalnih proizvoda, posjeti gospodarstvima i tematski jelovnici
Izletnički i obiteljski turizam	Geo info centar, Klokočevac, parkovi i prirodne atrakcije	Obitelji s djecom i jednodnevni posjetitelji	Obiteljski izlet, edukativna igra i boravak uz jezero
Manifestacijski turizam	Kestenijada, Papučka krijesnica, hodočašća i lokalne proslave	Stanovništvo regije, izletnici i organizirane skupine	Godišnji kalendar događanja i tematski vikend-programi
Memorijalni turizam	Memorijalna mjesta Domovinskog rata	Škole, braniteljske udruge i posjetitelji zainteresirani za suvremenu povijest	Obrazovni obilazak i komemorativni program
Lovni i promatrački turizam	Šume i bogatstvo životinjskog svijeta	Lovci, fotografi i promatrači prirode	Kontrolirani lovni programi i fotografske ture
Zdravstveno-rekreacijski turizam	Očuvana priroda, šume i pješačke rute	Starije osobe, rekreativci i skupine usmjerene zdravom životu	Šumske šetnje, rekreacijski programi i boravak u prirodi

Izvor: Plan razvoja Virovitičko-podravske županije; Prostorni plan Općine Voćin; podaci Općine Voćin i Javne ustanove Park prirode Papuk; obrada izrađivača.

2.7.8. Turistička infrastruktura, smještaj i usluge

Struktura postojećih atrakcija pokazuje da na području Općine prevladavaju jednodnevni i izletnički posjeti. Geo info centar, bazilika, Rupnica i manifestacije privlače posjetitelje, ali se dio njihove potrošnje i noćenja ostvaruje izvan Općine zbog ograničene lokalne smještajne i ugostiteljske ponude.

Za produljenje boravka potrebno je potaknuti razvoj manjih smještajnih kapaciteta koji odgovaraju ruralnom i prirodnom karakteru prostora. To mogu biti kuće za odmor, ruralna domaćinstva, mali pansioni, kamp-odmorišta, planinarski smještaj i bungalovi. Razvoj ne treba temeljiti na velikim smještajnim kompleksima, nego na manjim objektima uklopljenima u krajolik i povezanim s lokalnim stanovništvom.

Unaprijeđenje turističke infrastrukture obuhvaća i:

- ✓ turističku signalizaciju i interpretacijske ploče
- ✓ uređena parkirališta i odmorišta
- ✓ javno dostupne sanitarne čvorove
- ✓ označene pješačke i biciklističke rute
- ✓ odmorišta, vidikovce i mjesta za fotografiranje
- ✓ pristupačnost glavnih atrakcija osobama s invaliditetom
- ✓ digitalne karte, audiovodiče i sustav rezervacija
- ✓ punionice za električne bicikle i vozila
- ✓ organizirani lokalni prijevoz tijekom većih manifestacija
- ✓ zajedničke informativne i promotivne materijale.

Poseban izazov predstavlja nedostatak objedinjene lokalne statistike o posjetiteljima. Za planiranje razvoja potrebno je redovito pratiti broj dolazaka u Geo info centar, broj hodočasnika, posjećenost manifestacija, broj registriranih smještajnih jedinica, noćenja, duljinu boravka i procijenjenu turističku potrošnju.

2.7.9. Lokalni proizvodi, gastronomija i poduzetništvo u turizmu

Turizam može stvarati šire gospodarske učinke samo ako se posjetiteljska potrošnja poveže s lokalnim proizvodima i uslugama. Poljoprivredna gospodarstva, pčelari, obrtnici, ugostitelji, kulturne udruge i proizvođači suvenira trebaju biti aktivno uključeni u turistički lanac vrijednosti.

Potencijalni proizvodi uključuju med i druge pčelarske proizvode, kestene, voće, prerađevine od voća, ljekovito bilje, tradicijska jela, proizvode od drveta, rukotvorine i suvenire povezane s Papukom, Rupnicom, bazilikom i lokalnom poviješću.

Potrebno je uspostaviti prepoznatljivu lokalnu oznaku ili zajednički vizualni identitet proizvoda s područja Voćina. Prodajna mjesta mogu se organizirati u Geo info centru, na području Klokočevca, tijekom manifestacija i u sklopu poljoprivrednih gospodarstava.

Razvoj turističkog poduzetništva zahtijeva savjetodavnu podršku stanovnicima zainteresiranima za otvaranje smještaja, ugostiteljskih sadržaja, obrta, turističkih usluga i proizvodnju suvenira. Posebno treba poticati uključivanje mladih i žena te povezivanje turizma s društvenim poduzetništvom.

2.7.10. Planirana ulaganja u kulturu i turističke sadržaje

Proračun Općine Voćin za 2026. godinu uključuje ulaganja koja neposredno ili posredno doprinose očuvanju kulturne baštine i razvoju turizma. Najveće pojedinačno ulaganje odnosi se na nastavak razvoja rekreacijsko-turističkog sadržaja Klokočevac.

Tablica 24. Odabrana planirana ulaganja u kulturu, baštinu i turističke sadržaje u 2026. godini

Projekt ili aktivnost	Planirani iznos
Izgradnja i opremanje građevine ugostiteljske namjene – rekreacijsko-turistički sadržaj Klokočevac	312.000 EUR
Poticanje kulturnih aktivnosti kroz sufinanciranje kulturnih udruga	86.000 EUR
Kapitalna pomoć Župi Blažene Djevice Marije	70.000 EUR
Održavanje pristupne staze prema Starom gradu	2.000 EUR
Ukupno odabrana ulaganja	470.000 EUR

Izvor: Proračun Općine Voćin za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu.

Proračunska ulaganja potrebno je povezati s jasnim pokazateljima rezultata, kao što su broj obnovljenih ili zaštićenih lokaliteta, broj kulturnih programa, broj posjetitelja, broj novih turističkih proizvoda, broj uključenih lokalnih proizvođača i povećanje smještajnih kapaciteta.

2.7.11. Razvojne potrebe i potencijali

Glavne razvojne potrebe u području kulturne i prirodne baštine te turizma jesu:

- ✓ nastavak arheoloških istraživanja Staroga grada i Gradine
- ✓ zaštita i konzervacija otkrivenih arheoloških struktura
- ✓ uređenje sigurnog pristupa Starom gradu i njegova interpretacija
- ✓ kontinuirano održavanje bazilike, Kalvarije i hodočasničke infrastrukture
- ✓ razvoj sadržaja Geo info centra i njegovo povezivanje s lokalnim atrakcijama
- ✓ obnova i turistička valorizacija Arboretuma Lisičine
- ✓ zaštita Rupnice i upravljanje posjetiteljima
- ✓ dovršetak i aktiviranje rekreacijsko-turističkog područja Klokočevac
- ✓ povećanje smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta
- ✓ razvoj pješačkih, biciklističkih i tematskih ruta
- ✓ uspostavljanje zajedničkog kalendara manifestacija
- ✓ razvoj lokalnih suvenira, gastronomije i prodaje lokalnih proizvoda
- ✓ obrazovanje turističkih vodiča, iznajmljivača i drugih pružatelja usluga
- ✓ digitalna promocija i uspostavljanje jedinstvenog turističkog identiteta Voćina
- ✓ redovito praćenje dolazaka, noćenja, posjetitelja atrakcija i turističke potrošnje.

Najveći potencijal predstavlja prostorna koncentracija međusobno različitih atrakcija na relativno maloj udaljenosti od središta Voćina. Posjet bazilici, Geo info centru, Rupnici, Starom gradu i Klokočevcu moguće je povezati u jednodnevni ili višednevni program, uz uključivanje Arboretuma Lisičine, pješačkih staza, lokalne gastronomije i manifestacija.

Voćin se u razdoblju do 2030. godine može pozicionirati kao sjeverna turistička ulazna točka u Papuk i manja kontinentalna destinacija prepoznatljiva po spoju geopriče, duhovnosti, srednjovjekovne baštine, očuvane prirode i lokalne tradicije. Ostvarenje tog potencijala ovisit će o kvaliteti upravljanja destinacijom,

zaštiti resursa, suradnji javnog, privatnog i civilnog sektora te sposobnosti da se postojeće atrakcije povežu u jedinstven i tržišno prepoznatljiv doživljaj.

2.8. Upravljački i financijski kapaciteti općine

Upravljački i financijski kapaciteti određuju sposobnost Općine Voćin da razvojne potrebe pretvori u pripremljene projekte, osigura izvore financiranja, učinkovito provede ulaganja i prati njihove rezultate. Za malu jedinicu lokalne samouprave, koja upravlja prostorno velikim i rijetko naseljenim područjem, poseban izazov predstavljaju ograničeni ljudski resursi, velik broj različitih zakonskih obveza, složenost postupaka javne nabave te potreba osiguravanja vlastitog sufinanciranja razvojnih projekata. Istodobno, razina ostvarenih kapitalnih ulaganja i korištenje državnih i drugih pomoći pokazuju sposobnost Općine da priprema i provodi financijski zahtjevne projekte. U sljedećem razdoblju potrebno je dodatno ojačati strateško i projektno upravljanje, unutarnje administrativne kapacitete, digitalizaciju, transparentnost i dugoročnu održivost općinskih financija.

2.8.1. Institucionalni ustroj i djelokrug rada

Općina Voćin obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe stanovništva, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima. Djelokrug obuhvaća uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet te druge poslove određene posebnim zakonima.

Izvršno tijelo Općine je općinski načelnik, dok predstavničku funkciju obavlja Općinsko vijeće sastavljeno od devet članova. Za obavljanje upravnih, stručnih, administrativnih i financijskih poslova ustrojen je Jedinstveni upravni odjel.

Jedinstveni upravni odjel istodobno obavlja poslove iz velikog broja upravnih područja. To uključuje pripremu općih akata, proračunsko planiranje i računovodstvo, komunalne poslove, imovinsko-pravne poslove, javnu nabavu, pripremu i provedbu projekata, suradnju s građanima i institucijama, objavu službenih dokumenata te praćenje zakonskih i strateških obveza.

Tablica 25. Institucionalni i upravni kapaciteti Općine Voćin

Tijelo, ustanova ili društvo	Uloga	Utvrđeni organizacijski kapacitet
Općinski načelnik	Izvršno tijelo, zastupanje Općine, upravljanje izvršenjem proračuna i provedbom odluka	Jedan dužnosnik
Općinsko vijeće	Donošenje općih akata, proračuna, strateških i drugih planskih dokumenata	Devet članova
Jedinstveni upravni odjel	Upravni, pravni, financijski, komunalni, razvojni i administrativni poslovi	Pročelnik i četiri djelatnice

Lokalni koordinator za strateško planiranje	Koordinacija izrade, provedbe, praćenja i izvještavanja o aktima strateškog planiranja	Funkcija ustrojena u okviru općinske uprave
Dječji vrtić „Jelenko“ Voćin	Predškolski odgoj i obrazovanje	Proračunski korisnik Općine
Votina d.o.o.	Obavljanje poslova povezanih s komunalnim i drugim djelatnostima Općine	Trgovačko društvo u općinskom vlasništvu
Radna skupina za izradu Plana razvoja	Stručna i partnerska podrška izradi Plana razvoja 2026.–2030.	Dvanaest članova iz javnog, gospodarskog i civilnog sektora

Izvor: službene mrežne stranice Općine Voćin; Statut Općine Voćin; Odluka o osnivanju i imenovanju Radne skupine za izradu Plana razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026.–2030.; Proračun Općine Voćin za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu.

Broj zaposlenih u Jedinstvenom upravnom odjelu upućuje na ograničen unutarnji administrativni kapacitet u odnosu na opseg poslova, broj projekata i veličinu područja kojim Općina upravlja. Posebno su zahtjevni poslovi pripreme projektne dokumentacije, prijave na javne pozive, provedbe javne nabave, financijskog praćenja projekata, izvještavanja i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa.

Mali broj zaposlenih može omogućiti izravnu komunikaciju i brže unutarnje dogovaranje, ali istodobno povećava ovisnost sustava o pojedinim zaposlenicima. Odsutnost ili odlazak jedne osobe može utjecati na više različitih upravnih i razvojnih procesa. Zbog toga je potrebno dokumentirati radne postupke, razvijati zamjene za ključne funkcije, povećati digitalizaciju i kontinuirano ulagati u stručno usavršavanje.

2.8.2. Strateško planiranje i upravljanje razvojem

Općina je pokrenula postupak izrade Plana razvoja za razdoblje 2026.–2030. i osnovala Radnu skupinu koja osigurava stručnu podlogu, međusektorsku suradnju i uključivanje relevantnih dionika. U Radnoj skupini zastupljeni su obrazovanje, predškolski odgoj, sport, kultura, poljoprivreda, poduzetništvo, obrtništvo, općinsko trgovačko društvo, mladi, žene, političke stranke i općinska uprava.

Takav sastav omogućuje da se razvojni ciljevi ne oblikuju isključivo unutar općinske uprave, nego uz sudjelovanje dionika koji poznaju potrebe stanovništva i pojedinih sektora. Radna skupina ima zadaću sudjelovati u izradi analize stanja, predlaganju razvojne vizije, posebnih ciljeva i mjera, razmatranju nacрта Plana te savjetovanju sa zainteresiranom javnošću.

Za provedbu Plana razvoja potrebno je uspostaviti jasan upravljački sustav koji će povezati:

- ✓ Plan razvoja Općine Voćin 2026.–2030.
- ✓ provedbeni program općinskog načelnika
- ✓ godišnji proračun i projekcije za dvije sljedeće godine
- ✓ plan nabave
- ✓ planove upravljanja imovinom

- ✓ godišnje programe održavanja i izgradnje komunalne infrastrukture
- ✓ projekte prijavljene ili planirane za prijavu na javne pozive
- ✓ izvještavanje o ostvarenju pokazatelja i potrošnji sredstava.

Posebni ciljevi i mjere Plana trebaju biti izravno povezani s proračunskim programima, aktivnostima i projektima. Time se osigurava da strateški dokument ne ostane na razini općih razvojnih namjera, nego postane osnova za godišnje donošenje odluka i raspodjelu financijskih sredstava.

Lokalni koordinator za strateško planiranje treba koordinirati prikupljanje podataka, praćenje pokazatelja, izradu izvještaja i suradnju s regionalnim koordinatorom. Za svaku mjeru potrebno je odrediti odgovornu osobu ili tijelo, rok provedbe, pokazatelj rezultata, izvor podataka, planirana sredstva i izvor financiranja.

2.8.3. Kapaciteti za pripremu i provedbu projekata

U prethodnom razdoblju Općina je pripremala i provodila više financijski i organizacijski zahtjevnih projekata, među kojima su Centar za starije osobe, rekreacijsko-turistički sadržaj Klokočevac, rekonstrukcija prometnica, pješačkih staza i javne rasvjete, razvoj širokopojasnog pristupa te ulaganja u kulturnu, sakralnu i arheološku baštinu.

Vrijednost ostvarenih kapitalnih rashoda u 2025. godini pokazuje izraženu investicijsku aktivnost. Provedba takvih projekata zahtijeva koordinaciju projektanata, izvođača, nadzora, upravljačkih tijela, ministarstava i drugih partnera. Istodobno povećava opterećenje općinske uprave i potrebu za kvalitetnim upravljanjem rokovima, ugovorima, promjenama troškova i novčanim tokom.

Za sljedeće razdoblje potrebno je uspostaviti jedinstveni portfelj razvojnih projekata. Za svaki projekt trebaju se voditi najmanje sljedeći podaci:

- ✓ povezanost s posebnim ciljem i mjerom Plana razvoja
- ✓ nositelj i projektni partneri
- ✓ procijenjena ukupna vrijednost
- ✓ stupanj pripremljenosti projektne dokumentacije
- ✓ stanje imovinsko-pravnih odnosa
- ✓ potrebne dozvole i suglasnosti
- ✓ potencijalni izvor financiranja
- ✓ iznos potrebnog vlastitog sufinanciranja
- ✓ planirani početak i završetak
- ✓ ključni rizici
- ✓ očekivani rezultati i troškovi budućeg upravljanja.
- ✓

Prioritet treba dati projektima koji imaju riješene imovinsko-pravne odnose, izrađenu dokumentaciju, jasnu razvojnu opravdanost i prihvatljive troškove održavanja nakon završetka ulaganja. Broj istodobno pokrenutih projekata treba uskladiti s ljudskim i financijskim kapacitetima Općine.

Važnu potporu mogu pružiti Virovitičko-podravska županija, regionalni koordinatorski nadležna ministarstva, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti, Hrvatske vode, Hrvatske ceste, Županijska uprava za ceste, Park prirode Papuk i druge stručne institucije. Vanjsku stručnu pomoć treba koristiti ciljano, uz zadržavanje ključnih podataka, ugovora i upravljačkog znanja unutar Općine.

2.8.4. Izvršenje proračuna u 2025. godini

Godišnje izvršenje proračuna za 2025. godinu pokazuje visoku razinu investicijskih aktivnosti. Ukupno ostvareni prihodi i primici iznosili su 5,77 milijuna eura, dok su ukupni rashodi iznosili 5,20 milijuna eura. Ostvaren je višak tekuće godine od 570,25 tisuća eura, a nakon pokrića prenesenog manjka raspoloživi višak iznosio je 481,76 tisuća eura.

Tablica 26. Ključni pokazatelji izvršenja Proračuna Općine Voćin u 2025. godini

Pokazatelj	Iznos	Dodatno obrazloženje
Prihodi poslovanja	4.575.139,84 EUR	Ostvarenje od 93,89 % plana
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	21.965,07 EUR	Ostvarenje od 98,50 % plana
Primici od zaduživanja	1.175.417,31 EUR	Namjenski primici povezani s financiranjem ulaganja
Ukupno ostvareni prihodi i primici	5.772.522,22 EUR	Konsolidirani iznos Općine i proračunskog korisnika
Ukupno ostvareni rashodi	5.202.267,74 EUR	Ostvarenje od 83,98 % planiranih rashoda
Rashodi poslovanja	1.649.103,55 EUR	31,70 % ukupno ostvarenih rashoda
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.553.164,19 EUR	68,30 % ukupno ostvarenih rashoda
Višak prihoda tekuće godine	570.254,48 EUR	Razlika ostvarenih prihoda i primitaka te rashoda
Preneseni manjak iz 2024. godine	88.498,96 EUR	Pokriven iz viška ostvarenog u 2025. godini
Višak raspoloživ na kraju 2025. godine	481.755,52 EUR	Namijenjen podmirenju obveza za ulaganja u 2026. godini
Obveze na dan 31. prosinca 2025.	412.967,90 EUR	Pretežito povezane s nabavom nefinancijske imovine
Ostvarene pomoći	3.604.534,92 EUR	Najveći izvor prihoda poslovanja

Izvor: Godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna Općine Voćin za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2025. godine; Obrazloženje Godišnjeg obračuna Proračuna Općine Voćin za 2025. godinu; izračun izrađivača.

Udio kapitalnih rashoda od približno 68,3 % ukupnih rashoda pokazuje izrazito razvojnu i investicijsku usmjerenost proračuna. Takva struktura povezana je s provedbom velikih projekata, osobito izgradnjom Centra za starije osobe i drugih infrastrukturnih ulaganja.

Izvršenje ukupnih rashoda od 83,98 % pokazuje da dio planiranih aktivnosti nije dovršen unutar proračunske godine. Kod višegodišnjih kapitalnih projekata odstupanja mogu nastati zbog dinamike izvođenja radova, postupaka javne nabave, izdavanja dozvola, vremenskih uvjeta i rokova povrata sredstava. Potrebno je ipak redovito analizirati razloge neizvršenja kako bi se povećala preciznost budućeg planiranja.

2.8.5. Struktura prihoda i financijska samostalnost

Strukturu općinskih prihoda obilježava visok udio pomoći iz državnog proračuna, fondova i drugih subjekata unutar općeg proračuna. U 2025. godini pomoći su iznosile 3,60 milijuna eura, odnosno približno 78,4 % prihoda poslovanja i prihoda od prodaje nefinancijske imovine.

Porezni prihodi iznosili su 169,68 tisuća eura i činili približno 3,7 % prihoda bez primitaka od zaduživanja. Takva struktura odražava malu poreznu osnovicu, ograničen broj stanovnika i poslovnih subjekata te nizak stupanj gospodarske aktivnosti u odnosu na površinu i infrastrukturne potrebe Općine.

Važni izvor vlastitih prihoda predstavljaju prihodi od imovine, zakupa, koncesija, eksploatacije mineralnih sirovina, komunalnih naknada i doprinosa te prihodi po posebnim propisima. U 2025. godini posebno se izdvajao šumski doprinos u iznosu od 458,75 tisuća eura te prihodi od zakupa imovine od 233,53 tisuće eura.

Tablica 27. Struktura ostvarenih prihoda Općine Voćin bez primitaka od zaduživanja u 2025. godini

Skupina prihoda	Ostvareni iznos	Udio u prihodima bez primitaka od zaduživanja
Porezni prihodi	169.683,12 EUR	3,69 %
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	3.604.534,92 EUR	78,40 %
Prihodi od imovine	241.504,04 EUR	5,25 %
Upravne i administrativne pristojbe, prihodi po posebnim propisima i naknade	559.417,76 EUR	12,17 %
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	21.965,07 EUR	0,48 %
Ukupno	4.597.104,91 EUR	100,00 %

Izvor: Obrazloženje Godišnjeg obračuna Proračuna Općine Voćin za 2025. godinu; izračun izrađivača.

Visok udio pomoći omogućuje provedbu projekata čija vrijednost višestruko premašuje izvorne proračunske prihode Općine. Istodobno predstavlja financijski rizik jer dinamika realizacije proračuna ovisi o dostupnosti javnih poziva, odobrenju projekata i pravodobnoj isplati sredstava.

Financijsku otpornost potrebno je jačati povećanjem i stabilizacijom vlastitih prihoda, boljim upravljanjem imovinom, naplatom potraživanja, razvojem gospodarskih aktivnosti i pažljivim planiranjem budućih operativnih troškova novih objekata.

2.8.6. Proračun za 2026. godinu i projekcije

Proračunom za 2026. godinu planirano je 4,79 milijuna eura prihoda i 4,23 milijuna eura rashoda. Planirani višak prihoda od 560 tisuća eura namijenjen je izdacima za financijsku imovinu i otplatu zajmova, čime je proračun u cjelini uravnotežen.

Pomoći su planirane u iznosu od 3,85 milijuna eura i čine približno 80,5 % ukupnih planiranih prihoda. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 2,48 milijuna eura, odnosno oko 58,7 % ukupnih rashoda, što potvrđuje nastavak snažne investicijske aktivnosti.

Tablica 28. Proračunski plan Općine Voćin za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu

Proračunska kategorija	Plan 2026.	Projekcija 2027.	Projekcija 2028.
Ukupni prihodi	4.786.930,00 EUR	4.790.764,65 EUR	4.814.599,30 EUR
Prihodi poslovanja	4.724.430,00 EUR	4.727.952,15 EUR	4.751.474,30 EUR
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	62.500,00 EUR	62.812,50 EUR	63.125,00 EUR
Ukupni rashodi	4.226.930,00 EUR	4.227.964,65 EUR	4.248.999,30 EUR
Rashodi poslovanja	1.747.230,00 EUR	1.735.866,15 EUR	1.744.502,30 EUR
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.479.700,00 EUR	2.492.098,50 EUR	2.504.497,00 EUR
Planirani višak prihoda	560.000,00 EUR	562.800,00 EUR	565.600,00 EUR
Izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova	560.000,00 EUR	562.800,00 EUR	565.600,00 EUR
Primici od novog zaduživanja	0,00 EUR	0,00 EUR	0,00 EUR

Izvor: Proračun Općine Voćin za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu.

Projekcije za 2027. i 2028. godinu pokazuju stabilnu ukupnu razinu prihoda i rashoda te nastavak planiranih izdataka za otplatu zajmova. Takva struktura zahtijeva održavanje dostatnog operativnog viška i pažljivo preuzimanje novih obveza.

Prije pokretanja novih velikih ulaganja potrebno je procijeniti njihov utjecaj na buduće proračune. Uz trošak izgradnje treba uzeti u obzir rashode za zaposlene, energiju, održavanje, osiguranje, upravljanje i obnovu opreme. Posebno je važno izraditi višegodišnje projekcije operativnih troškova Centra za starije osobe, turističkog sadržaja Klokočevac i drugih novih objekata.

2.8.7. Zaduženost, likvidnost i fiskalni rizici

Tijekom 2025. godine Općina je ostvarila 1,18 milijuna eura primitaka od zaduživanja povezanih s provedbom kapitalnih projekata. Za razdoblje 2026.–2028. planirani su godišnji izdaci za otplatu zajmova u iznosima od 560 do 565,6 tisuća eura.

Zaduživanje može biti opravdano kada se koristi za projekte dugoročne javne vrijednosti i kada se otplata može podmirivati bez ugrožavanja redovitih javnih usluga. Međutim, visina godišnje otplate smanjuje

prostor za nova ulaganja financirana iz vlastitih prihoda i povećava potrebu za održavanjem stabilnog novčanog toka.

Na kraju 2025. godine evidentirane su obveze u iznosu od približno 413 tisuća eura, od čega se najveći dio odnosio na nabavu nefinancijske imovine. Istodobno je ostvaren višak od 481,76 tisuća eura, namijenjen podmirenju investicijskih obveza u 2026. godini. Takva situacija pokazuje važnost usklađivanja rokova plaćanja izvođačima s rokovima primitka pomoći i refundacije prihvatljivih troškova.

Glavni fiskalni rizici Općine uključuju:

- kašnjenje isplate ugovorenih pomoći
- povećanje cijena radova, opreme i energenata
- potrebu za dodatnim vlastitim sufinanciranjem projekata
- produženje rokova provedbe i nastanak neprihvatljivih troškova
- povećanje rashoda za zaposlene i održavanje novih objekata
- slabiju naplatu vlastitih prihoda i potraživanja
- neplanirane rashode povezane s elementarnim nepogodama
- ovisnost o pojedinim većim prihodima, osobito pomoći i šumskom doprinosu
- obveze i poslovni rizici proračunskog korisnika i trgovačkog društva u vlasništvu Općine.

Za upravljanje rizicima potrebno je najmanje tromjesečno pratiti novčani tok, stanje obveza i potraživanja, dinamiku provedbe projekata, očekivane zahtjeve za plaćanje te iznose potrebnog vlastitog sufinanciranja.

2.8.8. Upravljanje imovinom

Općinska imovina obuhvaća zemljišta, poslovne i društvene prostore, komunalnu infrastrukturu, prometnice, javnu rasvjetu, groblja, parkove, opremu te udjele u trgovačkim društvima. Kvalitetno upravljanje tom imovinom važno je za pružanje javnih usluga, ostvarivanje prihoda i pripremu razvojnih projekata.

Potrebno je uspostaviti ili kontinuirano ažurirati objedinjeni registar imovine koji će sadržavati podatke o vlasništvu, lokaciji, površini, namjeni, korisniku, stanju objekta, procijenjenoj vrijednosti, prihodima, troškovima održavanja i mogućnostima buduće uporabe.

Prioriteti upravljanja imovinom uključuju:

- ✓ usklađivanje zemljišnoknjižnog i katastarskog stanja
- ✓ rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na trasama budućih projekata
- ✓ procjenu iskorištenosti poslovnih i društvenih prostora
- ✓ redovito održavanje objekata radi sprječavanja većih budućih troškova
- ✓ aktiviranje neiskorištene imovine
- ✓ transparentno raspolaganje zemljištem i prostorima

- ✓ višegodišnje planiranje ulaganja u obnovu
- ✓ digitalno povezivanje registra imovine s prostornim i financijskim podacima.

Imovina koja nema neposrednu javnu funkciju može se koristiti za ostvarivanje prihoda kroz zakup, najam ili druge zakonom dopuštene modele. Pritom treba voditi računa o dugoročnim razvojnim potrebama i izbjegavati raspolaganje strateški važnim zemljištem samo radi kratkoročnog povećanja prihoda.

2.8.9. Transparentnost, participacija i digitalizacija uprave

Transparentnost rada Općine ostvaruje se objavom službenih akata, proračunskih dokumenata, javnih poziva, savjetovanja i drugih informacija na službenoj mrežnoj stranici i u Službenom glasniku. Građanima je omogućeno podnošenje predstavi i pritužbi pisanim i elektroničkim putem te neposredno u prostorijama Općine.

Uspostavljanje e-savjetovanja i jedinstvenoga digitalnog pristupnika predstavlja osnovu za daljnji razvoj elektroničkih usluga. U sljedećem razdoblju potrebno je omogućiti veći broj postupaka koji se mogu pokrenuti i pratiti bez dolaska u općinsku upravu.

Digitalizacija treba obuhvatiti:

- ✓ elektroničko podnošenje zahtjeva i obrazaca
- ✓ digitalno uredsko poslovanje i praćenje predmeta
- ✓ elektroničku komunikaciju s korisnicima
- ✓ objavu otvorenih proračunskih i prostornih podataka
- ✓ digitalni registar općinske imovine
- ✓ geografski informacijski sustav komunalne infrastrukture
- ✓ digitalno praćenje pokazatelja Plana razvoja
- ✓ objedinjenu evidenciju projekata, ugovora i javnih nabava
- ✓ elektroničke prijave komunalnih problema
- ✓ pristupačnije objavljivanje informacija za starije osobe i osobe s invaliditetom.

Sudjelovanje građana ne treba ograničiti na formalno savjetovanje o već pripremljenim dokumentima. Potrebno je razvijati tematske radionice, sastanke po naseljima, ankete, suradnju s udrugama i uključivanje mladih u određivanje lokalnih prioriteta. Povratne informacije građanima o prihvaćenim i neprihvaćenim prijedlozima povećavaju povjerenje i kvalitetu sudjelovanja.

2.8.10. Razvojne potrebe i potencijali

Najvažnije razvojne potrebe u području upravljačkih i financijskih kapaciteta jesu:

- ✓ jačanje kadrovskih kapaciteta Jedinstvenog upravnog odjela
- ✓ kontinuirano stručno usavršavanje zaposlenika
- ✓ smanjenje ovisnosti sustava o pojedinim zaposlenicima

- ✓ standardizacija i dokumentiranje ključnih radnih postupaka
- ✓ uspostavljanje jedinstvenog portfelja razvojnih projekata
- ✓ povezivanje posebnih ciljeva i mjera Plana s proračunskim programima
- ✓ redovito praćenje pokazatelja ishoda i rezultata
- ✓ jačanje kapaciteta za javnu nabavu, financijsko upravljanje i izvještavanje
- ✓ povećanje kvalitete upravljanja općinskom imovinom
- ✓ jačanje naplate i stabilnosti vlastitih prihoda
- ✓ upravljanje zaduženošću i višegodišnjim obvezama
- ✓ procjena operativnih troškova novih objekata prije početka ulaganja
- ✓ daljnja digitalizacija općinskih usluga
- ✓ povećanje transparentnosti i sudjelovanja građana
- ✓ razvoj međuinstitucionalne suradnje i partnerstava.

Razvojni potencijal Općine proizlazi iz dosadašnjeg iskustva u pripremi i provedbi kapitalnih projekata te sposobnosti privlačenja vanjskih izvora financiranja. Visok udio kapitalnih ulaganja pokazuje da Općina raspoloživa sredstva usmjerava prema razvojnim potrebama, dok uključivanje različitih dionika u izradu Plana stvara osnovu za partnersko upravljanje razvojem.

U razdoblju 2026.–2030. potrebno je prijeći s pretežito projektnog pristupa, usmjerenog na pojedinačne javne pozive, na integrirano upravljanje razvojem. To podrazumijeva jasno određivanje prioriteta, procjenu ukupnog financijskog i kadrovskog opterećenja, pripremu projekata prije objave poziva, praćenje rezultata nakon završetka ulaganja te povezivanje javnih projekata s mjerljivim poboljšanjem kvalitete života stanovništva.

2.9. Sažetak stanja razvojnih potreba i razvojnih potencijala

Provedena analiza stanja pokazuje da se Općina Voćin suočava s međusobno povezanim demografskim, gospodarskim, društvenim, infrastrukturnim i upravljačkim izazovima. Smanjenje i starenje stanovništva, ograničena gospodarska i porezna osnovica, prostorna raspršenost naselja te neujednačena dostupnost infrastrukture i javnih usluga istodobno povećavaju razvojne potrebe i troškove njihova rješavanja.

S druge strane, očuvani prirodni prostor Papuka, kulturna i sakralna baština, poljoprivredni i šumski resursi, postojeća društvena infrastruktura, turistička ulaganja te iskustvo Općine u provedbi kapitalnih projekata predstavljaju značajne razvojne potencijale. Njihovim povezivanjem moguće je unaprijediti kvalitetu života, ojačati lokalno gospodarstvo, ublažiti nepovoljna demografska kretanja i povećati otpornost zajednice. U nastavku se daje sažeti tablični prikaz najvažnijih razvojnih potreba i potencijala prema glavnim područjima analize.

Tablica 29. Ključne razvojne potrebe i potencijali Općine Voćin prema područjima analize stanja

Područje analize	Ključne razvojne potrebe	Ključni razvojni potencijali
Osnovna obilježja prostora	<ul style="list-style-type: none"> • ublažavanje razvojnih razlika između općinskog središta i prostorno udaljenih naselja • povećanje dostupnosti javnih, komunalnih i prometnih usluga na cijelom području Općine • održivo upravljanje velikim, rijetko naseljenim i reljefno zahtjevnim prostorom • rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i ažuriranje prostornih podataka • sprječavanje daljnjeg prostornog i funkcionalnog praznjenja manjih naselja 	<ul style="list-style-type: none"> • velika površina i raznolikost prostora • očuvan ruralni, šumski i brdsko-planinski krajolik • položaj na sjevernim obroncima Papuka • raspoloživo zemljište za poljoprivredne, gospodarske, turističke i javne namjene • mogućnost povezivanja prostornog razvoja s prirodnom i kulturnom baštinom
Demografska obilježja	<ul style="list-style-type: none"> • zaustavljanje ili ublažavanje smanjenja broja stanovnika • zadržavanje mladih i radno sposobnog stanovništva • stvaranje uvjeta za doseljavanje i povratak stanovništva • povećanje dostupnosti stanovanja, zapošljavanja, skrbi o djeci i javnih usluga • prilagodba javnih usluga starenju stanovništva • revitalizacija naselja s vrlo malim brojem stanovnika 	<ul style="list-style-type: none"> • postojeća mreža 21 naselja i razvijeno općinsko središte • postojeća predškolska, obrazovna, sportska i društvena infrastruktura • raspoložive stambene jedinice i zemljište • mogućnost razvoja programa stambenog zbrinjavanja mladih obitelji • kvaliteta života povezana s očuvanim okolišem, sigurnošću i mirnim ruralnim prostorom
Gospodarstvo i tržište rada	<ul style="list-style-type: none"> • povećanje broja radnih mjesta na području Općine • jačanje poduzetničke i obrtničke aktivnosti • aktiviranje Poduzetničke zone Iskra i druge poslovne infrastrukture • povećanje dodane vrijednosti poljoprivredne i šumske proizvodnje • jačanje prerade i lokalnih lanaca opskrbe • usklađivanje znanja i vještina radne snage s potrebama poslodavaca • poticanje poduzetništva mladih i žena 	<ul style="list-style-type: none"> • poljoprivredno zemljište, šumski resursi i tradicija primarne proizvodnje • razvijeno pčelarstvo i mogućnost razvoja lokalnih proizvoda • postojeća poduzetnička zona • mogućnost razvoja prerade drva, hrane, voća, meda i ljekovitog bilja • dostupnost nacionalnih i europskih potpora za ruralni razvoj i poduzetništvo • potencijal povezivanja poljoprivrede, turizma i gastronomije
Društvene djelatnosti i kvaliteta života	<ul style="list-style-type: none"> • osiguravanje održivosti i dostupnosti predškolskih i obrazovnih usluga • povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite i specijalističkih usluga • razvoj izvaninstitucijskih i institucionalnih usluga za starije osobe • povećanje dostupnosti usluga stanovnicima udaljenih naselja • obnova i opremanje društvenih, kulturnih i sportskih prostora • veće uključivanje djece, mladih, starijih osoba i ranjivih skupina u život zajednice • jačanje kadrovskih kapaciteta ustanova i udruga 	<ul style="list-style-type: none"> • Dječji vrtić „Jelenko“ s područnim objektom u Čeralijama • Osnovna škola Voćin i postojeći obrazovni kapaciteti • izgrađeni Centar za starije osobe Voćin • postojeće zdravstvene, vatrogasne, sportske i društvene organizacije • aktivne udruge i razvijena kultura volontiranja • postojeća mreža društvenih i sportskih sadržaja • mogućnost razvoja međugeneracijskih, preventivnih i mobilnih usluga

Komunalna, prometna i digitalna infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> • rekonstrukcija i redovito održavanje lokalnih i nerazvrstanih cesta • povećanje sigurnosti pješaka i izgradnja pješačkih i biciklističkih pravaca • poboljšanje prometne dostupnosti udaljenih naselja i javnih usluga • proširenje i rekonstrukcija sustava vodoopskrbe i odvodnje • modernizacija javne rasvjete i elektroenergetske mreže • osiguravanje brzog i pouzdanog interneta u svim naseljima • digitalno evidentiranje i upravljanje komunalnom infrastrukturom 	<ul style="list-style-type: none"> • državna cesta DC69 kao glavni prometni pravac • postojeća mreža županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta • planirana i započeta ulaganja u prometnice i pješačku infrastrukturu • postojeći sustavi javne vodoopskrbe, odvodnje i javne rasvjete • uključivanje u projekte razvoja širokopojasne infrastrukture • mogućnost korištenja digitalnih rješenja za smanjivanje posljedica prostorne udaljenosti
Zaštita okoliša, gospodarenje otpadom i klimatska otpornost	<ul style="list-style-type: none"> • povećanje odvojenog prikupljanja i smanjenje količine miješanog komunalnog otpada • osiguravanje dostupnosti mobilnog ili stacionarnog reciklažnog dvorišta • razvoj kompostiranja i odvojenog prikupljanja biootpada • evidentiranje i sanacija lokacija nepropisno odbačenog otpada • zaštita tla, voda, šuma i prirodnih staništa • povećanje otpornosti na bujične poplave, suše, požare, eroziju i klizišta • povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije 	<ul style="list-style-type: none"> • razmjerno očuvan okoliš i izostanak velikih industrijskih onečišćivača • velika zastupljenost šuma i prirodnih površina • zaštićena područja i ekološka mreža Natura 2000 • mogućnost razvoja kružnog gospodarstva i kućnog kompostiranja • mogućnost primjene prirodnih rješenja za zaštitu od poplava i erozije • potencijal energetske obnove javnih i privatnih zgrada • dostupnost nacionalnih i europskih izvora za zelenu tranziciju
Kulturna i prirodna baština te turizam	<ul style="list-style-type: none"> • zaštita, istraživanje i prezentacija Staroga grada i Gradine • održavanje sakralne i memorijalne baštine • obnova i turistička valorizacija Arboretuma Lisičine • povezivanje Geo info centra, Rupnice, bazilike, Klokočevca i drugih atrakcija • povećanje smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta • razvoj cjelogodišnjih turističkih proizvoda i tematskih ruta • jačanje promocije, turističke signalizacije i praćenja posjetitelja • uključivanje lokalnih proizvođača i stanovništva u turističku ponudu 	<ul style="list-style-type: none"> • Park prirode Papuk i UNESCO-ov svjetski geopark • geološki spomenik prirode Rupnica • Geo info centar Voćin • Bazilika i Svetište Gospe Voćinske kao središte hodočasničkog turizma • Stari grad Voćin i arheološki lokalitet Gradina • Arboretum Lisičine, jezera Klokočevac i očuvani krajolik • lokalne manifestacije, običaji, gastronomija i tradicijski proizvodi • mogućnost razvoja vjerskog, kulturnog, aktivnog, ruralnog, obrazovnog i izletničkog turizma
Upravljački i financijski kapaciteti Općine	<ul style="list-style-type: none"> • jačanje broja i stručnih kapaciteta zaposlenika općinske uprave • standardizacija i digitalizacija upravnih postupaka • jačanje kapaciteta za pripremu projekata, javnu nabavu i financijsko izvještavanje • povezivanje Plana razvoja s proračunom i provedbenim programom • povećanje i stabilizacija vlastitih prihoda 	<ul style="list-style-type: none"> • iskustvo u pripremi i provedbi financijski zahtjevnih kapitalnih projekata • uspješno korištenje državnih i drugih vanjskih izvora financiranja • visoka zastupljenost razvojnih ulaganja u proračunu • uspostavljena funkcija lokalnog koordinatora za strateško planiranje • osnovana partnerska Radna skupina za

	<ul style="list-style-type: none"> • upravljanje zaduženošću, likvidnošću i troškovima novih objekata • unaprjeđenje registra i upravljanja općinskom imovinom • povećanje transparentnosti i uključivanja građana 	izradu Plana razvoja <ul style="list-style-type: none"> • postojeći sustav službenog informiranja, e-savjetovanja i digitalnog pristupnika • suradnja s regionalnim koordinatorom, Županijom, ministarstvima i javnim ustanovama
--	---	--

Izvor: analiza izrađivača na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku, Proračuna Općine Voćin, Godišnjeg izvještaja o izvršenju Proračuna Općine Voćin, Provedbenog programa Općine Voćin, Prostornog plana Općine Voćin, Plana gospodarenja otpadom Općine Voćin, Plana razvoja Virovitičko-podravske županije i podataka Općine Voćin.

2.10. SWOT analiza

SWOT analiza predstavlja sažetu ocjenu unutarnjih obilježja Općine Voćin i vanjskih čimbenika koji mogu utjecati na njezin razvoj u razdoblju 2026.–2030. Snage obuhvaćaju postojeće resurse, prednosti i kapacitete na kojima se može temeljiti budući razvoj, dok slabosti označavaju unutarnja ograničenja koja je potrebno ublažiti ili ukloniti. Prilike proizlaze iz promjena i mogućnosti u širem okruženju koje Općina može iskoristiti, a prijetnje obuhvaćaju vanjske okolnosti koje mogu otežati ostvarivanje planiranih rezultata.

SWOT analiza izrađena je prema područjima obuhvaćenima analizom stanja kako bi se osigurala jasna povezanost utvrđenih činjenica s budućim posebnim ciljevima i mjerama. Posebno su razmotreni prostor, demografska kretanja, gospodarstvo i tržište rada, društvene djelatnosti, infrastruktura, okoliš i klimatska otpornost, kulturna i prirodna baština, turizam te upravljački i financijski kapaciteti Općine. Objedinjeni prikaz omogućuje prepoznavanje područja u kojima se unutarnje snage mogu iskoristiti za ostvarivanje vanjskih prilika, kao i područja u kojima je potrebno smanjiti slabosti i pravodobno odgovoriti na razvojne prijetnje.

Tablica 30. SWOT analiza

Područje	Snage	Slabosti	Prilike	Prijetnje
Osnovna obilježja prostora	<ul style="list-style-type: none"> • velika i prostorno raznolika površina • očuvan ruralni, šumski i brdsko-planinski krajolik • položaj na sjevernim obroncima Papuka • raspoloživo zemljište za razvojne namjene • Voćin kao administrativno i uslužno središte 	<ul style="list-style-type: none"> • izrazito mala gustoća naseljenosti • raspršenost 21 naselja • neujednačena dostupnost infrastrukture i usluga • visoki troškovi upravljanja velikim prostorom • reljefna i imovinsko-pravna ograničenja 	<ul style="list-style-type: none"> • sredstva za razvoj ruralnih i potpomognutih područja • aktiviranje neiskorištenih zemljišta i objekata • razvoj zelene infrastrukture • suradnja sa susjednim jedinicama • povezivanje prostornog razvoja s Papukom 	<ul style="list-style-type: none"> • daljnje pražnjenje manjih naselja • centralizacija usluga u većim gradovima • rast troškova izgradnje i održavanja • propadanje nekorištenih objekata • povećanje prirodnih i klimatskih rizika

Demografska obilježja	<ul style="list-style-type: none"> • očuvana lokalna zajednica i identitet • sigurno i mirno životno okruženje • postojeća predškolska, obrazovna i društvena infrastruktura • raspoložive stambene jedinice i zemljište • lokalne mjere potpore stanovništvu 	<ul style="list-style-type: none"> • dugotrajno smanjenje broja stanovnika • starenje stanovništva • odlazak mladih i obrazovanih osoba • smanjenje broja djece • vrlo mali broj stanovnika u dijelu naselja • ograničene lokalne mogućnosti zapošljavanja 	<ul style="list-style-type: none"> • programi demografske revitalizacije i stambenog zbrinjavanja • razvoj rada na daljinu • privlačenje novih stanovnika kvalitetom okoliša • otvaranje radnih mjesta u skrbi, turizmu i lokalnoj proizvodnji • povratak iseljenog stanovništva 	<ul style="list-style-type: none"> • nastavak iseljavanja • nedostatak radne snage • daljnje gašenje najmanjih naselja • smanjenje održivosti pojedinih javnih usluga • rast potreba starijeg stanovništva uz smanjenje prihodne osnovice
Gospodarstvo i tržište rada	<ul style="list-style-type: none"> • poljoprivredni i šumski resursi • tradicija poljoprivrede i pčelarstva • Poduzetnička zona Iskra • mogućnost proizvodnje lokalnih proizvoda • mogućnost povezivanja poljoprivrede, šumarstva i turizma 	<ul style="list-style-type: none"> • mali broj poslovnih subjekata i radnih mjesta • ograničena porezna i gospodarska osnovica • prevladavanje djelatnosti manje dodane vrijednosti • nedovoljno razvijena prerada • nedovoljna iskorištenost poslovne zone • nedostatak kvalificirane radne snage 	<ul style="list-style-type: none"> • sredstva za poduzetništvo i ruralni razvoj • razvoj prerade hrane, drva, meda i ljekovitog bilja • rast potražnje za lokalnim i ekološkim proizvodima • razvoj zelenog i digitalnog poduzetništva • povezivanje lokalnih proizvoda s turizmom • nova radna mjesta u uslugama i skrbi 	<ul style="list-style-type: none"> • nastavak odlaska radno sposobnog stanovništva • rast troškova rada, energije i repromaterijala • tržišna nestabilnost poljoprivrednih proizvoda • klimatski rizici u poljoprivredi • konkurencija većih gospodarskih središta • nedostatak kapitala za modernizaciju

Društvene djelatnosti i kvaliteta života	<ul style="list-style-type: none"> • Dječji vrtić „Jelenko“ i područni objekt u Čeralijama • Osnovna škola Voćin • Centar za starije osobe • postojeće zdravstvene i socijalne usluge • aktivne kulturne, sportske i vatrogasne udruge • razvijena solidarnost i volontiranje 	<ul style="list-style-type: none"> • nejednaka dostupnost usluga udaljenim naseljima • ograničena specijalistička zdravstvena zaštita • potreba za prijevozom starijih i ranjivih osoba • manjak stručnih kadrova • nedostatak sadržaja za mlade • ovisnost udruga o javnom financiranju i volonterima 	<ul style="list-style-type: none"> • sredstva za razvoj socijalnih, zdravstvenih i obrazovnih usluga • mobilne i terenske usluge • telemedicina i digitalne usluge • aktiviranje Centra za starije kao pružatelja usluga i poslodavca • međugeneracijski programi • suradnja s udrugama i županijskim ustanovama 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatak liječnika, odgojitelja i socijalnih radnika • rast troškova rada i održavanja ustanova • smanjenje broja djece i korisnika pojedinih usluga • povećanje potreba starijeg stanovništva • slabljenje volonterske baze • smanjenje opsega usluga zbog malog broja korisnika
Komunalna, prometna i digitalna infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> • državna cesta DC69 i postojeća mreža javnih cesta • započeta ulaganja u prometnice i pješačke staze • postojeći sustavi vodoopskrbe, odvodnje i javne rasvjete • uključivanje u razvoj širokopojasne mreže • postojeće digitalne općinske usluge 	<ul style="list-style-type: none"> • dotrajalost dijela infrastrukture • visoki troškovi održavanja zbog raspršenosti naselja • nepotpuna dostupnost vodoopskrbe i odvodnje • nedostatna pješačka i biciklistička infrastruktura • ograničen javni prijevoz • neujednačena kvaliteta internetske povezanosti 	<ul style="list-style-type: none"> • nacionalna i europska sredstva za prometnu, vodnu i digitalnu infrastrukturu • razvoj širokopojasne mreže u ruralnim područjima • primjena pametnih rješenja • razvoj turističkih pješačkih i biciklističkih ruta • modernizacija javne rasvjete i elektroenergetske mreže 	<ul style="list-style-type: none"> • rast cijena radova, materijala i energije • slaba gospodarska opravdanost mrežnih ulaganja u rijetko naseljenim područjima • oštećenja infrastrukture zbog klimatskih nepogoda • kašnjenje projekata i rješavanja vlasničkih odnosa • ovisnost o planovima drugih upravitelja infrastrukture • daljnje smanjenje javnog prijevoza
Zaštita okoliša, gospodarenje otpadom i	<ul style="list-style-type: none"> • očuvan okoliš i velika zastupljenost šuma 	<ul style="list-style-type: none"> • niska polazna stopa odvojenog prikupljanja otpada 	<ul style="list-style-type: none"> • sredstva za zelenu tranziciju i klimatsku prilagodbu 	<ul style="list-style-type: none"> • učestalije suše, toplinski valovi i intenzivne oborine • povećanje opasnosti od požara

klimatska otpornost	<ul style="list-style-type: none"> • Park prirode Papuk i ekološka mreža Natura 2000 • izostanak velikih industrijskih onečišćivača • organiziranim prikupljanjem otpada obuhvaćena sva naselja • prirodni resursi pogodni za ekološku poljoprivredu i zelenu infrastrukturu 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatna dostupnost reciklažnog dvorišta • pojava nepropisno odbačenog otpada • nedovoljno razvijeno gospodarenje biootpadom • nedostatak lokalnog monitoringa okoliša • izloženost poplavama, eroziji, klizištima i požarima 	<ul style="list-style-type: none"> • razvoj kružnog gospodarstva i kompostiranja • energetska obnova i obnovljivi izvori energije • prirodna rješenja za zaštitu od poplava i erozije • povezivanje zaštite prirode s turizmom • razvoj ekološke poljoprivrede i zelenih poslova 	<ul style="list-style-type: none"> • gubitak bioraznolikosti i širenje invazivnih vrsta • onečišćenje tla i voda • rast troškova sanacije prirodnih nepogoda • degradacija krajobraza neprimjerenim zahvatima
Kulturna i prirodna baština te turizam	<ul style="list-style-type: none"> • Park prirode Papuk i UNESCO-ov svjetski geopark • Rupnica i Geo info centar • Bazilika i Svetište Gospe Voćinske • Stari grad Voćin i Gradina • Arboretum Lisičine i Klokočevac • lokalne manifestacije, folklor i tradicija • potencijal više selektivnih oblika turizma 	<ul style="list-style-type: none"> • nedovoljna povezanost atrakcija u turističke proizvode • ograničeni smještaji i ugostiteljski kapaciteti • nedovoljno uređeni pristupi lokalitetima • potreba daljnjeg istraživanja i zaštite baštine • nedovoljna signalizacija i interpretacija • pretežno jednodnevni posjeti • mali broj lokalnih poduzetnika u turizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • rast potražnje za aktivnim, ruralnim, vjerskim i održivim turizmom • pozicioniranje Voćina kao sjeverne ulazne točke u Papuk • povezivanje atrakcija u tematske rute • sredstva za kulturnu i prirodnu baštinu • razvoj ruralnog smještaja i gastronomije • digitalna promocija i regionalno povezivanje 	<ul style="list-style-type: none"> • konkurencija drugih kontinentalnih destinacija • sezonalnost i ovisnost o pojedinim događanjima • nedostatak radnika i privatnih ulaganja • degradacija prirodnih lokaliteta • klimatski rizici za aktivnosti u prirodi • rast troškova održavanja baštine i turističkog poslovanja
Upravljački i financijski kapaciteti Općine	<ul style="list-style-type: none"> • iskustvo u provedbi velikih kapitalnih projekata • uspješno korištenje vanjskih izvora financiranja • visok udio kapitalnih ulaganja 	<ul style="list-style-type: none"> • mali broj zaposlenih u odnosu na opseg poslova • ovisnost procesa o pojedinim zaposlenicima 	<ul style="list-style-type: none"> • dostupnost nacionalnih i europskih programa • digitalizacija upravnih postupaka 	<ul style="list-style-type: none"> • složenost i česte promjene propisa • rizici javne nabave i provedbe projekata

	<ul style="list-style-type: none"> • ustrojen Jedinstveni upravni odjel i lokalni koordinator • partnerska Radna skupina za izradu Plana • postojeći sustav informiranja i e-savjetovanja • razvijena suradnja s regionalnim i državnim institucijama 	<ul style="list-style-type: none"> • ograničeni kapaciteti za istodobnu provedbu više projekata • velika ovisnost proračuna o pomoćima • mala porezna i gospodarska osnovica • opterećenje proračuna otplatama zajmova • potreba za boljim upravljanjem imovinom i pokazateljima 	<ul style="list-style-type: none"> • zajednički projekti sa susjednim jedinicama • korištenje kapaciteta regionalnog koordinatora • stručno usavršavanje zaposlenika • povećanje prihoda boljim upravljanjem imovinom • povezivanje strateškog planiranja, proračuna i projekata 	<ul style="list-style-type: none"> • neizvjesnost vanjskih izvora financiranja • rast cijena i potrebnog vlastitog sufinanciranja • kašnjenje isplate pomoći i pritisak na likvidnost • odlazak stručnih zaposlenika • rast operativnih troškova novih javnih objekata
--	---	---	---	---

Izvor: analiza izrađivača na temelju analize stanja, podataka Državnog zavoda za statistiku, Proračuna Općine Voćin, Godišnjeg izvještaja o izvršenju Proračuna, Provedbenog programa Općine Voćin, Prostornog plana Općine Voćin, Plana gospodarenja otpadom Općine Voćin, Plana razvoja Virovitičko-podravске županije i podataka Općine Voćin.

3. Strateški okvir razvoja

Strateški okvir razvoja Općine Voćin proizlazi iz rezultata analize stanja, utvrđenih razvojnih potreba i potencijala te provedene SWOT analize. Njime se određuje željeni smjer razvoja Općine do 2030. godine i uspostavlja poveznica između prepoznatih izazova, raspoloživih resursa, posebnih ciljeva, pokazatelja ishoda i mjera koje će se provoditi tijekom razdoblja važenja Plana.

Strateški okvir usmjeren je na demografsku revitalizaciju i kvalitetu života, razvoj održivog gospodarstva, povećanje dostupnosti javnih usluga i infrastrukture, zaštitu okoliša, održivo korištenje kulturne i prirodne baštine te jačanje upravljačkih kapaciteta Općine. Pritom se osobita pozornost posvećuje ravnomjernom razvoju svih naselja, socijalnoj uključenosti, zelenoj i digitalnoj tranziciji, klimatskoj otpornosti te učinkovitom korištenju lokalnih, nacionalnih i europskih izvora financiranja.

Strateški okvir usklađen je s razvojnim smjerovima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine i ciljevima hijerarhijski nadređenih akata strateškog planiranja. Njegova provedba treba pridonijeti konkurentnom i inovativnom gospodarstvu, otpornom društvu, zelenoj i digitalnoj tranziciji te ravnomjernom regionalnom razvoju.

3.1. Vizija razvoja Općine Voćin

Vizija razvoja predstavlja sažet prikaz željenog stanja Općine Voćin na kraju planskog razdoblja. Temelji se na potrebi očuvanja stanovništva i stvaranja kvalitetnih uvjeta za život, rad i poduzetništvo, uz odgovorno korištenje prirodnih, kulturnih, prostornih i gospodarskih resursa. Vizija istodobno izražava razvojne vrijednosti koje trebaju usmjeravati donošenje odluka, pripremu projekata i raspodjelu javnih sredstava.

Općina Voćin 2030. godine uključiva je, sigurna i povezana zajednica poželjna za život, rad i ostanak stanovništva, koja razvija održivo lokalno gospodarstvo i turizam, osigurava dostupne javne usluge i suvremenu infrastrukturu te odgovorno čuva prirodnu i kulturnu baštinu Papuka za buduće generacije.

U središtu vizije nalazi se stanovništvo i kvaliteta njegova svakodnevnog života. Poželjnost Općine za život podrazumijeva dostupno stanovanje, mogućnosti zapošljavanja, kvalitetan odgoj i obrazovanje, zdravstvenu i socijalnu sigurnost, sadržaje za djecu i mlade te primjerenu skrb za starije i ranjive skupine. Poseban naglasak stavlja se na ublažavanje nepovoljnih demografskih kretanja i stvaranje uvjeta za ostanak mladih, povratak iseljenih i doseljavanje novih stanovnika.

Održivo lokalno gospodarstvo treba se razvijati na poljoprivrednim, šumskim, prirodnim i poduzetničkim potencijalima Općine. Razvoj će se usmjeravati prema proizvodnji veće dodane vrijednosti, aktiviranju poslovne infrastrukture, poticanju obrta i poduzetništva te povezivanju lokalnih proizvoda s turističkom i gastronomskom ponudom.

Povezana zajednica podrazumijeva sigurnu prometnu mrežu, kvalitetnu komunalnu infrastrukturu, širokopojasni pristup internetu i dostupne digitalne javne usluge. Infrastrukturni razvoj treba pridonijeti smanjivanju razlika između općinskog središta i udaljenih naselja te omogućiti ravnopravni pristup javnim sadržajima.

Očuvana prirodna i kulturna baština Papuka predstavlja temelj lokalnog identiteta i važan razvojni resurs. Park prirode Papuk, Rupnica, Geo info centar, Svetište Gospe Voćinske, Stari grad, Arboretum Lisičine, Klokočevac i druga vrijedna područja potrebno je povezati u održivu i prepoznatljivu cjelinu. Njihovo korištenje mora biti usklađeno sa zaštitom prirode, klimatskom otpornošću i nosivim kapacitetom prostora.

Ostvarenje vizije zahtijeva učinkovitu, transparentnu i partnerski usmjerenu općinsku upravu. Općina će razvoj temeljiti na povezivanju strateškog i proračunskog planiranja, pripremi kvalitetnih projekata, odgovornom upravljanju javnom imovinom i financijama te uključivanju stanovništva, gospodarstva, ustanova i civilnog društva u donošenje i provedbu razvojnih odluka.

3.2. Odabrani strateški ciljevi Nacionalne razvojne strategije i povezanih hijerarhijski nadređenih akata

Strateški okvir Plana razvoja Općine Voćin usklađen je s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine kao hijerarhijski najvišim aktom strateškog planiranja te s Planom razvoja Virovitičko-podravске županije kao neposredno nadređenim regionalnim aktom. Pri oblikovanju posebnih ciljeva uzeti su u obzir i relevantni sektorski, višesektorski i programski dokumenti koji uređuju gospodarstvo, poljoprivredu, turizam, demografiju, društvene djelatnosti, infrastrukturu, zaštitu okoliša, energetska i digitalnu tranziciju te upravljanje razvojem.

Vertikalnom usklađenošću osigurava se da posebni ciljevi Općine odgovaraju lokalnim razvojnim potrebama, a istodobno pridonose ostvarenju nacionalnih i regionalnih razvojnih prioriteta. Odabir nadređenih ciljeva temelji se na rezultatima analize stanja, utvrđenim razvojnim potrebama i potencijalima te područjima u kojima Općina raspolaže odgovarajućim nadležnostima i mogućnostima djelovanja.

Tablica 31. Sažeti prikaz odabranih ciljeva i prioriteta nadređenih strateških akata

Strateški akt	Odabrani ciljevi i prioriteta relevantni za Općinu Voćin	Značaj za strateški okvir Općine Voćin
Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine	SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo; SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi; SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom; SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život; SC 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji; SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj; SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost; SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva	Usmjeravanje razvoja lokalnog gospodarstva i poljoprivrede, zapošljavanja i obrazovanja, demografske revitalizacije, socijalne uključenosti, kvalitete života, sigurnosti, zaštite okoliša, zelene tranzicije i učinkovitog lokalnog upravljanja

Plan razvoja Virovitičko-podravске županije	Prioritet 1. Osnazivanje gospodarstva Županije; Prioritet 2. Unaprjeđenje kvalitete življenja; Prioritet 3. Zelena tranzicija i kvalitetno upravljanje prostorom i okolišem; Prioritet 4. Unaprjeđenje kvalitete upravljanja razvojem	Povezivanje lokalnih intervencija s regionalnim razvojem poduzetništva, poljoprivrede i turizma, društvenih djelatnosti, demografskim oporavkom, infrastrukturom, zaštitom okoliša, klimatskom otpornošću i institucionalnim kapacitetima
Ostali relevantni sektorski, višesektorski i programski akti	Plan za industrijsku tranziciju Panonske Hrvatske, s usvojenim izmjenama iz rujna 2025.; Strategija pametne specijalizacije do 2029. godine; Strategija poljoprivrede do 2030.; Strateški plan Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023.–2027.; Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine; Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027. godine; Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu; Strategija niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu; Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023.–2028. godine, s izmjenama i dopunama; Program Konkurentnost i kohezija 2021.–2027.; Program Učinkoviti ljudski potencijali 2021.–2027.; Integrirani teritorijalni program 2021.–2027.; Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.–2026.	Osiguravanje sektorske usklađenosti i stvaranje pretpostavki za pripremu i financiranje gospodarskih, infrastrukturnih, okolišnih, turističkih, društvenih i digitalnih projekata

Izvor: Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine; Plan razvoja Virovitičko-podravске županije; relevantni sektorski, višesektorski i programski akti; obrada izrađivača.

Odabrani ciljevi i prioriteti nadređenih akata predstavljaju osnovu za oblikovanje posebnih ciljeva Plana razvoja Općine Voćin. Njihova detaljna povezanost s posebnim ciljevima i mjerama Plana prikazana je u poglavlju 6. „Usklađenost sa strateškim aktima”, čime se izbjegava ponavljanje sadržaja i osigurava pregledna hijerarhijska povezanost lokalnog, regionalnog i nacionalnog strateškog okvira.

Budući da razdoblje važenja pojedinih nadređenih i sektorskih akata ne obuhvaća cijelo razdoblje ovoga Plana, Općina će pratiti donošenje njihovih izmjena, dopuna i akata koji ih nasljeđuju. Ako se promijene relevantni nacionalni ili regionalni prioriteti, provjerit će se potreba odgovarajućeg usklađivanja posebnih ciljeva, mjera i pokazatelja Plana razvoja Općine Voćin.

3.3. Posebni ciljevi Plana razvoja

Posebni ciljevi Plana razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026.–2030. predstavljaju srednjoročne razvojne ishode kojima se vizija Općine povezuje s konkretnim područjima djelovanja. Njihovo definiranje temelji se na rezultatima analize stanja, utvrđenim razvojnim potrebama i potencijalima te SWOT analizi, kao i na odabranim strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine i posebnim ciljevima Plana razvoja Virovitičko-podravске županije.

Pri oblikovanju posebnih ciljeva osiguran je kontinuitet s prioritetima i mjerama Provedbenog programa Općine Voćin za razdoblje 2025.–2029. godine. Posebni ciljevi postavljeni su na višoj, ishodovnoj razini, dok se mjere Provedbenog programa uključuju kao operativna osnova njihove provedbe. Na taj se način zadržava povezanost između dugoročnih strateških usmjerenja, srednjoročnih ciljeva, konkretnih mjera i proračunskog planiranja.

Za razdoblje 2026.–2030. utvrđuju se sljedeći posebni ciljevi:

1. Konkurentno i održivo gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima
2. Razvijena, povezana, zelena i klimatski otporna infrastruktura
3. Demografski vitalna, socijalno uključiva i kvalitetna zajednica
4. Učinkovito, transparentno i razvojno usmjereno upravljanje Općinom

3.4. Opis posebnih ciljeva

U nastavku se prikazuje sadržaj i razvojna namjena svakoga posebnog cilja te očekivane promjene koje se njihovom provedbom žele ostvariti do 2030. godine. Opisi ciljeva povezuju utvrđene razvojne potrebe i potencijale Općine Voćin s odabranim ciljevima nadređenih strateških akata.

3.4.1. Posebni cilj 1. Konkurentno i održivo gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima

Posebnim ciljem 1. nastoji se unaprijediti konkurentnost lokalnoga gospodarstva, potaknuti poduzetnička i obrtnička aktivnost, povećati održivost poljoprivredne proizvodnje te stvoriti pretpostavke za otvaranje novih i kvalitetnijih radnih mjesta. Razvoj će se temeljiti na odgovornom korištenju lokalnih prirodnih, poljoprivrednih, šumskih, kulturnih i ljudskih resursa te na snažnijem povezivanju primarne proizvodnje, prerade, turizma, ugostiteljstva i drugih uslužnih djelatnosti.

Posebna pozornost usmjerit će se na pružanje potpore postojećim i novim poduzetnicima, obrtnicima i poljoprivrednim gospodarstvima, razvoj proizvoda veće dodane vrijednosti, digitalizaciju poslovanja, energetske učinkovitost i primjenu zelenih tehnologija. Važan dio cilja predstavlja razvoj održivoga, izletničkoga, aktivnoga, ruralnoga, kulturnoga i vjerskoga turizma, uz povezivanje Parka prirode Papuk, Geoparka Papuk, Rupnice, kulturne baštine, lokalnih manifestacija i tradicijskih proizvoda u prepoznatljivu turističku ponudu Općine Voćin.

Provedbom cilja očekuje se povećanje gospodarske aktivnosti, jačanje lokalne poduzetničke baze, bolja iskorištenost razvojnih potencijala poljoprivrede i turizma te postupno povećanje mogućnosti zapošljavanja i ostvarivanja prihoda na području Općine.

3.4.2. Posebni cilj 2. Razvijena, povezana, zelena i klimatski otporna infrastruktura

Posebni cilj 2. usmjeren je na izgradnju, rekonstrukciju, modernizaciju i redovito održavanje komunalne, prometne, društvene, energetske i digitalne infrastrukture. Dostupna i kvalitetna infrastruktura osnovni je

preduvjet ravnomjernog razvoja svih naselja, sigurnosti stanovništva, razvoja gospodarstva i poboljšanja svakodnevnih životnih uvjeta.

U okviru cilja provodit će se ulaganja u nerazvrstane ceste, pješačke i biciklističke površine, javnu rasvjetu, javne i zelene površine, sustave vodoopskrbe i odvodnje, objekte društvene namjene te širokopojasnu i drugu digitalnu infrastrukturu. Poseban naglasak stavlja se na dostupnost infrastrukture stanovništvu u manjim i prostorno udaljenijim naseljima te na povećanje sigurnosti, funkcionalnosti i energetske učinkovitosti javnih objekata i prostora.

Ciljem su obuhvaćeni i zaštita okoliša, unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom, sprječavanje nastanka nepropisno odbačenog otpada, očuvanje bioraznolikosti i krajobraza te održivo upravljanje prirodnim resursima. Klimatska otpornost jačat će se prilagodbom infrastrukture rizicima od poplava, bujičnih voda, suše, požara, olujnih događaja i drugih posljedica klimatskih promjena, kao i primjenom rješenja temeljenih na prirodi i korištenjem obnovljivih izvora energije.

3.4.3. Posebni cilj 3. Demografski vitalna, socijalno uključiva i kvalitetna zajednica

Posebni cilj 3. usmjeren je na stvaranje uvjeta za ostanak stanovništva, osobito mladih i obitelji s djecom, ublažavanje posljedica depopulacije i starenja te osiguravanje dostupnih i kvalitetnih društvenih usluga svim stanovnicima. Njegova provedba obuhvaća demografske, obrazovne, socijalne, zdravstvene, kulturne, sportske i druge aktivnosti koje neposredno pridonose kvaliteti života i društvenoj povezanosti. Posebna pozornost posvetit će se rješavanju stambenih potreba mladih, potporama obiteljima i djeci, razvoju predškolskih i obrazovnih sadržaja te povećanju dostupnosti socijalnih usluga za starije osobe, osobe s invaliditetom, socijalno osjetljive skupine i stanovnike udaljenijih naselja. Planirano otvaranje i razvoj usluga centra za starije osobe predstavlja važan korak prema uspostavljanju dostupnije i cjelovitije skrbi u lokalnoj zajednici.

Cilj uključuje i razvoj kulturnih, sportskih i rekreacijskih sadržaja, potporu radu organizacija civilnoga društva, očuvanje lokalnog identiteta te poticanje aktivnog sudjelovanja stanovnika u životu zajednice. Razvojem društvene infrastrukture, programa i usluga jačat će se međugeneracijska solidarnost, socijalna uključenost, sigurnost i osjećaj pripadnosti Općini Voćin.

3.4.4. Posebni cilj 4. Učinkovito, transparentno i razvojno usmjereno upravljanje Općinom

Posebnim ciljem 4. jačaju se upravljački, administrativni, financijski i razvojni kapaciteti Općine kao preduvjet uspješne provedbe svih ostalih posebnih ciljeva. Naglasak je na kvalitetnijem strateškom i proračunskom planiranju, pripremi i provedbi razvojnih projekata, privlačenju nacionalnih i europskih sredstava te sustavnom praćenju ostvarenih rezultata.

Unaprjeđenje upravljanja uključuje digitalizaciju upravnih postupaka i općinskih usluga, povećanje dostupnosti informacija, transparentno upravljanje proračunskim sredstvima, razvoj stručnih kompetencija zaposlenika te jačanje suradnje s tijelima državne i regionalne uprave, javnim ustanovama, poduzetnicima, udrugama i stanovništvom. Posebna pozornost posvetit će se pripremi projektne i tehničke dokumentacije kako bi Općina pravodobno koristila dostupne izvore financiranja.

U okviru cilja jačat će se i sposobnost odgovora na krizne situacije te kontinuitet pružanja javnih usluga. Učinkovito upravljanje omogućit će pravodobno prepoznavanje razvojnih izazova, racionalno korištenje raspoloživih resursa i prilagodbu mjera promjenama u društvenom, gospodarskom i financijskom okruženju.

4. Okvir za provedbu

Okvir za provedbu povezuje posebne ciljeve Plana razvoja s mjerljivim pokazateljima, provedbenim mjerama, rokovima i odgovornostima za njihovu realizaciju. Njime se uspostavlja osnova za sustavno praćenje napretka, izvještavanje o ostvarenim rezultatima i pravodobno prilagođavanje aktivnosti promjenama u razvojnome okruženju. Pokazateljima ishoda pratit će se promjene ostvarene na razini posebnih ciljeva, dok će se provedba pojedinih mjera pratiti putem pripadajućih pokazatelja rezultata.

Slika 1. Strateški okvir Općine Voćin

4.1. Pokazatelji ishoda s početnim i ciljnim vrijednostima

Pokazatelji ishoda omogućuju procjenu napretka u ostvarivanju posebnih ciljeva tijekom razdoblja provedbe Plana. Odabrani su pokazatelji koji odražavaju očekivane gospodarske, infrastrukturne, okolišne, demografske, društvene i upravljačke promjene te za koje je moguće uspostaviti redovito prikupljanje podataka.

Za pokazatelje za koje nisu dostupni objedinjeni apsolutni podatci primjenjuje se indeksni pristup, pri čemu početna vrijednost u 2025. godini iznosi 100. Kod kumulativnih pokazatelja rezultata početna vrijednost iznosi 0 na početku razdoblja provedbe, a obuhvaćaju se aktivnosti ostvarene od 1. siječnja 2026. godine.

Tablica 32. Pokazatelji ishoda posebnih ciljeva Plana razvoja Općine Voćin

Posebni cilj	Pokazatelj ishoda	Definicija i način izračuna	Mjerna jedinica	Početna godina	Početna vrijednost	Ciljna godina	Ciljna vrijednost	Izvor podataka
PC 1. Konkurentno i održivo gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima	Indeks broja aktivnih poduzetničkih, obrtničkih i poljoprivrednih subjekata	Obuhvaća jedinstvene aktivne poduzetnike, obrtnike i poljoprivredna gospodarstva sa sjedištem odnosno relevantnim mjestom registracije na području Općine na dan 31. prosinca. Subjekt koji se pojavljuje u više evidencija računa se samo jednom, primarno prema OIB-u, a ako OIB nije dostupan, prema nazivu, nositelju i adresi. Poslovne jedinice istog pravnog subjekta ne računaju se zasebno. Indeks se izračunava kao odnos broja jedinstvenih subjekata u izvještajnoj godini i apsolutnog broja u 2025. godini, pomnožen sa 100. Apsolutna početna vrijednost pohranjuje se u evidenciji pokazatelja.	indeks, 2025. = 100	2025.	100	2030.	110	FINA; Obrtni registar; Upisnik poljoprivrednika; evidencije Općine Voćin
	Indeks broja turističkih dolazaka i noćenja na području Općine	Zasebno se izračunavaju indeks turističkih dolazaka i indeks turističkih noćenja u odnosu na ostvarenje u 2025. godini, a vrijednost pokazatelja predstavlja njihovu jednostavnu aritmetičku sredinu. Apsolutni broj dolazaka i noćenja u 2025. godini pohranjuje se kao polazišna vrijednost za sve buduće izračune.	indeks, 2025. = 100	2025.	100	2030.	130	Sustav eVisitor; nadležna turistička zajednica
PC 2. Razvijena, povezana, zelena i	Broj izgrađenih, rekonstruiranih ili moderniziranih	Kumulativno se evidentiraju objekti i infrastrukturni sustavi čija je izgradnja, rekonstrukcija ili modernizacija završena od 1.	broj, kumulativno	2026.	0	2030.	15	Općina Voćin; komunalna društva;

klimatski otporna infrastruktura	infrastrukturnih objekata i sustava	siječnja 2026. godine i koji su stavljeni u uporabu ili funkcionalno osposobljeni. Jedan objekt, dionica ili funkcionalna infrastrukturna cjelina računa se kao jedna jedinica, neovisno o broju faza, ugovora ili izvora financiranja. Izrada dokumentacije i redovito održavanje ne računaju se kao ostvarenje pokazatelja.						infrastrukturni upravitelji
	Broj saniranih lokacija nepropisno odbačenog otpada i provedenih većih okolišnih zahvata	Obuhvaća lokacije na kojima je završeno uklanjanje nepropisno odbačenog otpada i provedena sanacija te druge završene okolišne zahvate značajnijeg opsega, poput uređenja zelene infrastrukture, zaštite voda, šuma ili drugih prirodnih vrijednosti. Jedna lokacija ili funkcionalno zaokružen okolišni zahvat računa se kao jedna jedinica, neovisno o broju provedenih aktivnosti. Ponovljena sanacija iste lokacije ne evidentira se kao nova jedinica.	broj, kumulativno	2026.	0	2030.	5	Općina Voćin; komunalno društvo; nadležna javnopravna tijela
PC 3. Demografski vitalna, socijalno uključiva i kvalitetna zajednica	Broj stanovnika Općine Voćin	Pokazatelj obuhvaća ukupan broj stanovnika s prebivalištem na području Općine prema službenim podacima Državnog zavoda za statistiku. Početna vrijednost temelji se na Popisu stanovništva 2021., a napredak se prati prema službenim procjenama stanovništva odnosno najnovijem usporedivom službenom podatku.	broj stanovnika	2021.	1.896	2030.	najmanje 1.800	Državni zavod za statistiku
	Broj korisnika novih ili unaprijeđenih socijalnih, kulturnih, sportskih i drugih društvenih usluga i programa	Kumulativno se evidentiraju korisnici usluga i programa koji su uvedeni, sadržajno prošireni ili značajno unaprijeđeni od 1. siječnja 2026. godine. Isti korisnik računa se jednom unutar istog programa u pojedinoj godini, dok se korištenje različitih usluga ili programa evidentira zasebno. Nositelji programa vode evidenciju korisnika na način kojim se sprječava višestruko evidentiranje unutar iste aktivnosti.	broj korisnika, kumulativno	2026.	0	2030.	250	Općina Voćin; ustanove; udruge; pružatelji usluga

PC 4. Učinkovito, transparentno i razvojno usmjereno upravljanje Općinom	Broj pripremljenih i/ili ugovorenih projekata za financiranje iz nacionalnih i europskih izvora	Obuhvaća jedinstvene projekte za koje je tijekom razdoblja provedbe izrađena prijava ili druga potrebna dokumentacija odnosno donesena odluka o financiranju ili sklopljen ugovor o dodjeli sredstava. Isti projekt računa se samo jednom, neovisno o prelasku iz faze pripreme u fazu ugovaranja, broju prijava ili broju izvora sufinanciranja.	broj, kumulativno	2026.	0	2030.	12	Općina Voćin; nadležna tijela; informacijski sustavi fondova
	Broj digitaliziranih općinskih usluga i postupaka dostupnih korisnicima	Obuhvaća općinske usluge i upravne ili administrativne postupke koje korisnik može pokrenuti, provesti ili dovršiti elektroničkim putem. Objava obrasca ili informacije na mrežnoj stranici bez mogućnosti elektroničkog podnošenja ne smatra se digitaliziranom uslugom. Jedna usluga ili postupak računa se samo jednom, neovisno o naknadnim tehničkim nadogradnjama.	broj	2025.	utvrditi prema stanju na dan 31. prosinca 2025.	2030.	5	Općina Voćin

Izvor: izrada prema podatcima Državnog zavoda za statistiku, Provedbenom programu Općine Voćin za razdoblje 2025.–2029. godine i evidencijama Općine Voćin.

Apsolutne početne vrijednosti indeksnih pokazatelja, korišteni izvori, referentni datum i provedeni izračuni pohranjivat će se u evidenciji pokazatelja. Kod kumulativnih pokazatelja početna vrijednost iznosi 0, a obuhvaćaju se isključivo ostvarenja nastala od 1. siječnja 2026. godine.

Početnu vrijednost posljednjeg pokazatelja potrebno je brojčano utvrditi prije donošenja konačne verzije Plana. Ako Općina na dan 31. prosinca 2025. nije imala nijednu uslugu koja odgovara navedenoj definiciji potpune digitalizacije, početna vrijednost iznosi 0.

4.2. Mjere za provedbu posebnih ciljeva s rokovima provedbe

Mjere predstavljaju skup međusobno povezanih aktivnosti kojima se neposredno pridonosi ostvarenju posebnih ciljeva. Njihovo definiranje temelji se na razvojnim potrebama i potencijalima Općine te osigurava kontinuitet s Provedbenim programom Općine Voćin za razdoblje 2025.–2029. godine.

U Plan se preuzimaju postojeće mjere Provedbenog programa, uz njihovo povezivanje s odgovarajućim posebnim ciljevima. Za ostvarenje posebnog cilja koji se odnosi na upravljačke i financijske kapacitete utvrđuje se dodatna horizontalna mjera jačanja upravljanja razvojem. Aktivnosti navedene uz pojedine mjere indikativne su i detaljnije će se razrađivati provedbenim programima, godišnjim planovima rada, proračunom i drugim provedbenim aktima Općine.

Tablica 33. Mjere, rokovi i pokazatelji rezultata za provedbu posebnih ciljeva Plana razvoja Općine Voćin

Posebni cilj	Oznaka i naziv mjere	Kratak opis mjere	Indikativne aktivnosti	Pokazatelj rezultata i ciljna vrijednost do 2030.	Razdoblje provedbe	Nositelj i partneri
PC 1. Konkurentno i održivo gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima	M 1.1. Jačanje poduzetničkog, obrtničkog i poljoprivrednog sektora	Mjera je usmjerena na stvaranje povoljnijeg okruženja za poslovanje, povećanje konkurentnosti lokalnih poduzetnika, obrtnika i poljoprivrednika te razvoj proizvoda i usluga veće dodane vrijednosti.	<ul style="list-style-type: none"> • Potpore male vrijednosti; • savjetodavna i promotivna podrška; • poticanje prerade i lokalnih proizvoda; • povezivanje poljoprivrede, ugostiteljstva i turizma; • razvoj održive turističke ponude; • promocija lokalnih proizvoda i destinacije. 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj dodijeljenih potpora i drugih oblika izravne podrške: najmanje 25 	2026.–2030., kontinuirano	Općina Voćin; razvojne agencije; turistička zajednica; poduzetnici; obrtnici; poljoprivredna gospodarstva
	M 1.2. Zaštita okoliša i održivo gospodarenje otpadom	Mjera obuhvaća očuvanje prirodnih resursa i bioraznolikosti, sprječavanje onečišćenja, unaprjeđenje gospodarenja otpadom te jačanje klimatske otpornosti i ekološke svijesti stanovništva.	<ul style="list-style-type: none"> • Sanacija i nadzor lokacija nepropisno odbačenog otpada; • edukacija stanovništva; • unaprjeđenje odvojenog prikupljanja otpada; • zaštita šuma i šuma pitomog kestena; • očuvanje vodnih resursa; • zelena infrastruktura; mjere prilagodbe klimatskim promjenama. 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj saniranih lokacija i većih okolišnih zahvata: najmanje 5; • Broj provedenih edukativnih aktivnosti: najmanje 10 	2026.–2030., kontinuirano	Općina Voćin; komunalno društvo; javne ustanove za zaštitu prirode; Park prirode Papuk; udruge; stanovništvo
PC 2. Razvijena, povezana, zelena i klimatski otporna infrastruktura	M 2.1. Izgradnja društvene, komunalne i prometne infrastrukture	Mjera je usmjerena na izgradnju i modernizaciju infrastrukture potrebne za kvalitetan život, dostupnost javnih usluga, gospodarski razvoj i	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaganja u društvene domove i druge javne objekte; • kulturno-kongresne i posjetiteljske sadržaje; • ceste, nogostupe i biciklističku infrastrukturu; • vodoopskrbu i odvodnju; 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj izgrađenih ili moderniziranih objekata i infrastrukturnih sustava: najmanje 10 	2026.–2030., prema spremnosti projekata i dostupnosti financiranja	Općina Voćin; Virovitičko-podravska županija; komunalna i infrastrukturna društva; nadležna državna tijela

PC 3. Demografski vitalna, socijalno uključiva i kvalitetna zajednica		bolju povezanost naselja.	<ul style="list-style-type: none"> • javnu rasvjetu; • energetska učinkovitost; • širokopojasnu infrastrukturu. 			
	M 2.2. Održavanje javnih površina i komunalne infrastrukture	Mjera obuhvaća redovito i investicijsko održavanje cesta, javnih površina, javne rasvjete, zelenih površina, dječjih igrališta i druge komunalne infrastrukture.	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonstrukcija nerazvrstanih cesta; • izgradnja i uređenje nogostupa; • održavanje javne rasvjete; uređenje javnih i zelenih površina; • izgradnja i opremanje dječjih igrališta; • održavanje odvodnih kanala i druge komunalne infrastrukture. 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj rekonstruiranih cesta, uređenih javnih površina i drugih infrastrukturnih cjelina: najmanje 12 	2026.–2030., kontinuirano	Općina Voćin; komunalno društvo; infrastrukturni upravitelji; mjesni odbori
	M 3.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz podizanje socijalnog standarda i pomoć mladima	Mjera je usmjerena na poboljšanje uvjeta života mladih, obitelji, starijih osoba i socijalno osjetljivih skupina te na povećanje dostupnosti socijalnih usluga.	<ul style="list-style-type: none"> • Potpore za stambeno zbrinjavanje mladih; • potpore obiteljima i djeci; • razvoj usluga za starije osobe; • otvaranje i razvoj centra za starije osobe; • pomoć socijalno ugroženim skupinama; • programi socijalnog uključivanja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj mladih korisnika stambenih potpora: najmanje 20; • Broj korisnika novih ili proširenih socijalnih usluga: najmanje 50 	2026.–2030., kontinuirano	Općina Voćin; ustanove socijalne skrbi; Virovitičko-podravska županija; udruge; pružatelji socijalnih usluga
	M 3.2. Razvoj i unaprjeđenje društvenih djelatnosti	Mjera obuhvaća razvoj kulturnih, sportskih, obrazovnih, rekreacijskih i drugih društvenih sadržaja, očuvanje kulturne baštine i lokalnog identiteta te poticanje rada civilnoga društva.	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturne, sportske i društvene manifestacije; • promocija prirodne i kulturne baštine; • ulaganja u sportsku i društvenu infrastrukturu; • potpore udrugama; • programi za djecu i mlade; • razvoj ugostiteljsko-turističkih sadržaja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj podržanih ili organiziranih kulturnih, sportskih i društvenih događanja: najmanje 30; • Broj uređenih ili opremljenih društvenih i sportskih sadržaja: najmanje 5 	2026.–2030., kontinuirano	Općina Voćin; ustanove; škole; sportski klubovi; kulturne i druge udruge; vjerske zajednice; turistička zajednica

PC 4. Učinkovito, transparentno i razvojno usmjereno upravljanje Općinom	M 4.1. Jačanje upravljačkih, administrativnih i razvojnih kapaciteta Općine	Mjera je usmjerena na poboljšanje strateškog i proračunskog planiranja, digitalizaciju upravnih postupaka, pripremu razvojnih projekata, privlačenje vanjskih izvora financiranja i transparentno upravljanje provedbom Plana.	<ul style="list-style-type: none"> • Priprema projektne i tehničke dokumentacije; • prijava projekata na nacionalne i europske pozive; • edukacija zaposlenika; • digitalizacija općinskih usluga; • transparentno izvještavanje; • unaprijeđenje sustava praćenja pokazatelja; • partnerstvo s javnim, gospodarskim i civilnim sektorom; jačanje sustava civilne zaštite. 	<ul style="list-style-type: none"> • Broj pripremljenih i ugovorenih projekata: najmanje 12; broj digitaliziranih usluga i postupaka: najmanje 5; • Broj edukacija zaposlenika i drugih provedbenih dionika: najmanje 10 	2026.–2030., kontinuirano	Općina Voćin; razvojne agencije; Virovitičko- podravska županija; nadležna ministarstva; javne ustanove; organizacije civilnoga društva
---	---	--	---	--	------------------------------	---

Izvor: izrada prema Provedbenom programu Općine Voćin za razdoblje 2025.–2029. godine, Planu razvoja Virovitičko-podravske županije i utvrđenim posebnim ciljevima Plana razvoja Općine Voćin.

Rokovi provedbe mjera određeni su za cjelokupno razdoblje važenja Plana, dok će se konkretna dinamika pojedinih aktivnosti i projekata utvrđivati provedbenim programima, godišnjim planovima rada i proračunom Općine. Provedba investicijskih aktivnosti ovisit će o stupnju pripremljenosti projektne dokumentacije, riješenim imovinsko-pravnim odnosima, osiguranim izvorima financiranja i rokovima provedbe postupaka javne nabave.

4.3. Projekti od strateškog značaja

Projekti od strateškog značaja predstavljaju razvojne intervencije koje imaju osobitu važnost za ostvarenje vizije i posebnih ciljeva Plana razvoja Općine Voćin. Njihov se strateški značaj ne određuje isključivo visinom ulaganja, nego ponajprije opsegom i dugoročnošću očekivanih učinaka, brojem stanovnika i naselja na koje utječu, doprinosom rješavanju ključnih razvojnih potreba te mogućnošću pokretanja širih gospodarskih, društvenih, prostornih i okolišnih promjena.

Za potrebe ovoga Plana projektom od strateškog značaja smatra se skup međusobno povezanih aktivnosti ili razvojna projektna inicijativa koja izravno pridonosi ostvarenju jednoga ili više posebnih ciljeva, proizvodi dugoročan učinak na razvoj Općine te svojim značenjem i očekivanim rezultatima nadilazi poslove redovitog održavanja i redovnog poslovanja Općine.

U popis su uključeni projekti različitog stupnja pripremljenosti – od projekata koji su u provedbi ili za koje je izrađena određena razina projektne dokumentacije do razvojnih inicijativa čiji će se obuhvat, nositelji, partneri, lokacija, potrebna dokumentacija, procijenjena vrijednost, izvori financiranja i dinamika provedbe podrobnije utvrditi tijekom razdoblja važenja Plana.

Pri odabiru projekata od strateškog značaja uzeti su u obzir sljedeći kriteriji:

- ✓ izravna povezanost s posebnim ciljevima i mjerama Plana;
- ✓ doprinos rješavanju ključnih potreba utvrđenih analizom stanja;
- ✓ dugoročan i mjerljiv utjecaj na kvalitetu života i razvoj Općine;
- ✓ učinak na veći broj stanovnika, korisnika ili naselja;
- ✓ značajan gospodarski, društveni, infrastrukturni, prostorni ili okolišni učinak;
- ✓ doprinos razvoju i dostupnosti javnih usluga, infrastrukture i sadržaja;
- ✓ mogućnost postupne pripreme potrebne projektne, tehničke i druge dokumentacije;
- ✓ mogućnost pokretanja, nastavka ili završetka pripreme odnosno provedbe tijekom razdoblja od 2026. do 2030. godine;
- ✓ mogućnost financiranja ili sufinanciranja iz općinskog proračuna, nacionalnih izvora, fondova Europske unije i drugih dostupnih izvora;
- ✓ mogućnost uspostavljanja partnerstva s javnim, gospodarskim i civilnim sektorom.

Uvrštavanje projekta ili projektne inicijative u Plan razvoja potvrđuje njegov strateški značaj i razvojnu opravdanost, ali samo po sebi ne predstavlja potvrdu potpune projektne spremnosti, osiguranog financiranja niti obvezu provedbe u unaprijed određenom opsegu i roku. Pokretanje pojedinog projekta ovisit će o utvrđivanju nositelja i partnera, razradi projektnog obuhvata, rješavanju imovinskopravnih i drugih preduvjeta, izradi potrebne dokumentacije, osiguravanju financijskih sredstava te uključivanju projekta u proračun Općine ili financijski plan drugog nadležnog nositelja.

Popis projekata od strateškog značaja može se tijekom provedbe Plana dopunjavati i ažurirati u skladu s rezultatima praćenja, promjenama razvojnih potreba, stupnjem pripremljenosti pojedinih projekata, proračunskim mogućnostima Općine i dostupnošću novih izvora financiranja. Takvo ažuriranje ne mijenja utvrđene posebne ciljeve Plana, pod uvjetom da novi ili izmijenjeni projekti izravno pridonose njihovu ostvarivanju.

Tablica 34. Projekti od strateškog značaja za razvoj Općine Voćin u razdoblju 2026.–2030. godine

R. br.	Projekt od strateškog značaja	Kratak opis i očekivani razvojni učinak	Posebni cilj	Oznaka i naziv mjere	Nositelj i lokacija	Status i planirano razdoblje provedbe
1.	Izgradnja i opremanje Centra za starije osobe u Voćinu	Projekt obuhvaća izgradnju i opremanje ustanove namijenjene smještaju i pružanju socijalnih i drugih usluga starijim osobama. Njime se odgovara na potrebe povezane sa starenjem stanovništva, nedostatnom dostupnošću socijalnih usluga i potrebom za organiziranom skrbi. Projekt će unaprijediti kvalitetu života starijih osoba, pružiti potporu njihovim obiteljima te omogućiti otvaranje novih radnih mjesta u djelatnostima socijalne skrbi, zdravstva i pratećih usluga.	PC 3. Demografski vitalna, socijalno uključiva i kvalitetna zajednica; povezano i s PC 2. Razvijena, povezana, zelena i klimatski otporna infrastruktura	M 3.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz podizanje socijalnog standarda i pomoć mladima; M 2.1. Izgradnja društvene, komunalne i prometne infrastrukture	Nositelj: Općina Voćin. Lokacija: naselje Voćin.	Projekt je u provedbi, a nastavak ulaganja planiran je proračunom i projekcijama za razdoblje 2026.–2028. Završetak, opremanje i stavljanje objekta u funkciju planiraju se tijekom razdoblja 2026.–2030.
2.	Izgradnja i opremanje ugostiteljskog i rekreacijsko-turističkog sadržaja na području Klokočevca	Projekt obuhvaća izgradnju i opremanje ugostiteljskih, rekreacijskih i turističkih sadržaja radi proširenja turističke ponude Općine Voćin, povećanja duljine boravka posjetitelja i povezivanja prirodne baštine, rekreacije, gastronomije i lokalnih proizvoda. Projekt treba pridonijeti stvaranju novih gospodarskih aktivnosti, povećanju turističke potrošnje i otvaranju radnih mjesta.	PC 1. Konkurentno i održivo gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima; povezano i s PC 3. Demografski vitalna, socijalno uključiva i kvalitetna zajednica	M 1.1. Jačanje poduzetničkog, obrtničkog i poljoprivrednog sektora; M 3.2. Razvoj i unaprjeđenje društvenih djelatnosti	Nositelj: Općina Voćin. Lokacija: područje Klokočevca.	Projekt je uključen u proračunsko planiranje Općine. Građevinski i opremački radovi te razvoj pratećih sadržaja planiraju se provoditi etapno tijekom razdoblja 2026.–2030.
3.	Rekonstrukcija središnje prometne i javne infrastrukture u naselju Voćin	Projekt obuhvaća rekonstrukciju postojeće nerazvrstane ceste u Vukovarskoj ulici, dijela Trga Gospe Voćinske i dijela Dubrovačke ulice, zajedno s pripadajućom prometnom, pješačkom, komunalnom i javnom infrastrukturom. Ulaganjem se povećava sigurnost svih sudionika u prometu, poboljšava dostupnost javnih, vjerskih i turističkih sadržaja te uređuje	PC 2. Razvijena, povezana, zelena i klimatski otporna infrastruktura	M 2.1. Izgradnja društvene, komunalne i prometne infrastrukture; M 2.2. Održavanje javnih površina i komunalne infrastrukture	Nositelj: Općina Voćin. Lokacija: Vukovarska ulica, dio Trga Gospe Voćinske i dio Dubrovačke ulice u Voćinu.	Projekt je uključen u proračun i projekcije za razdoblje 2026.–2028. Provedba se planira etapno, ovisno o raspoloživim izvorima financiranja i dinamici izvođenja radova.

		središnji prostor naselja kao mjesto svakodnevnog života, okupljanja i dolaska posjetitelja.				
4.	Izgradnja Kongresno-kulturnog centra u Voćinu	Projektom se planira uspostaviti višenamjenski prostor za održavanje kulturnih, obrazovnih, stručnih, društvenih, gospodarskih i turističkih događanja. Centar bi omogućio razvoj kulturnih programa, organizaciju skupova i manifestacija, djelovanje lokalnih udruga te povezivanje kulturne baštine, hodočasničkog turizma i lokalnog gospodarstva. Projekt može pridonijeti povećanju broja posjetitelja, produljenju njihova boravka i jačanju prepoznatljivosti Voćina kao kulturnog i turističkog središta.	PC 3. Demografski vitalna, socijalno uključiva i kvalitetna zajednica; povezano i s PC 2. Razvijena, povezana, zelena i klimatski otporna infrastruktura	M 3.2. Razvoj i unaprjeđenje društvenih djelatnosti; M 2.1. Izgradnja društvene, komunalne i prometne infrastrukture	Nositelj i partneri: odredit će se u postupku pripreme projekta. Lokacija: područje naselja Voćin, konačna lokacija odredit će se tijekom pripreme.	Projekt je u fazi razvojnog koncepta. Tijekom razdoblja 2026.–2030. planira se definiranje programskog i prostornog obuhvata, priprema dokumentacije, osiguravanje financiranja te početak provedbe.
5.	Izgradnja Centra za posjetitelje i kulturu zdravlja sa smještajnim kapacitetima	Projektom se planira razvoj sadržaja koji povezuju turizam, boravak u prirodi, rekreaciju, prevenciju zdravlja, edukaciju i smještaj posjetitelja. Njime se odgovara na nedostatak smještajnih kapaciteta i potrebu razvoja cjelogodišnje turističke ponude. Centar bi se funkcionalno povezivao s prirodnim vrijednostima Papuka, Geo info centrom, planinarskim i biciklističkim sadržajima, kulturnom baštinom te lokalnim poljoprivrednim i gastronomskim proizvodima.	PC 1. Konkurentno i održivo gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima; PC 2. Razvijena, povezana, zelena i klimatski otporna infrastruktura; PC 3. Demografski vitalna, socijalno uključiva i kvalitetna zajednica	M 1.1. Jačanje poduzetničkog, obrtničkog i poljoprivrednog sektora; M 2.1. Izgradnja društvene, komunalne i prometne infrastrukture; M 3.2. Razvoj i unaprjeđenje društvenih djelatnosti	Nositelj i partneri: odredit će se tijekom pripreme projekta. Lokacija: područje Općine Voćin, konačna lokacija odredit će se tijekom pripreme.	Projekt je u fazi razvojnog koncepta. Od 2026. do 2030. planira se definiranje sadržaja, lokacije i modela upravljanja, priprema dokumentacije, osiguravanje izvora financiranja te početak provedbe.
6.	Razvoj i opremanje Poduzetničke zone „Iskra“	Projekt obuhvaća stvaranje prostornih, infrastrukturnih i organizacijskih uvjeta za privlačenje novih ulagača i razvoj postojećih poduzetnika. Ulaganja mogu obuhvatiti rješavanje imovinskopравnih odnosa, proširenje ili uređenje zemljišta,	PC 1. Konkurentno i održivo gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima; povezano i s PC 2. Razvijena, povezana, zelena i	M 1.1. Jačanje poduzetničkog, obrtničkog i poljoprivrednog sektora;	Nositelj: Općina Voćin, uz moguće sudjelovanje razvojnih, komunalnih i drugih partnerskih	Projekt je u fazi pripreme i postupnog razvoja. Tijekom razdoblja 2026.–2030. planira se utvrđivanje potreba za zemljištem i infrastrukturom, priprema dokumentacije,

		izgradnju komunalne, prometne, energetske i digitalne infrastrukture te razvoj usluga potpore poduzetnicima. Projekt treba pridonijeti pokretanju novih poslovnih aktivnosti, povećanju zaposlenosti i boljem korištenju lokalnih prirodnih i gospodarskih resursa.	klimatski otporna infrastruktura	M 2.1. Izgradnja društvene, komunalne i prometne infrastrukture	institucija. Lokacija: Poduzetnička zona „Iskra“.	osiguravanje financiranja i etapno opremanje zone.
7.	Revitalizacija Arboretuma Lisičine	Projekt obuhvaća obnovu i održivo korištenje Arboretuma Lisičine te razvoj edukacijskih, posjetiteljskih i turističkih sadržaja s pripadajućom infrastrukturom. Revitalizacijom se štiti vrijedan prirodni prostor, stvaraju uvjeti za obrazovne, znanstvene i rekreacijske aktivnosti te razvija prepoznatljiva turistička atrakcija povezana s ostalim sadržajima Parka prirode Papuk i turističkom ponudom Voćina.	PC 1. Konkurentno i održivo gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima; PC 2. Razvijena, povezana, zelena i klimatski otporna infrastruktura; PC 3. Demografski vitalna, socijalno uključiva i kvalitetna zajednica	M 1.1. Jačanje poduzetničkog, obrtničkog i poljoprivrednog sektora; M 1.2. Zaštita okoliša i održivo gospodarenje otpadom; M 2.1. Izgradnja društvene, komunalne i prometne infrastrukture; M 3.2. Razvoj i unaprjeđenje društvenih djelatnosti	Nositelj: Hrvatske šume d.o.o., uz suradnju Općine Voćin i drugih nadležnih tijela. Lokacija: Arboretum Lisičine, Općina Voćin.	Projekt je u Planu razvoja Virovitičko-podravске županije prepoznat kao projekt od strateškog značaja. Aktivnosti u razdoblju 2026.–2030. obuhvaćat će nastavak pripreme i provedbe obnove, razvoj posjetiteljske infrastrukture i povezivanje lokaliteta s turističkom ponudom Općine.

Izvor: Općina Voćin, Provedbeni program Općine Voćin za razdoblje 2025.–2029.; Proračun Općine Voćin za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu; Plan razvoja Virovitičko-podravске županije; obrada izrađivača.

4.3.1. Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja

Terminskim planom prikazuju se ključne faze pripreme i provedbe projekata od strateškog značaja tijekom razdoblja važenja Plana. Budući da se projekti nalaze na različitim razinama pripremljenosti, za svaki su projekt određene indikativne faze koje obuhvaćaju pripremu projektnog koncepta i dokumentacije, osiguravanje organizacijskih i financijskih pretpostavki, provedbu ulaganja te završetak i stavljanje rezultata projekta u funkciju.

Terminski plan predstavlja okvir za upravljanje projektnim portfeljem Općine. Precizniji rokovi pojedinih aktivnosti određivat će se projektnom dokumentacijom, ugovorima o financiranju, planovima nabave, proračunom Općine i godišnjim provedbenim dokumentima. Za projekte drugih nositelja dinamika provedbe usklađivat će se s nadležnim tijelima i partnerima.

Tablica 35. Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja

Projekt od strateškog značaja	Ključne faze i koraci	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
Izgradnja i opremanje Centra za starije osobe u Voćinu	Nastavak izgradnje; nabava i ugradnja opreme; dovršetak objekta; ishođenje potrebnih odobrenja; uspostava organizacijskog modela; stavljanje Centra u funkciju	Izgradnja i opremanje	Uspostava rada i stavljanje u funkciju	Praćenje početnih rezultata projekta	Praćenje rezultata projekta	Praćenje rezultata projekta
Izgradnja i opremanje ugostiteljskog i rekreacijsko-turističkog sadržaja na području Klokočevca	Provedba građevinskih radova; uređenje vanjskih i rekreacijskih površina; nabava opreme; razvoj ugostiteljskih i turističkih sadržaja; stavljanje kompleksa u funkciju	Izgradnja	Izgradnja i uređenje	Opremanje i razvoj sadržaja	Završetak i stavljanje u funkciju	Razvoj dodatnih sadržaja i praćenje rezultata
Rekonstrukcija središnje prometne i javne infrastrukture u naselju Voćin	Priprema i usklađivanje dokumentacije; provedba postupaka nabave; rekonstrukcija prometnica i pripadajuće infrastrukture; uređenje javnih i pješačkih površina; završetak radova	Priprema i početak radova	Provedba radova	Provedba i završetak glavnih radova	Dovršetak povezanih sadržaja	Praćenje funkcionalnosti i učinaka
Izgradnja Kongresno-kulturnog centra u Voćinu	Definiranje programskog i prostornog obuhvata; utvrđivanje nositelja i partnera; rješavanje imovinskopravnih pitanja; izrada projektno-tehničke dokumentacije; ishođenje dozvola; osiguravanje financiranja; izgradnja i opremanje	Razrada projektnog koncepta	Dokumentacija i imovinskopravna priprema	Dozvole, financiranje i priprema nabave	Početak izgradnje	Izgradnja i opremanje
Izgradnja Centra za posjetitelje i kulturu zdravlja sa smještajnim kapacitetima	Definiranje sadržaja, lokacije i ciljanih korisnika; utvrđivanje modela upravljanja i partnera; izrada studijske i projektne dokumentacije; ishođenje dozvola; osiguravanje financiranja; početak izgradnje	Razrada projektnog koncepta	Utvrđivanje lokacije, sadržaja i partnera	Studijska i projektna dokumentacija	Dozvole i osiguravanje financiranja	Početak provedbe ulaganja
Razvoj i opremanje Poduzetničke zone „Iskra“	Utvrđivanje potreba za zemljištem i infrastrukturom; rješavanje imovinskopravnih odnosa; priprema dokumentacije; razvoj prometne, komunalne, energetske i digitalne	Analiza potreba i priprema zemljišta	Dokumentacija i imovinskopravni postupci	Početak infrastrukturnog opremanja	Etapno opremanje i promocija zone	Nastavak opremanja i privlačenje ulagača

	infrastrukture; promocija zone i privlačenje ulagača					
Revitalizacija Arboretuma Lisičine	Usklađivanje aktivnosti s nositeljem projekta; ažuriranje dokumentacije; zaštita i obnova arboretuma; razvoj edukacijsko-posjetiteljske infrastrukture; poboljšanje dostupnosti; povezivanje s turističkom ponudom Općine	Usklađivanje nositelja, obuhvata i dokumentacije	Priprema i početak aktivnosti obnove	Obnova i razvoj infrastrukture	Nastavak provedbe i povezivanje s turističkom ponudom	Dovršetak planiranih faza i praćenje učinaka

Izvor: Općina Voćin, Provedbeni program Općine Voćin za razdoblje 2025.–2029.; Proračun Općine Voćin za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu; Plan razvoja Virovitičko-podravske županije; obrada izrađivača.

Projekti od strateškog značaja nalaze se na različitim razinama pripremljenosti. Za projekte u provedbi naglasak će biti na pravodobnom završetku, opremanju i stavljanju rezultata projekta u funkciju. Za projekte u pripremi i razvojne projekte aktivnosti će biti usmjerene na određivanje sadržaja i obuhvata, rješavanje prostorno planskih i imovinsko-pravnih pitanja, utvrđivanje nositelja i partnera, izradu projektno-tehničke dokumentacije, ishođenje potrebnih akata te osiguravanje odgovarajućih izvora financiranja.

Uvrštavanje projekta u Plan razvoja izražava njegovu dugoročnu važnost za Općinu Voćin, ali samo po sebi ne predstavlja odluku o financiranju niti jamstvo njegove realizacije u cijelosti tijekom planskog razdoblja. Dinamika provedbe ovisit će o stupnju pripremljenosti pojedinog projekta, proračunskim mogućnostima Općine, dostupnosti nacionalnih i europskih izvora financiranja te spremnosti drugih nositelja i partnera na sudjelovanje u provedbi.

Popis projekata od strateškog značaja pratit će se tijekom provedbe Plana. Podatci o nositeljima, partnerima, obuhvatu, vrijednosti, izvorima financiranja, ključnim koracima i rokovima precizirat će se usporedno s razvojem projektne dokumentacije i osiguravanjem provedbenih pretpostavki. Promjene statusa projekata evidentirat će se kroz izvješća o provedbi i, prema potrebi, kroz postupak izmjene ili dopune Plana u skladu s propisima kojima se uređuje strateško planiranje.

4.3.2. Indikativni financijski okvir

Indikativnim financijskim okvirom prikazuju se sredstva planirana za provedbu projekata od strateškog značaja, prema trenutno raspoloživim proračunskim i planskim podatcima. Za projekte uključene u Proračun Općine Voćin za 2026. godinu i projekcije za 2027. i 2028. godinu iskazani su planirani godišnji iznosi. Ti iznosi predstavljaju proračunska izdvajanja u navedenim godinama, a ne nužno ukupnu vrijednost pojedinog projekta.

Za projekte koji se nalaze u fazi razvojnog koncepta ili pripreme, financijske vrijednosti odredit će se nakon definiranja obuhvata, izrade dokumentacije i utvrđivanja prihvatljivih izvora financiranja. Neiskazivanje iznosa za pojedinu godinu ne znači odustajanje od projekta niti procjenu da za njegovu provedbu neće biti potrebna sredstva.

Tablica 36. Indikativni financijski okvir projekata od strateškog značaja za razdoblje 2026.–2030. godine

Projekt od strateškog značaja	2026. (EUR)	2027. (EUR)	2028. (EUR)	2029. (EUR)	2030. (EUR)	Trenutačno utvrđen financijski okvir (EUR)	Potencijalni izvori financiranja
Izgradnja i opremanje Centra za starije osobe u Voćinu	750.000,00	753.750,00	757.500,00	Utvrđit će se	Utvrđit će se	2.261.250,00	Proračun Općine Voćin; državni proračun; fondovi Europske unije; proračun Virovitičko-podravke županije; drugi nacionalni i javni izvori
Izgradnja i opremanje ugostiteljskog i rekreacijsko-turističkog sadržaja na području Klokočevca	312.000,00	313.560,00	315.120,00	Utvrđit će se	Utvrđit će se	940.680,00	Proračun Općine Voćin; fondovi Europske unije; državni i županijski izvori; turistički i gospodarski programi; sredstva partnera
Rekonstrukcija središnje prometne i javne infrastrukture u naselju Voćin	1.080.000,00	1.005.000,00	1.010.000,00	Utvrđit će se	Utvrđit će se	3.095.000,00	Proračun Općine Voćin; državni proračun; fondovi Europske unije; resorna ministarstva; infrastrukturni i komunalni programi
Izgradnja Kongresno-kulturnog centra u Voćinu	Utvrđit će se	Utvrđit će se	Utvrđit će se	Utvrđit će se	Utvrđit će se	Vrijednost će se utvrditi projektnom dokumentacijom	Proračun Općine Voćin; fondovi Europske unije; državni i županijski proračun; programi kulture, turizma i regionalnog razvoja; sredstva partnera
Izgradnja Centra za posjetitelje i kulturu zdravlja sa smještajnim kapacitetima	Utvrđit će se	Utvrđit će se	Utvrđit će se	Utvrđit će se	Utvrđit će se	Vrijednost će se utvrditi projektnom dokumentacijom	Fondovi Europske unije; državni i županijski proračun; proračun Općine Voćin; programi turizma, zdravstva i regionalnog razvoja; javno-privatna i druga partnerstva
Razvoj i opremanje Poduzetničke zone „Iskra“	5.000,00	Utvrđit će se	Utvrđit će se	Utvrđit će se	Utvrđit će se	Najmanje 5.000,00, uz daljnju razradu ulaganja	Proračun Općine Voćin; fondovi Europske unije; državni i županijski izvori; programi razvoja poduzetničke infrastrukture; komunalna društva; ulaganja korisnika zone

Revitalizacija Arboretuma Lisičine	Utvrđit će se	Utvrđit će se	Utvrđit će se	Utvrđit će se	Utvrđit će se	Vrijednost će utvrditi nositelj projekta	Sredstva Hrvatskih šuma d.o.o.; fondovi Europske unije; državni proračun; programi zaštite prirode, turizma i regionalnog razvoja; proračun Općine Voćin u dijelu aktivnosti iz njezine nadležnosti
Ukupno trenutačno utvrđena sredstva	2.147.000,00	2.072.310,00	2.082.620,00	—	—	6.301.930,00	Kombinacija općinskih, županijskih, nacionalnih, europskih i drugih izvora

Napomena: Iznosi za 2026.–2028. predstavljaju planirana proračunska izdvajanja za navedene godine, a ne nužno ukupne procijenjene vrijednosti projekata. Oznaka „utvrdit će se” znači da će se iznos precizirati nakon razrade projekta i osiguravanja izvora financiranja.

Izvor: Proračun Općine Voćin za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu; Provedbeni program Općine Voćin za razdoblje 2025.–2029.; Plan razvoja Virovitičko-podravске županije; obrada izrađivača.

4.4. Financijske pretpostavke za provedbu Plana razvoja

Provedba posebnih ciljeva, mjera i projekata od strateškog značaja temeljit će se na kombiniranju vlastitih sredstava Općine Voćin s nacionalnim, županijskim i europskim izvorima financiranja. S obzirom na veličinu općinskog proračuna i vrijednost planiranih kapitalnih ulaganja, mogućnost ostvarenja Plana u znatnoj će mjeri ovisiti o uspješnosti pripreme projekata i privlačenju vanjskih izvora financiranja.

Temeljnu financijsku osnovu činit će Proračun Općine Voćin i njegove godišnje izmjene i dopune. Sredstva će se planirati u okviru odgovarajućih programa, aktivnosti i kapitalnih projekata, u skladu s proračunskim mogućnostima i razinom pripremljenosti pojedine intervencije. Višegodišnje obveze usklađivat će se s proračunskim projekcijama, ugovorima o financiranju i pravilima fiskalne odgovornosti.

Provedba Plana zasniva se na sljedećim financijskim pretpostavkama:

- ✓ očuvanju stabilnosti općinskih prihoda i sposobnosti financiranja redovitih javnih funkcija;
- ✓ pravodobnom osiguravanju vlastitog udjela za sufinanciranje projekata;
- ✓ uspješnoj prijavi projekata na nacionalne i europske pozive;
- ✓ mogućnosti korištenja sredstava Virovitičko-podravske županije, resornih ministarstava, javnih poduzeća i drugih institucija;
- ✓ etapnoj provedbi financijski i tehnički zahtjevnijih projekata;
- ✓ usklađivanju dinamike radova s priljevom sredstava i ugovorenim rokovima;
- ✓ pravodobnom osiguravanju sredstava za predfinanciranje i pokriće neprihvatljivih troškova;
- ✓ kontroli rasta troškova građenja, opreme, energije i drugih ulaznih troškova;
- ✓ provedbi postupaka javne nabave u okviru planiranih vrijednosti i rokova;
- ✓ osiguravanju financijske i organizacijske održivosti izgrađenih objekata nakon završetka ulaganja.

Pri planiranju pojedinih projekata uzet će se u obzir svi povezani troškovi, uključujući pripremu studijske i projektno-tehničke dokumentacije, rješavanje imovinskopравnih odnosa, ishođenje dozvola, provedbu nabave, građenje, stručni nadzor, opremanje, informiranje i vidljivost, upravljanje projektom te troškove stavljanja objekta ili usluge u funkciju. Posebna pozornost posvetit će se budućim troškovima upravljanja i održavanja. Za Centar za starije osobe, ugostiteljske i turističke sadržaje, Kongresno-kulturni centar, Centar za posjetitelje i kulturu zdravlja te ostalu novu infrastrukturu potrebno je prije završetka ulaganja utvrditi model upravljanja, očekivane operativne prihode i rashode, potrebne ljudske kapacitete te izvore pokrića troškova redovitog rada i održavanja.

Za projekte koji nisu u neposrednoj nadležnosti Općine financijska odgovornost Općine ograničit će se na aktivnosti i obveze koje budu utvrđene sporazumom s nositeljem. U takvim projektima doprinos Općine može obuhvaćati pripremu prostornih i imovinskopравnih pretpostavki, izradu dijela dokumentacije, uređenje pristupne infrastrukture, administrativnu podršku i sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima. Indikativni financijski okvir redovito će se usklađivati s proračunom, projekcijama, odlukama o financiranju i rezultatima praćenja provedbe Plana. Promjena procijenjene vrijednosti projekta ili izvora financiranja neće nužno zahtijevati izmjenu Plana ako se njome ne mijenjaju posebni ciljevi, osnovni sadržaj projekta i očekivani razvojni učinci.

4.4.1. Procijenjena sredstva prema posebnim ciljevima

Procijenjena sredstva prema posebnim ciljevima predstavljaju indikativni financijski okvir poznatih, planiranih i tehnički procijenjenih rashoda povezanih s provedbom Plana razvoja Općine Voćin. Prikazani iznosi ne predstavljaju ukupnu vrijednost svih razvojnih ulaganja koja bi se mogla provoditi tijekom razdoblja 2026.–2030., nego obuhvaćaju rashode koji se na temelju postojećih proračunskih dokumenata i raspoloživih podataka mogu povezati s pojedinim posebnim ciljevima.

Financijski okvir obuhvaća kapitalne projekte i druga razvojna ulaganja, pripremu projektne i tehničke dokumentacije, održavanje postojeće infrastrukture, potpore gospodarstvu, društvene i socijalne programe, pružanje javnih usluga te upravljačke i administrativne aktivnosti povezane s provedbom Plana. Budući da pojedini proračunski programi, aktivnosti i projekti istodobno mogu sadržavati razvojne i redovite rashode, u prikazu nisu zasebno razvrstani prema vrsti rashoda, nego su povezani s posebnim ciljem kojemu pretežito pridonose. Isti rashod nije iskazan u okviru više posebnih ciljeva.

Iznosi za 2026., 2027. i 2028. godinu temelje se na Proračunu Općine Voćin za 2026. godinu i projekcijama za 2027. i 2028. godinu. Za 2029. i 2030. godinu primijenjena je tehnička pretpostavka rasta od 0,5 % godišnje u odnosu na prethodnu godinu. Procjene za posljednje dvije godine služe isključivo utvrđivanju okvirnog financijskog opsega Plana i ne predstavljaju unaprijed preuzetu proračunsku obvezu.

U prikazane iznose nisu u cijelosti uključene vrijednosti strateških projekata i projektnih inicijativa za koje još nisu utvrđeni konačan obuhvat, procijenjena vrijednost i izvori financiranja. Njihove će se vrijednosti uključivati u indikativni financijski okvir nakon izrade potrebne dokumentacije, utvrđivanja troškova, donošenja odluke o provedbi i osiguravanja izvora financiranja.

Indikativni financijski okvir usklađivat će se s godišnjim proračunima i njihovim projekcijama, promjenama vrijednosti projekata, rezultatima provedenih postupaka nabave, odlukama o dodjeli nacionalnih i europskih sredstava te rezultatima praćenja provedbe Plana. Iskazane vrijednosti stoga treba promatrati kao plansku procjenu poznatih i procijenjenih rashoda, a ne kao konačan financijski plan, ukupnu vrijednost svih budućih razvojnih ulaganja ili jamstvo financiranja svih navedenih aktivnosti i projekata.

Tablica 37. Indikativni okvir poznatih i procijenjenih rashoda prema posebnim ciljevima Plana razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026.–2030.

Posebni cilj	2026. (EUR)	2027. (EUR)	2028. (EUR)	2029. (EUR)	2030. (EUR)	Ukupno 2026.–2030. (EUR)	Udio
PC 1. Konkurentno i održivo gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima	937.000,00	936.660,00	941.320,00	946.026,60	950.756,73	4.711.763,33	19,56 %
PC 2. Razvijena, povezana, zelena i klimatski otporna infrastruktura	1.810.950,00	1.825.029,75	1.834.109,50	1.843.280,05	1.852.496,45	9.165.865,75	38,04 %
PC 3. Demografski vitalna, socijalno uključiva i kvalitetna zajednica	1.574.100,00	1.561.870,50	1.569.641,00	1.577.489,21	1.585.376,66	7.868.477,37	32,66 %
PC 4. Učinkovito, transparentno i razvojno usmjereno upravljanje Općinom	464.880,00	467.204,40	469.528,80	471.876,44	474.235,82	2.347.725,46	9,74 %
UKUPNO	4.786.930,00	4.790.764,65	4.814.599,30	4.838.672,30	4.862.865,66	24.093.831,91	100,00 %

Napomena: Prikazani iznosi predstavljaju indikativno grupiranje poznatih, planiranih i tehnički procijenjenih rashoda prema njihovom pretežitom doprinosu posebnim ciljevima. Ne predstavljaju ukupnu vrijednost svih razvojnih ulaganja niti jamstvo financiranja svih planiranih aktivnosti i projekata. Isti rashod nije iskazan u okviru više posebnih ciljeva.

Izvor: Proračun Općine Voćin za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu; Provedbeni program Općine Voćin za razdoblje 2025.–2029.; obrada izrađivača.

Najveći dio procijenjenih sredstava usmjeren je na ostvarenje posebnog cilja PC 2., što proizlazi iz planiranih kapitalnih ulaganja u prometnu, komunalnu, društvenu i drugu javnu infrastrukturu. Značajan udio odnosi se i na PC 3., koji obuhvaća Centar za starije osobe, predškolski odgoj, socijalnu skrb, kulturu, sport, obrazovanje i druge društvene djelatnosti.

Procjena za PC 1. obuhvaća potpore gospodarskom sektoru, razvoj poduzetničke infrastrukture te ugostiteljske i rekreacijsko-turističke sadržaje. Sredstva povezana s PC 4. obuhvaćaju rad predstavničkih i izvršnih tijela, Jedinственog upravnog odjela, financijsko i administrativno upravljanje, digitalizaciju te pripremu, praćenje i izvještavanje o razvojnim projektima.

U procijenjeni ukupni iznos nisu u cijelosti uključene buduće vrijednosti Kongresno-kulturnog centra, Centra za posjetitelje i kulturu zdravlja, cjelovitog razvoja Poduzetničke zone „Iskra“ i revitalizacije Arboretuma Lisičine. Njihovo uključivanje u financijski okvir provest će se nakon razrade projektnog obuhvata, utvrđivanja nositelja, izrade dokumentacije i osiguravanja izvora financiranja.

4.4.2. Izvori financiranja

Provedba posebnih ciljeva financirat će se kombiniranjem vlastitih, namjenskih, nacionalnih, europskih i drugih izvora. Struktura financiranja pojedine mjere ili projekta ovisit će o prihvatljivosti troškova, uvjetima dostupnih programa, razini pripremljenosti dokumentacije i sposobnosti Općine da osigura vlastito sufinanciranje i potrebna sredstva za predfinanciranje.

Tablica 38. Potencijalni izvori financiranja posebnih ciljeva Plana razvoja

Izvor financiranja	Namjena i način korištenja	Posebni ciljevi
Opći prihodi i primici Proračuna Općine Voćin	Financiranje redovitih aktivnosti, manjih ulaganja, pripreme dokumentacije, vlastitog udjela u projektima i troškova koji nisu prihvatljivi za vanjsko financiranje	PC 1., PC 2., PC 3. i PC 4.
Prihodi za posebne namjene	Komunalni doprinos, komunalna naknada, vodni doprinos, prihodi od koncesija i drugi namjenski prihodi za održavanje i razvoj infrastrukture	Pretežito PC 2.
Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine	Financiranje kapitalnih rashoda, ulaganja u zemljište, objekte, infrastrukturu i drugu dugotrajnu imovinu	PC 1., PC 2. i PC 3.
Državni proračun i resorna ministarstva	Sufinanciranje komunalne i prometne infrastrukture, gospodarstva, turizma, kulture, socijalnih usluga, zaštite okoliša, civilne zaštite i pripreme projektne dokumentacije	PC 1., PC 2., PC 3. i PC 4.
Proračun Virovitičko- podravske županije	Sufinanciranje projekata od zajedničkog lokalnog i regionalnog značaja, društvenih djelatnosti, gospodarstva, turizma i infrastrukture	PC 1., PC 2. i PC 3.
Fondovi i programi Europske unije	Financiranje kapitalnih projekata, zelene i digitalne tranzicije, poduzetništva, turizma, socijalnih usluga, kulturne i prirodne baštine te jačanja upravljačkih kapaciteta	PC 1., PC 2., PC 3. i PC 4.
Nacionalni fondovi i javne ustanove	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Hrvatske vode, Hrvatske ceste, Hrvatske šume i druge institucije nadležne za pojedine infrastrukturne, okolišne i razvojne projekte	Pretežito PC 1. i PC 2.
Komunalna i druga trgovačka društva	Ulaganja u vodoopskrbu, odvodnju, gospodarenje otpadom, energetske, digitalnu i poduzetničku infrastrukturu	PC 1. i PC 2.
Privatni sektor i javno- privatna partnerstva	Razvoj komercijalnih, turističkih, ugostiteljskih, smještajnih, energetskih i poduzetničkih sadržaja	Pretežito PC 1., uz doprinos PC 2. i PC 3.
Donacije, zaklade i drugi izvori	Financiranje društvenih, kulturnih, humanitarnih, okolišnih i lokalnih razvojnih aktivnosti	PC 2., PC 3. i PC 4.

Izvor: Proračun Općine Voćin za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu; obrada izrađivača.

Vanjski izvori financiranja bit će osobito važni za provedbu kapitalno intenzivnih projekata koji premašuju samostalne proračunske mogućnosti Općine. Općina će stoga kontinuirano pratiti objavu nacionalnih i europskih poziva, pripremati projektne dokumentacije, uspostavljati partnerstva i osiguravati vlastiti udio u skladu s uvjetima pojedinih programa.

Pri odabiru izvora financiranja vodit će se računa o financijskoj održivosti, prihvatljivosti troškova, intenzitetu potpore, rokovima provedbe, pravilima državnih potpora, sposobnosti predfinanciranja te budućim troškovima upravljanja i održavanja rezultata projekta.

4.4.3. Povezanost s proračunskim planiranjem

Provedba Plana razvoja bit će neposredno povezana s proračunskim planiranjem Općine Voćin. Posebni ciljevi i mjere provodit će se kroz programe, aktivnosti i projekte posebnog dijela proračuna, čime se osigurava operativna i financijska povezanost strateškog planiranja s godišnjim donošenjem odluka i raspodjelom javnih sredstava.

Povezanost posebnih ciljeva s postojećim proračunskim programima prikazana je u sljedećoj tablici.

Tablica 39. Povezanost posebnih ciljeva s proračunskim programima Općine Voćin

Posebni cilj	Povezane mjere	Ključni proračunski programi i projekti
PC 1. Konkurentno i održivo gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima	M 1.1. Jačanje poduzetničkog, obrtničkog i poljoprivrednog sektora; M 1.2. Zaštita okoliša i održivo gospodarenje otpadom	Program 1003 Gospodarski razvoj Općine; kapitalni projekt ugostiteljskog i rekreacijsko-turističkog sadržaja na području Klokočevca; ulaganja u Poduzetničku zonu „Iskra“; potpore gospodarstvenicima; aktivnosti turističke zajednice
PC 2. Razvijena, povezana, zelena i klimatski otporna infrastruktura	M 2.1. Izgradnja društvene, komunalne i prometne infrastrukture; M 2.2. Održavanje javnih površina i komunalne infrastrukture	Program 1004 Održavanje komunalne infrastrukture; Program 1005 Kapitalna ulaganja u komunalnu infrastrukturu; Program 1006 Zaštita okoliša i prostorno planiranje; Program 1008 Zaštita od požara, civilna zaštita i humanitarna skrb; rekonstrukcija nerazvrstanih cesta; pješačke staze; širokopojasna i elektroenergetska infrastruktura
PC 3. Demografski vitalna, socijalno uključiva i kvalitetna zajednica	M 3.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz podizanje socijalnog standarda i pomoć mladima; M 3.2. Razvoj i unaprjeđenje društvenih djelatnosti	Kapitalni projekt Centar za starije osobe u Voćinu; Program 1007 Kapitalne pomoći; Program 1009 Javne potrebe u društvenim djelatnostima; Program 1010 Predškolski odgoj; Program 1011 Socijalna skrb; programi kulture, sporta, obrazovanja i zdravstvene zaštite
PC 4. Učinkovito, transparentno i razvojno usmjereno upravljanje Općinom	M 4.1. Jačanje upravljačkih, administrativnih i razvojnih kapaciteta Općine	Program 1001 Redovno poslovanje predstavničkih i izvršnih tijela; Program 1002 Redovno poslovanje Jedinственог управног одјела; priprema dokumentacije; digitalizacija; stručno i administrativno upravljanje; priprema i praćenje razvojnih projekata

Izvor: Proračun Općine Voćin za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu; Provedbeni program Općine Voćin za razdoblje 2025.–2029.; obrada izrađivača.

Prilikom izrade godišnjeg proračuna i njegovih projekcija provjeravat će se povezanost planiranih programa, aktivnosti i projekata s posebnim ciljevima i mjerama Plana razvoja. Za svaku novu razvojnu intervenciju utvrdit će se pripadajući posebni cilj, mjera, pokazatelj rezultata, odgovorni nositelj, razdoblje provedbe i izvor financiranja.

Godišnji proračun bit će glavni instrument operativne provedbe Plana. Aktivnosti koje nisu uključene u proračun neće se smatrati financijski osiguranim, neovisno o tome što su predviđene Planom razvoja. Njihova će provedba započeti nakon uvrštavanja potrebnih sredstava u proračun ili nakon donošenja odluke o financiranju iz drugog izvora.

Praćenje financijske provedbe provodit će se usporedbom planiranih i izvršenih rashoda, ostvarenih pokazatelja rezultata i napretka strateških projekata. Rezultati praćenja koristit će se pri izradi sljedećeg proračuna, određivanju prioriteta, preraspodjeli sredstava i ažuriranju indikativnog financijskog okvira.

5. Primjena načela partnerstva

Načelo partnerstva primjenjuje se tijekom cjelokupnog ciklusa strateškog planiranja – od analize stanja i utvrđivanja razvojnih potreba do oblikovanja posebnih ciljeva i mjera, pripreme i provedbe projekata te praćenja i vrednovanja ostvarenih rezultata. Njegova je svrha osigurati da razvojne odluke ne budu rezultat isključivo administrativnog planiranja, nego zajedničkog djelovanja Općine, javnih institucija, gospodarskog sektora, organizacija civilnoga društva i stanovništva.

Primjena načela partnerstva temelji se na uključenosti, ravnopravnosti dionika, transparentnosti, međusobnom povjerenju, dostupnosti informacija i zajedničkoj odgovornosti za ostvarenje razvojnih ciljeva. Intenzitet i način uključivanja pojedinih dionika prilagođavat će se njihovoj nadležnosti, stručnosti, interesu i mogućem doprinosu provedbi pojedine mjere ili projekta.

Partnerstvo se neće ograničiti na postupak izrade i donošenja Plana, nego će se nastaviti tijekom njegova provođenja. Dionici će sudjelovati u pripremi projekata, osiguravanju potrebnih podataka, oblikovanju javnih usluga, provedbi zajedničkih aktivnosti, praćenju pokazatelja i predlaganju prilagodbi razvojnih intervencija.

5.1. Uključivanje ključnih dionika

Za potrebe koordinacije izrade Plana osnovana je i imenovana Radna skupina za izradu Plana razvoja Općine Voćin. Radna skupina predstavlja temeljno savjetodavno i koordinacijsko tijelo koje sudjeluje u analizi podataka, prepoznavanju razvojnih problema, određivanju prioriteta te razmatranju prijedloga posebnih ciljeva, mjera i projekata.

Uključivanje dionika provodi se prema njihovoj povezanosti s pojedinim razvojnim područjima. Posebna pozornost usmjerena je na dionike koji raspolažu stručnim znanjem, podacima, infrastrukturom, financijskim kapacitetima ili neposrednim iskustvom važnim za prepoznavanje potreba stanovništva.

Tablica 40. Ključne skupine dionika i njihova uloga u izradi i provedbi Plana

Skupina dionika	Primjeri dionika	Uloga u izradi i provedbi Plana
Općinska tijela i uprava	Općinski načelnik, Općinsko vijeće, Jedinstveni upravni odjel, Radna skupina, mjesni odbori	Koordinacija izrade i provedbe Plana; donošenje odluka; proračunsko planiranje; priprema projekata; praćenje pokazatelja; izvještavanje
Regionalna i državna tijela	Virovitičko-podravka županija, resorna ministarstva, državne upravne organizacije i javne ustanove	Usklađivanje s nadređenim aktima; stručna i financijska podrška; sufinanciranje projekata; izdavanje akata i suglasnosti
Komunalna, infrastrukturna i javna društva	Komunalna društva, upravitelji cesta, vodoopskrbe, odvodnje, energetskih i elektroničkih komunikacijskih sustava	Planiranje, izgradnja, upravljanje i održavanje infrastrukture; dostava tehničkih podataka; priprema i provedba zajedničkih projekata

Gospodarski sektor	Poduzetnici, obrtnici, poljoprivredna gospodarstva, turistički i ugostiteljski subjekti, potencijalni ulagači	Utvrdjivanje razvojnih ograničenja i potreba gospodarstva; razvoj novih proizvoda i usluga; ulaganja; zapošljavanje; sudjelovanje u partnerskim projektima
Ustanove i pružatelji javnih usluga	Odgojno-obrazovne, zdravstvene, socijalne, kulturne i druge ustanove	Utvrdjivanje potreba korisnika; razvoj i pružanje javnih usluga; sudjelovanje u projektima društvene infrastrukture; praćenje rezultata
Zaštita prirode i upravljanje prirodnim resursima	Park prirode Papuk, Hrvatske šume d.o.o., nadležne javne ustanove i udruge	Zaštita prirodnih vrijednosti; održivo korištenje prostora; upravljanje posjetiteljima; provedba okolišnih, edukacijskih i turističkih projekata
Turistički i kulturni sektor	Turistička zajednica, kulturne ustanove, vjerske zajednice, organizatori manifestacija i upravitelji lokaliteta	Razvoj turističkih proizvoda; promocija destinacije; očuvanje i interpretacija kulturne baštine; organizacija kulturnih, vjerskih i turističkih događanja
Organizacije civilnoga društva	Kulturne, sportske, humanitarne, vatrogasne, braniteljske, manjinske i druge udruge	Prepoznavanje potreba pojedinih skupina; provedba društvenih programa; jačanje socijalne uključenosti; mobiliziranje volontera i lokalne zajednice
Stanovništvo i neformalne skupine	Mladi, obitelji s djecom, starije osobe, osobe s invaliditetom, pripadnici nacionalnih manjina i stanovnici svih naselja	Iznošenje potreba i prijedloga; sudjelovanje u savjetovanjima; procjena dostupnosti i kvalitete javnih usluga; praćenje učinaka Plana
Razvojne, stručne i financijske institucije	Razvojne agencije, konzultantske i stručne organizacije, financijske institucije	Stručna podrška; izrada dokumentacije; priprema prijava za financiranje; razvoj projektnih partnerstava; vrednovanje i prijenos dobrih praksi

Izvor: Općina Voćin; Odluka o osnivanju i imenovanju Radne skupine za izradu Plana razvoja Općine Voćin; obrada izrađivača.

Uključivanje dionika provodit će se putem sastanaka Radne skupine, tematskih konzultacija, prikupljanja podataka i prijedloga, bilateralnih razgovora s nositeljima pojedinih područja te suradnje pri pripremi razvojnih projekata. Za složenije projekte mogu se osnivati posebni projektni ili savjetodavni timovi.

Prilikom uključivanja dionika vodit će se računa o teritorijalnoj zastupljenosti svih naselja i zastupljenosti skupina čije su potrebe često nedovoljno vidljive u postupcima planiranja. Posebna pozornost posvetit će se mladima, starijim osobama, osobama s invaliditetom, socijalno osjetljivim skupinama, pripadnicima nacionalnih manjina te stanovnicima slabije dostupnih naselja.

5.2. Sudjelovanje javnosti

Sudjelovanje javnosti omogućuje stanovnicima da se upoznaju s razvojnim usmjerenjima Općine, iznesu svoje potrebe i prijedloge te sudjeluju u oblikovanju odluka koje utječu na kvalitetu života i razvoj lokalne zajednice. Otvorenost procesa ujedno povećava razumijevanje Plana, povjerenje u općinska tijela i spremnost stanovništva na sudjelovanje u njegovoj provedbi.

Nacrt Plana razvoja bit će objavljen na mrežnim stranicama Općine Voćin i upućen u postupak savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. Uz Nacrt će se objaviti informacije o predmetu savjetovanja, načinu i roku dostave prijedloga i primjedbi te kontaktu nadležnom za dodatna pojašnjenja.

Sudjelovanje javnosti može se provoditi putem:

- ✓ javnog savjetovanja o Nacrtu Plana;
- ✓ objave informacija i dokumenata na mrežnim stranicama Općine;
- ✓ dostave pisanih prijedloga elektroničkim ili neposrednim putem;
- ✓ javnih predstavljanja, tematskih sastanaka i radionica;
- ✓ sastanaka s predstavnicima mjesnih odbora;
- ✓ savjetovanja s udrugama, gospodarskim subjektima i ustanovama;
- ✓ anketa i drugih oblika prikupljanja mišljenja stanovništva;
- ✓ neposrednih konzultacija o projektima koji imaju izražen utjecaj na pojedina naselja ili skupine stanovnika.

Zaprimljeni prijedlozi razmatrat će se prema njihovoj relevantnosti, razvojnom učinku, usklađenosti s posebnim ciljevima, izvedivosti, financijskim mogućnostima i nadležnostima Općine. Nakon završetka savjetovanja izradit će se izvješće o provedenom savjetovanju s pregledom zaprimljenih mišljenja i obrazloženjima njihova prihvatanja ili neprihvatanja.

Informacije o provedbi Plana javnosti će se pružati putem mrežnih stranica Općine, proračunskih i provedbenih izvještaja, sjednica Općinskog vijeća, objava o razvojnim projektima i drugih primjerenih komunikacijskih kanala. Informacije trebaju biti prikazane jasno i razumljivo, osobito u dijelu koji se odnosi na ostvarene rezultate, potrošnju javnih sredstava i promjene u dinamici strateških projekata.

Sudjelovanje javnosti nastaviti će se i tijekom provedbe Plana. Stanovnicima i drugim zainteresiranim dionicima omogućiti će se davanje prijedloga za poboljšanje mjera, ukazivanje na poteškoće u dostupnosti javnih usluga te predlaganje novih razvojnih intervencija koje pridonose ostvarenju utvrđenih posebnih ciljeva.

5.3. Međuinstitucionalna suradnja

Međuinstitucionalna suradnja nužna je zbog složenosti razvojnih potreba i ograničenih financijskih, administrativnih i stručnih kapaciteta kojima Općina samostalno raspolaže. Velik broj mjera i projekata zahtijeva koordinirano djelovanje lokalnih, županijskih i državnih tijela, javnih ustanova, komunalnih i infrastrukturnih društava te drugih nositelja.

Vertikalna suradnja ostvarivat će se s Virovitičko-podravskom županijom, regionalnim koordinatorom, resornim ministarstvima, državnim upravnim organizacijama, javnim ustanovama, fondovima i javnim poduzećima. Njezina je svrha usklađivanje razvojnih prioriteta, pribavljanje stručne podrške, priprema dokumentacije, rješavanje upravnih i imovinskopravnih pitanja te osiguravanje financiranja projekata.

Horizontalna suradnja razvijat će se s drugim jedinicama lokalne samouprave, osobito u područjima u kojima administrativne granice ne odgovaraju funkcionalnom području pružanja usluga. To se odnosi na gospodarenje otpadom, vodoopskrbu i odvodnju, prometnu i digitalnu povezanost, civilnu zaštitu, zaštitu prirode, turističku promociju i razvoj zajedničkih turističkih proizvoda.

Suradnja s javnim ustanovama i poduzećima posebno je važna za:

- ✓ revitalizaciju Arboretuma Lisičine;
- ✓ upravljanje prirodnim vrijednostima i posjetiteljima na području Papuka;
- ✓ razvoj prometne, vodne, komunalne, energetske i digitalne infrastrukture;
- ✓ zaštitu okoliša i održivo gospodarenje otpadom;
- ✓ razvoj socijalnih, zdravstvenih i obrazovnih usluga;
- ✓ unaprjeđenje sustava civilne zaštite i otpornosti na prirodne i druge rizike.

Za svaki projekt koji uključuje više institucija utvrdit će se vodeći nositelj, partneri, raspodjela odgovornosti, način odlučivanja, obveze financiranja, rokovi te način praćenja i izvještavanja. Suradnja će se, ovisno o naravi projekta, uređivati sporazumima o suradnji, partnerskim ugovorima, ugovorima o sufinanciranju ili drugim odgovarajućim aktima.

Općina će razvijati suradnju i s gospodarskim sektorom, osobito pri razvoju Poduzetničke zone „Iskra“, turističkih i ugostiteljskih sadržaja, smještajnih kapaciteta, lokalnih proizvoda te obnovljivih izvora energije. Pritom će se osigurati transparentnost postupaka, zaštita javnog interesa i usklađenost ulaganja s prostornim, okolišnim i razvojnim ciljevima.

Partnerski odnosi redovito će se preispitivati tijekom provedbe Plana. Na temelju ostvarenih rezultata, promjena nadležnosti i pojave novih razvojnih mogućnosti krug partnera može se proširivati, a način suradnje prilagođavati potrebama pojedinih mjera i projekata.

6. Usklađenost sa strateškim aktima

Plan razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026.–2030. godine izrađen je u skladu s načelom međusobne usklađenosti akata strateškog planiranja. Posebni ciljevi i mjere Plana povezani su s razvojnim smjerovima i strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine, posebnim ciljevima Plana razvoja Virovitičko-podravske županije te relevantnim sektorskim, višesektorskim i lokalnim aktima. Time se osigurava vertikalna povezanost lokalnih razvojnih prioriteta s regionalnim i nacionalnim politikama, kao i pretpostavke za uključivanje projekata Općine u šire programe razvoja i korištenje nacionalnih i europskih izvora financiranja.

6.1. Usklađenost s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine

Posebni ciljevi Plana razvoja Općine Voćin izravno pridonose ostvarivanju više strateških ciljeva Nacionalne razvojne strategije. Najizraženija povezanost odnosi se na razvoj konkurentnoga gospodarstva, demografsku revitalizaciju, zelenu i digitalnu tranziciju, održivu mobilnost, razvoj potpomognutih područja te jačanje institucionalnih kapaciteta javne uprave.

Tablica 41. Usklađenost posebnih ciljeva Plana razvoja Općine Voćin s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine

Posebni cilj Plana razvoja Općine Voćin	Pripadajuće mjere	Povezani strateški ciljevi Nacionalne razvojne strategije	Način doprinosa
PC 1. Konkurentno i održivo gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima	M 1.1. Jačanje poduzetničkog, obrtničkog i poljoprivrednog sektora; M 1.2. Zaštita okoliša i održivo gospodarenje otpadom	SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo; SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost; SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva; SC 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima; SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti	Poticanjem poduzetništva, obrtništva, poljoprivrede, prerade lokalnih proizvoda i održivog turizma jača se gospodarska osnova Općine. Zaštitom prirodnih resursa, smanjenjem onečišćenja i održivim gospodarenjem otpadom podupire se zelena tranzicija lokalnoga gospodarstva.
PC 2. Razvijena, povezana, zelena i klimatski otporna infrastruktura	M 2.1. Izgradnja društvene, komunalne i prometne infrastrukture; M 2.2. Održavanje javnih površina i komunalne infrastrukture	SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost; SC 10. Održiva mobilnost; SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva; SC 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima; SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti	Ulaganja u prometnu, komunalnu, energetska, društvenu i digitalnu infrastrukturu povećavaju dostupnost usluga, povezanost naselja i otpornost prostora te smanjuju infrastrukturne razlike između ruralnih i razvijenijih područja.
PC 3. Demografski vitalna, socijalno uključiva i kvalitetna zajednica	M 3.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz podizanje socijalnog standarda i pomoć mladima; M 3.2. Razvoj i unaprjeđenje društvenih djelatnosti	SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi; SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život; SC 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji; SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj; SC 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima	Stambenim, socijalnim i obiteljskim potporama, razvojem usluga za starije osobe te kulturnih, sportskih i obrazovnih sadržaja stvaraju se kvalitetniji uvjeti za ostanak stanovništva i društvenu uključenost svih skupina.

PC 4. Učinkovito, transparentno i razvojno usmjereno upravljanje Općinom	M 4.1. Jačanje upravljačkih, administrativnih i razvojnih kapaciteta Općine	SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom; SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj; SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva; SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti	Jačanjem administrativnih i projektnih kapaciteta, digitalizacijom usluga, transparentnim izvještavanjem i razvojem sustava civilne zaštite povećava se učinkovitost lokalne uprave i sposobnost provedbe razvojnih ulaganja.
---	---	---	---

Izvor: izrada prema Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine.

U travnju 2026. godine pokrenut je postupak izmjena Nacionalne razvojne strategije. Do donošenja izmijenjenog akta primjenjuje se važeća Strategija, dok će se eventualne promjene relevantne za Općinu Voćin uzeti u obzir tijekom praćenja i, prema potrebi, ažuriranja Plana.

6.2. Usklađenost s Planom razvoja Virovitičko-podravске županije

Plan razvoja Općine Voćin predstavlja lokalnu razradu razvojnih usmjerenja Virovitičko-podravске županije. Posebni ciljevi Općine povezani su s gospodarskim, društvenim, infrastrukturnim, okolišnim i upravljačkim ciljevima županijskog plana, pri čemu su mjere prilagođene potrebama, mogućnostima i nadležnostima Općine.

Tablica 42. Usklađenost posebnih ciljeva Plana razvoja Općine Voćin s Planom razvoja Virovitičko-podravске županije

Posebni cilj Plana razvoja Općine Voćin	Pripadajuće mjere	Povezani posebni ciljevi Plana razvoja Virovitičko-podravске županije
PC 1. Konkurentno i održivo gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima	M 1.1. Jačanje poduzetničkog, obrtničkog i poljoprivrednog sektora; M 1.2. Zaštita okoliša i održivo gospodarenje otpadom	PC 1. Ulaganje u konkurentno, zeleno i digitalno gospodarstvo; PC 2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede, ribarstva i turizma; PC 3. Unapređenje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja i povećanje zapošljivosti; PC 7. Unapređenje prostornog planiranja, upravljanja prostorom i zaštita okoliša
PC 2. Razvijena, povezana, zelena i klimatski otporna infrastruktura	M 2.1. Izgradnja društvene, komunalne i prometne infrastrukture; M 2.2. Održavanje javnih površina i komunalne infrastrukture	PC 7. Unapređenje prostornog planiranja, upravljanja prostorom i zaštita okoliša; PC 8. Unapređenje infrastrukturnih sustava; PC 10. Unapređenje otpornosti Županije na krizne situacije
PC 3. Demografski vitalna, socijalno uključiva i kvalitetna zajednica	M 3.1. Unaprjeđenje kvalitete života kroz podizanje socijalnog standarda i pomoć mladima; M 3.2. Razvoj i unaprjeđenje društvenih djelatnosti	PC 3. Unapređenje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja i povećanje zapošljivosti; PC 4. Osnaživanje sustava zdravstvene i socijalne zaštite;

		PC 5. Jačanje ulaganja u kulturu i kulturnu baštinu, sport i civilno društvo; PC 6. Demografski oporavak Županije
PC 4. Učinkovito, transparentno i razvojno usmjereno upravljanje Općinom	M 4.1. Jačanje upravljačkih, administrativnih i razvojnih kapaciteta Općine	PC 9. Osnazivanje institucionalnog kapaciteta Županije; PC 10. Unapređenje otpornosti Županije na krizne situacije

Izvor: izrada prema Planu razvoju Virovitičko – podravske županije za razdoblje 2021.-2027. godine

6.3. Usklađenost sa sektorskim i višesektorskim strategijama

Posebni ciljevi i mjere Plana povezani su s nacionalnim sektorskim i višesektorskim aktima koji uređuju područja poljoprivrede, turizma, zaštite okoliša, klimatske politike, digitalizacije, socijalnih usluga i komunikacijske infrastrukture. Usklađenost je utvrđena prema sadržaju i očekivanim učincima pojedinih mjera, vodeći računa o nadležnostima Općine.

Tablica 43. Usklađenost Plana razvoja Općine Voćin sa sektorskim i višesektorskim strateškim aktima

Sektorski ili višesektorski akt	Relevantna razvojna usmjerenja	Povezani posebni ciljevi i mjere Plana razvoja Općine Voćin
Strategija poljoprivrede do 2030. godine	Povećanje produktivnosti i konkurentnosti poljoprivrede, razvoj prerade i proizvoda veće dodane vrijednosti, održivo upravljanje prirodnim resursima i razvoj ruralnih područja	PC 1 – M 1.1. i M 1.2.; PC 3 – M 3.1.
Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine	Cjelogodišnji i regionalno uravnotežen turizam, razvoj posebnih oblika turizma, održivo korištenje prirodne i kulturne baštine te podizanje kvalitete turističke infrastrukture	PC 1 – M 1.1.; PC 2 – M 2.1.; PC 3 – M 3.2.
Strategija niskouglijičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu	Energetska učinkovitost, smanjenje emisija, korištenje obnovljivih izvora energije, održiva mobilnost i zelena infrastruktura	PC 1 – M 1.2.; PC 2 – M 2.1. i M 2.2.
Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu	Povećanje otpornosti naselja, infrastrukture, poljoprivrede, šuma, vodnih resursa i sustava upravljanja rizicima	PC 1 – M 1.2.; PC 2 – M 2.1. i M 2.2.; PC 4 – M 4.1.
Strategija digitalne Hrvatske do 2032. godine	Razvoj digitalne infrastrukture, digitalizacija javnih usluga, razvoj digitalnih vještina i primjena digitalnih rješenja u gospodarstvu	PC 1 – M 1.1.; PC 2 – M 2.1.; PC 4 – M 4.1.
Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023.–2028. godine, s izmjenama i dopunama	Sprječavanje nastanka otpada, odvojeno prikupljanje, recikliranje, sanacija onečišćenih lokacija i razvoj infrastrukture gospodarenja otpadom	PC 1 – M 1.2.; PC 2 – M 2.2.
Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje 2021.–2027. godine	Povećanje dostupnosti socijalnih usluga, razvoj usluga u zajednici i uključivanje socijalno osjetljivih skupina	PC 3 – M 3.1.
Nacionalni plan razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2021.–2027. godine	Dostupnost mreža vrlo velikog kapaciteta i smanjenje digitalnog jaza između urbanih i ruralnih područja	PC 2 – M 2.1.; PC 4 – M 4.1.

Izvori: Strategija poljoprivrede; Strategija razvoja održivog turizma; Strategija niskougljičnog razvoja; Strategija prilagodbe klimatskim promjenama; Strategija digitalne Hrvatske; Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i njegove izmjene i dopune; Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga; Nacionalni plan razvoja širokopoasnog pristupa.

Za akte čije razdoblje važenja završava prije 2030. godine povezanost će se tijekom provedbe Plana nastaviti ostvarivati kroz njihove važeće provedbene dokumente i akte koji ih naslijeđuju.

6.4. Usklađenost s ostalim relevantnim nacionalnim, regionalnim i lokalnim aktima

Uz strateške dokumente više razine, provedba Plana oslanja se i na prostorno-planske, proračunske, provedbene i upravljačke dokumente. Njihova je uloga osigurati prostorne, financijske, administrativne i operativne pretpostavke za realizaciju mjera i projekata.

Tablica 44. Usklađenost s ostalim relevantnim nacionalnim, regionalnim i lokalnim aktima

Razina	Relevantni akt	Značaj za provedbu Plana razvoja Općine Voćin	Povezani posebni ciljevi i mjere
Nacionalna	Strateški plan Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023.–2027.	Predstavlja okvir za potpore poljoprivredi, preradi, ruralnoj infrastrukturi, okolišnim praksama i diverzifikaciji gospodarskih aktivnosti	PC 1 – M 1.1. i M 1.2.; PC 3 – M 3.1.
Nacionalna	Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.–2026. i pripadajući provedbeni mehanizmi	Omogućuje ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju, energetska obnovu, komunalnu infrastrukturu, obrazovanje, socijalne usluge i reformu javne uprave	Svi posebni ciljevi, ovisno o uvjetima financiranja

Izvori: Strateški plan Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023.–2027.; Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.–2026.; obrada izrađivača.

7. Praćenje, izvještavanje i vrednovanje provedbe

Praćenje, izvještavanje i vrednovanje omogućuju sustavno upravljanje provedbom Plana razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026.–2030. godine. Njihova je svrha pravodobno utvrđivanje ostvarenih rezultata, odstupanja od planiranih vrijednosti i rizika koji mogu utjecati na provedbu posebnih ciljeva, mjera i projekata. Dobiveni podaci koriste se za donošenje upravljačkih odluka, povezivanje Plana s proračunskim planiranjem, prilagodbu provedbenih aktivnosti i transparentno informiranje Općinskog vijeća, razvojnih dionika i javnosti.

7.1. Praćenje provedbe

Praćenje provedbe provodit će se kontinuiranim prikupljanjem i analizom podataka o ostvarenju pokazatelja ishoda posebnih ciljeva, pokazatelja rezultata mjera, provedbi planiranih aktivnosti i projekata te utrošku financijskih sredstava. Posebno će se pratiti odnos planiranih i ostvarenih vrijednosti, dinamika provedbe, dostupnost izvora financiranja i rizici koji mogu utjecati na ostvarenje ciljeva.

Sustav praćenja obuhvatit će:

- ✓ ostvarenje pokazatelja ishoda za četiri posebna cilja;

- ✓ ostvarenje pokazatelja rezultata za sedam utvrđenih mjera;
- ✓ status provedbe projekata od strateškog značaja;
- ✓ izvršenje planiranih aktivnosti i rokova;
- ✓ planirana i utrošena proračunska sredstva;
- ✓ korištenje nacionalnih i europskih izvora financiranja;
- ✓ uočene poteškoće, rizike i odstupanja;
- ✓ potrebu za korektivnim aktivnostima ili izmjenama Plana.

Podatke će prikupljati Jedinostveni upravni odjel Općine Voćin u suradnji s nositeljima i partnerima pojedinih mjera i projekata. Javne ustanove, komunalna i infrastrukturna društva, udruge te ostali provedbeni partneri dostavljat će podatke iz područja svoje nadležnosti na zahtjev Općine i u rokovima potrebnima za izradu godišnjeg izvješća.

7.2. Izvještavanje o provedbi

O provedbi Plana izrađivat će se godišnje izvješće za prethodnu kalendarsku godinu. Izvješće će sadržavati pregled napretka u ostvarivanju posebnih ciljeva, provedbi mjera i projekata, ostvarene vrijednosti pokazatelja, podatke o utrošenim sredstvima, opis utvrđenih poteškoća i rizika te prijedlog korektivnih aktivnosti.

Tijelo zaduženo za provedbu Plana podnosi godišnje izvješće Općinskom vijeću Općine Voćin do 31. ožujka tekuće godine. Nakon usvajanja izvješće se dostavlja regionalnom koordinatorskom tijelu u propisanom roku te objavljuje na mrežnim stranicama Općine Voćin. Objavom izvješća osiguravaju se transparentnost provedbe, odgovornost u korištenju javnih sredstava i dostupnost informacija zainteresiranoj javnosti.

Godišnje izvješće treba najmanje sadržavati:

- ✓ sažeti pregled provedbe u izvještajnom razdoblju;
- ✓ ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda i rezultata;
- ✓ status provedbe mjera, aktivnosti i strateških projekata;
- ✓ pregled planiranih i izvršenih financijskih sredstava;
- ✓ opis doprinosa ostvarenju posebnih ciljeva;
- ✓ identificirane rizike i razloge odstupanja;
- ✓ poduzete ili predložene korektivne aktivnosti;
- ✓ preporuke za sljedeće izvještajno razdoblje.

7.3. Vrednovanje Plana

Vrednovanjem se neovisno ocjenjuju relevantnost, usklađenost, učinkovitost, djelotvornost, učinak i održivost Plana. Postupak se provodi primjenom pouzdanih i provjerljivih podataka te uz uključivanje ključnih dionika.

Tijekom razdoblja važenja Plana predviđa se srednjoročno vrednovanje, u pravilu sredinom razdoblja provedbe, odnosno tijekom 2028. godine. Njime će se procijeniti stupanj ostvarenosti posebnih ciljeva i pokazatelja, opravdanost planiranih troškova, primjerenost utvrđenih mjera te utjecaj promjena u gospodarskom, fiskalnom, društvenom i institucionalnom okruženju. Srednjoročno vrednovanje može se provesti i ranije ako praćenje pokaže značajna odstupanja od očekivanih rezultata.

Nakon završetka razdoblja provedbe provest će se naknadno vrednovanje kojim će se ocijeniti ukupna uspješnost Plana, ostvarenje pokazatelja ishoda i rezultata, učinkovitost korištenja sredstava te održivost postignutih rezultata. Zaključci naknadnog vrednovanja koristit će se kao podloga za izradu novog akta strateškog planiranja Općine Voćin.

Vrednovanje će se provoditi u skladu s godišnjim planom vrednovanja, a postupak pokreće općinski načelnik. Za pojedini postupak osnivaju se odbor i tim za vrednovanje, pri čemu osobe koje su neposredno sudjelovale u provedbi Plana ne mogu biti članovi tima za vrednovanje. Time se osigurava neovisnost nalaza, zaključaka i preporuka.

7.4. Odgovornosti i postupanje u slučaju odstupanja

Za koordinaciju praćenja, pripremu godišnjih izvješća i organizaciju vrednovanja odgovorna je Općina Voćin, odnosno lokalni koordinator ili druga ovlaštena ustrojstvena jedinica ili osoba. Nositelji mjera i projekata odgovorni su za pravodobno dostavljanje potpunih i provjerljivih podataka.

Ako se utvrde značajna odstupanja od planiranih vrijednosti, Općina će analizirati njihove uzroke i utvrditi odgovarajuće korektivne aktivnosti. One mogu uključivati promjenu dinamike provedbe, preraspodjelu proračunskih sredstava, intenziviranje pripreme projekata, uključivanje novih partnera, traženje dodatnih izvora financiranja te izmjene i dopune Plana kada se utvrdi da postojeće mjere i rokovi više ne odgovaraju razvojnim potrebama ili raspoloživim kapacitetima.

Tablica 45. Okvir praćenja, izvještavanja i vrednovanja Plana razvoja

Proces	Predmet praćenja ili ocjene	Dinamika	Odgovornost	Glavni rezultat
Operativno praćenje	Aktivnosti, projekti, rokovi, pokazatelji rezultata, financijska sredstva i rizici	Kontinuirano, uz najmanje godišnje objedinjavanje podataka	Jedinstveni upravni odjel, lokalni koordinator te nositelji mjera i projekata	Evidencija provedbe i podloga za upravljačke odluke
Praćenje posebnih ciljeva	Pokazatelji ishoda za PC 1, PC 2, PC 3 i PC 4	Jednom godišnje	Općina Voćin u suradnji s nositeljima podataka	Utvrđivanje napretka prema ciljnim vrijednostima za 2030. godinu
Godišnje izvještavanje	Ostvarenje ciljeva, mjera, projekata, pokazatelja i financijskog okvira	Do 31. ožujka za prethodnu godinu	Općina Voćin; izvješće se podnosi Općinskom vijeću	Usvojeno i javno objavljeno godišnje izvješće
Dostava izvješća regionalnom koordinatoru	Usvojeno godišnje izvješće o provedbi Plana	U roku od osam dana nakon usvajanja	Općina Voćin	Izvješće dostavljeno regionalnom koordinatoru

Srednjoročno vrednovanje	Relevantnost, učinkovitost, djelotvornost, ostvarenje pokazatelja, troškovi i rizici	U pravilu tijekom 2028. godine ili ranije u slučaju značajnih odstupanja	Općina Voćin, odbor i neovisni tim za vrednovanje	Preporuke za nastavak provedbe i moguće izmjene Plana
Naknadno vrednovanje	Ukupni rezultati, učinci i održivost ostvarenih promjena	Nakon završetka provedbe Plana	Općina Voćin, odbor i neovisni tim za vrednovanje	Završna ocjena i preporuke za sljedeće plansko razdoblje
Izmjene i dopune Plana	Posebni ciljevi, mjere, pokazatelji, projekti, financijski okvir i rokovi	Prema rezultatima praćenja i vrednovanja	Općina Voćin i Općinsko vijeće, sukladno nadležnostima	Ažuriran Plan usklađen s promijenjenim okolnostima

Izvori: Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske i njegove izmjene i dopune; Pravilnik o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja; Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja; obrada izrađivača.

8. Zaključak

Plan razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026.–2030. godine predstavlja temeljni srednjoročni okvir za usmjeravanje lokalnog razvoja, pripremu razvojnih projekata i povezivanje strateških prioriteta s proračunskim planiranjem. Polazeći od analize postojećeg stanja, utvrđenih razvojnih potreba i potencijala te rezultata SWOT analize, Plan određuje razvojni smjer usmjeren prema gospodarskoj konkurentnosti, suvremenoj infrastrukturi, demografskoj vitalnosti, kvaliteti života i učinkovitom upravljanju.

Ostvarenje razvojne vizije temelji se na četiri međusobno povezana posebna cilja: razvoju konkurentnog i održivog gospodarstva temeljenog na lokalnim resursima; razvoju povezane, zelene i klimatski otporne infrastrukture; izgradnji demografski vitalne, socijalno uključive i kvalitetne zajednice te jačanju učinkovitog, transparentnog i razvojno usmjerenog upravljanja Općinom. Njihova provedba operacionalizirana je mjerama, pokazateljima, indikativnim financijskim okvirom i projektima od strateškog značaja.

Uspješnost Plana ovisit će o kvalitetnoj pripremi projekata, odgovornom upravljanju proračunskim sredstvima, privlačenju nacionalnih i europskih izvora financiranja te suradnji Općine s javnim ustanovama, gospodarstvenicima, poljoprivrednim gospodarstvima, udrugama, mjesnim odborima i stanovništvom. Posebno je važno osigurati kontinuirano praćenje rezultata, pravodobno prepoznavanje rizika i prilagođavanje mjera promjenama u gospodarskom, društvenom, okolišnom i fiskalnom okruženju.

Plan je stoga potrebno promatrati kao dinamičan upravljački dokument koji se provodi kroz godišnje proračune, provedbene programe, pojedinačne projekte i partnerske aktivnosti. Dosljednom provedbom i uključivanjem lokalne zajednice Općina Voćin može učinkovitije koristiti svoje prirodne, kulturne, gospodarske i ljudske potencijale te postupno unaprijediti uvjete života i rada na cijelom svojem području.

Na temelju članka 12., 25. i 38. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske («Narodne novine», br. 123/17, 151/22), članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20), te članka 28. Statuta Općine Voćin ("Službeni glasnik Općine Voćin" broj 1/18., 1/20., 1/21. i 3/25.), Općinsko vijeće Općine Voćin na 6. sjednici održanoj 03. ožujka 2026. godine donosi

ODLUKU

o pokretanju postupka izrade Plana razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026. – 2030. godine

Članak 1.

Ovom Odlukom pokreće se postupak izrade Plana razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026. – 2030. godine (u daljnjem tekstu: Plan razvoja), kao srednjoročnog akta strateškog planiranja od značaja za jedinicu lokalne samouprave.

Plan razvoja izrađuje se u skladu sa Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske te podzakonskim propisima donesenim na temelju toga Zakona.

Članak 2.

Planom razvoja utvrdit će se razvojna vizija Općine Voćin, posebni ciljevi, mjere i pokazatelji za plansko razdoblje 2026. – 2030. godine, u skladu s hijerarhijski nadređenim aktima strateškog planiranja i razvojnim potrebama Općine Voćin.

Članak 3.

Nositelj izrade Plana razvoja je Općina Voćin, a koordinaciju postupka izrade provodi lokalni koordinator za strateško planiranje, sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu osmi dan od dana objave u službenom glasilu Općine Voćin te će se objaviti na službenoj mrežnoj stranici Općine Voćin.

KLASA: 302-02/26-01/01
URBROJ: 2189-11-01-26-1
Voćin, 03. ožujka 2026.

PREDSJEDNIK
OPĆINSKOG VIJEĆA
Roko Perić, mag.ing.silv.

Na temelju članka 26. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske («Narodne novine», br. 123/17, 151/22), članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) te članka 54. Statuta Općine Voćin (Službeni glasnik broj 1/18., 1/20., 1/21., 3/25.), općinski načelnik Općine Voćin donosi

O D L U K U
o osnivanju i imenovanju Radne skupine za izradu Plana razvoja Općine Voćin
za razdoblje 2026. – 2030. godine

Članak 1.

Ovom Odlukom osniva se Radna skupina za izradu Plana razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026. – 2030. godine (u daljnjem tekstu: Radna skupina).

Članak 2.

Radna skupina osniva se u svrhu osiguravanja stručne podloge, međuresorne suradnje, uključenosti relevantnih dionika te kvalitete izrade Plana razvoja Općine Voćin kao srednjoročnog akta strateškog planiranja.

Članak 3.

Zadaci Radne skupine su osobito:

- sudjelovanje u izradi analize stanja i razvojnih potreba Općine Voćin,
- davanje prijedloga razvojne vizije, posebnih ciljeva i mjera Plana razvoja,
- sudjelovanje u razmatranju nacrtu Plana razvoja,
- doprinos procesu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću,
- obavljanje drugih poslova vezanih uz izradu Plana razvoja, sukladno uputama nositelja izrade.

Članak 4.

U Radnu skupinu imenuju se:

- Ines Gužvić, predstavnik O.Š. „Voćin“
- Marica Bičanić Krupa, predstavnik D. V. „Jelenko“ Voćin
- Matea Doner, predstavnik DVD Voćin,
- Emanuel Jaković, predstavnik Općinskog nogometnog kluba Voćin,
- Gordana Peić, predstavnik Kulturno umjetničke udruge Voćin,
- Josip Barišić, predstavnik poljoprivrednika,
- Branko Tašić, predstavnik sektora poduzetništva,
- Ivan Tašić, predstavnik sektora obrtništva,
- Irena Barić, predstavnik poduzeća u općinskom vlasništvu,
- Leonora Đorđević, predstavnik mladih,
- Paulina Filić, predstavnik žena,
- Predrag Filić, predstavnik političkih stranaka,
- Simodejan Perić, predstavnik Općine Voćin.

Članak 5.

Za predsjednika Radne skupine imenuje se Simodejan Perić.

Članak 6.

Administrativne i stručne poslove za potrebe rada Radne skupine obavlja lokalni koordinator za strateško planiranje Općine Voćin, sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske.

Članak 7.

Radna skupina prestaje s radom donošenjem Plana razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026. – 2030. godine.

Članak 8.

Ova Odluka stupa na snagu osmi dan od dana objave u službenom glasilu Općine Voćin te će se objaviti na službenoj mrežnoj stranici Općine Voćin.

KLASA: 302-02/26-01/01
URBROJ: 2189-11-02-26-2
Voćin, 16. ožujka 2026.

Na temelju članka 26. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske («Narodne novine», br. 123/17, 151/22), članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) te članka 54. Statuta Općine Voćin (Službeni glasnik broj 1/18., 1/20., 1/21., 3/25.), općinski načelnik Općine Voćin donosi

ODLUKU

o izmjeni i dopuni Odluke o osnivanju i imenovanju Radne skupine za izradu Plana razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026. – 2030. godine

Članak 1.

U Odluci o osnivanju i imenovanju Radne skupine za izradu Plana razvoja Općine Voćin za razdoblje 2026. – 2030. godine (Službeni glasnik Općine Voćin broj 2/26.), u članku 4. stavku 1. član Radne skupine „Matea Doner“, briše se.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u Službenom glasniku Općine Voćin.

KLASA: 302-02/26-01/01

URBROJ: 2189-11-02-26-3

Voćin, 01. travnja 2026.

